

RAADSINFORMATIEBRIEF

Zaaknummer: 758310
Documentnummer: 764696

Datum: 1 april 2024
Portefeuille(s): Veiligheid
Portefeuillehouder(s): J.P. Gebben

Onderwerp *Uitkomsten Veiligheidsmonitor 2023*

Context

- ☐ Afdoening motie [naam / raadsvergadering d.d.]
- ☐ Afdoening toezegging [commissievergadering/raadsvergadering d.d.]
- ☐ Beantwoording raadsvragen
- ☐ Actuele bestuurlijke aangelegenheid
- ☒ Anders, delen uitkomsten van de veiligheidsmonitor.

Inleiding

De inwoners van de gemeente Dronten geven de leefbaarheid in hun woonbuurt een mooi rapportcijfer, namelijk 7,8. Ook voor de veiligheidsbeleving in Dronten krijgen we een 7,8. Beiden zijn een verbetering ten opzichte van 2019 en een resultaat waar we trots op mogen zijn!

We doen als gemeente Dronten sinds 2011 mee aan de veiligheidsmonitor en de resultaten van eerdere versies zijn al met u gedeeld. Waar deze eerdere versies één op één met elkaar vergeleken konden worden, is dat nu niet meer mogelijk. Dat heeft te maken met een andere manier van onderzoek en bijbehorende berekeningen. Wel is er voor een aantal indicatoren gebruik gemaakt van omrekenfactoren om trends te kunnen duiden.

Kernboodschap

Een aantal van de uitkomsten willen we graag benoemen. Zo scoort Dronten op de volgende indicatoren beter dan elders in Flevoland en Nederland; leefbaarheid, overlast in de buurt, veiligheidsbeleving, traditionele criminaliteit en preventie. Maar ook laten de inwoners van onze gemeente meer sociaal-preventief gedrag zien ter voorkoming van slachtofferschap en laat men zien over eigen verantwoordelijkheid te beschikken als het gaat om alcoholgebruik van hun kinderen. Daarnaast staat driekwart van de Drontenaren positief tegenover het organiseren van zowel grote, als kleinere, evenementen in de gemeente.

Over de gehele gemeente bezien ervaart 34% van de inwoners veel overlast in hun buurt. Hierbij moet gedacht worden aan overlast door verkeer (24%), fysieke verloedering (13%), sociale overlast (7%) en milieuoverlast (6%). Daarbij zien we ook dat, passend in een landelijke trend, de tevredenheid over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid iets is afgenomen. De kern Dronten is hierop is de positieve uitzondering ten opzichte van de kernen Biddinghuizen en Swifterbant. Mede hierom oriënteren we ons op de mogelijkheden om voor deze kernen een zogenaamd bondgenotennetwerk op te zetten. Deze netwerken richten we op om signalen over leefbaarheid en veiligheid sneller, en waar mogelijk adequater, op te kunnen pakken. Naast Bijlage(n):

dit soort mogelijkheden zijn er ook diverse middelen, zoals Burgernet, Waaks! et cetera die gebruikt worden in onze gemeente door inwoners om de veiligheid in buurten te vergroten.

Drontenaren zijn significant minder vaak (heel) tevreden over het functioneren van de politie in hun buurt dan gemiddeld in het basisteam. Dat basisteam van politie bestaat uit de gemeenten Dronten, Noordoostpolder en Urk. Ongeveer één-derde is (zeer) tevreden over het functioneren van de politie, maar dit betekent ook dat ongeveer twee-derde dat niet is. Daarbij geven zeven op de tien Drontenaren aan dat zij (zeer) tevreden zijn over hun laatste contact met de politie. Deze uitkomsten gaan we bespreken met de politie.

Vervolg

Graag herhalen we de beide rapportcijfers waar we mee begonnen, namelijk een 7,8 voor de leefbaarheid en een 7,8 voor de veiligheidsbeleving in onze gemeente. Deze twee zeer ruime voldoendes laten zien dat we als gemeente op de goede weg zijn, maar dat er ook ruimte voor verbetering is. De resultaten van de deze Veiligheidsmonitor nemen we daarom mee bij de uitvoering van het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027. Waar nodig nemen we de regie en werken we samen met onze veiligheidspartners aan het verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid in onze gemeente.

Bijlagen bij deze raadsinformatiebrief

Ipsos I&O – Analyse Veiligheidsmonitor Dronten 2023 definitief (documentnummer 758313)

Ipsos I&O – Wijkprofielen Dronten 2023 definitief (documentnummer 758312)

De Secretaris,
R. Hammenga MA

De Burgemeester,
drs. J.P. Gebben

Hoe veilig is Dronten? – Wijkprofielen (kernen)

Veiligheidsmonitor gemeente Dronten 2023

Colofon

Uitgave

Ipsos I&O
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2024/236

Datum

juli 2024

Opdrachtgever

Gemeente Dronten

Auteurs

R. Beeftink
Gwendolyn van Straaten (red.)

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Over de Veiligheidsmonitor	5
1.2	Steekproef en respons	5
1.3	Leeswijzer	6
2	Wijkprofielen per kern gemeente Dronten	8
2.1	Dronten	8
2.2	Biddinghuizen	12
2.3	Swifterbant	16

Inleiding

1 Inleiding

De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. De Veiligheidsmonitor wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, gemeenten en politie. In 2023 heeft Dronten voor de derde keer meegedaan aan de Veiligheidsmonitor. Het voorliggende rapport beschrijft de belangrijkste uitkomsten per kern van Dronten aan de hand van zogenaamde wijkprofielen. De wijkprofielen horen bij een hoofdrapport waarin alle uitkomsten van de Veiligheidsmonitor voor Dronten zijn opgenomen en in perspectief zijn geplaatst van regionale en landelijke uitkomsten. Hier is tevens meer informatie te vinden over de uitvoering van het onderzoek. In dit inleidende hoofdstuk gaan we nog kort in op de Veiligheidsmonitor als instrument (1.1), de steekproef en respons (1.2) en de leeswijzer (1.3).

1.1 Over de Veiligheidsmonitor

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid laat tweejaarlijks 65.000 enquêtes onder de Nederlandse bevolking afnemen door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en Ipsos I&O. Individuele gemeenten kunnen zich aansluiten bij de Veiligheidsmonitor (deelnemers). Deelnemers aan de Veiligheidsmonitor kopen enquêtes in bij Ipsos I&O, boven op de enquêtes die vanuit het landelijke deel voor hun eigen gemeente beschikbaar zijn. Daarbij kunnen deelnemers zelf kiezen met welke frequentie ze aan de Veiligheidsmonitor willen deelnemen (tweejaarlijks of anders).

Meer informatie over de Veiligheidsmonitor is na te lezen op de website van de Veiligheidsmonitor (www.veiligheidsmonitor.nl).

1.2 Steekproef en respons

Voor dit onderzoek is door het CBS een aselechte steekproef getrokken van 1.634 inwoners¹ uit de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Dronten. Bij het trekken van de steekproef is rekening gehouden met het schaalniveau waarop de gemeente Dronten informatie wenst te ontvangen. De gemeente wil in dit rapport graag inzicht in de ervaren veiligheid op wijkniveau voor de drie kernen van de gemeente.

In totaal hebben 554 van de 1.634 geselecteerde inwoners een volledige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 33,9 procent. Het landelijke responspercentage van de Veiligheidsmonitor 2023 bedraagt 33,1 procent. Er hebben 98 inwoners van Dronten deelgenomen aan de landelijke Veiligheidsmonitor. Deze zijn toegevoegd aan het respondentenbestand. De totale respons in Dronten komt daarmee uit op 652. Tabel 1.1 toont de respons per kern.

¹ Het betreft inwoners van 15 jaar en ouder in particuliere huishoudens. Dit is exclusief inwoners die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen.

Tabel 1.1 – Respons per kern

Kern	Respons	Responspercentage (Ipsos I&O)
Dronten	240	41,8%
Biddinghuizen	215	32,9%
Swifterbant	197	29,6%
Dronten	652	33,9%

Verschillen tussen de resultaten van de kernen en het gemiddelde van de gemeente Dronten worden beschreven als deze *significant* zijn. Het is dan minimaal 95 procent zeker dat de resultaten ook daadwerkelijk van elkaar verschillen en het gevonden verschil niet te wijten is aan toeval.

1.3 Leeswijzer

Hierna worden per kern van Dronten de resultaten gepresenteerd over achtereenvolgens de leefbaarheid van de woonbuurt, beleving van buurtoverlast, veiligheidsbeleving, slachtofferschap, preventie en contacten tussen politie en burger. Hierbij is steeds gebruik gemaakt van een grafiek die de belangrijkste uitkomsten samenvat. De zogenoemde zonnestraalgrafiek toont de significante verschillen in uitkomsten tussen de kern en het gemiddelde in Dronten. In de beschrijving die hierna volgt, wordt ingegaan op de achterliggende indicatoren die aan deze uitkomsten ten grondslag liggen. Afgesloten wordt met een tabel² waarin de resultaten van de kern worden afgezet tegen de gemeentelijke cijfers.

Het eerste thema dat per kern wordt besproken is de leefbaarheid van de woonbuurt, waar indicatoren zoals tevredenheid over de fysieke voorzieningen en de sociale cohesie in de buurt voorbij komen, net zoals het perspectief op de ontwikkeling van de woonbuurt en het oordeel over het functioneren van gemeentelijke handhavers. Vervolgens komt het thema buurtoverlast aan bod, waaronder vier verschillende soorten buurtproblemen vallen. Dit zijn fysieke verloedering, sociale overlast, verkeersoverlast en milieuoverlast. Het thema veiligheidsbeleving behandelt onder andere gevoelens van onveiligheid in de buurt en in het algemeen, criminaliteit in de buurt, persoonlijke weerbaarheid en ervaringen van inwoners met discriminatie. Daarna gaan we in op de thema's slachtofferschap (gewelddelicten, vermogensdelicten, vandalismedelicten, online criminaliteit) en preventie (preventief gedrag, preventie rondom de woning, online preventie en buurtpreventie). We sluiten steeds af met het thema burgers en politie. Hier komen indicatoren zoals tevredenheid over het contact met de politie en tevredenheid over de zichtbaarheid en het functioneren van de politie voorbij.

² De indicatoren in de tabel komen nagenoeg overeen met de indicatoren in de zonnestraalgrafiek. Er is één indicator die wel in de tabel maar niet in de zonnestraalgrafiek is opgenomen: het percentage inwoners dat het afgelopen jaar contact had met de politie. Dit is een extra indicator die in de tabel toegevoegd is aan de 29 kernindicatoren in de zonnestraalgrafiek ter ondersteuning van het begrip van de tevredenheidspercentages. Wat betreft de indicatoren vermijdingsgedrag en buurtpreventie geldt dat de significanties voor vermijdingsgedrag en buurtpreventie worden samengesteld uit de significanties op de onderliggende stellingen/indicatoren, maar dat er geen overkoepelende score is berekend. Daarom zijn er in de tabel alleen significanties maar geen cijfers over deze indicatoren opgenomen.

Wijkprofielen per kern gemeente Dronten

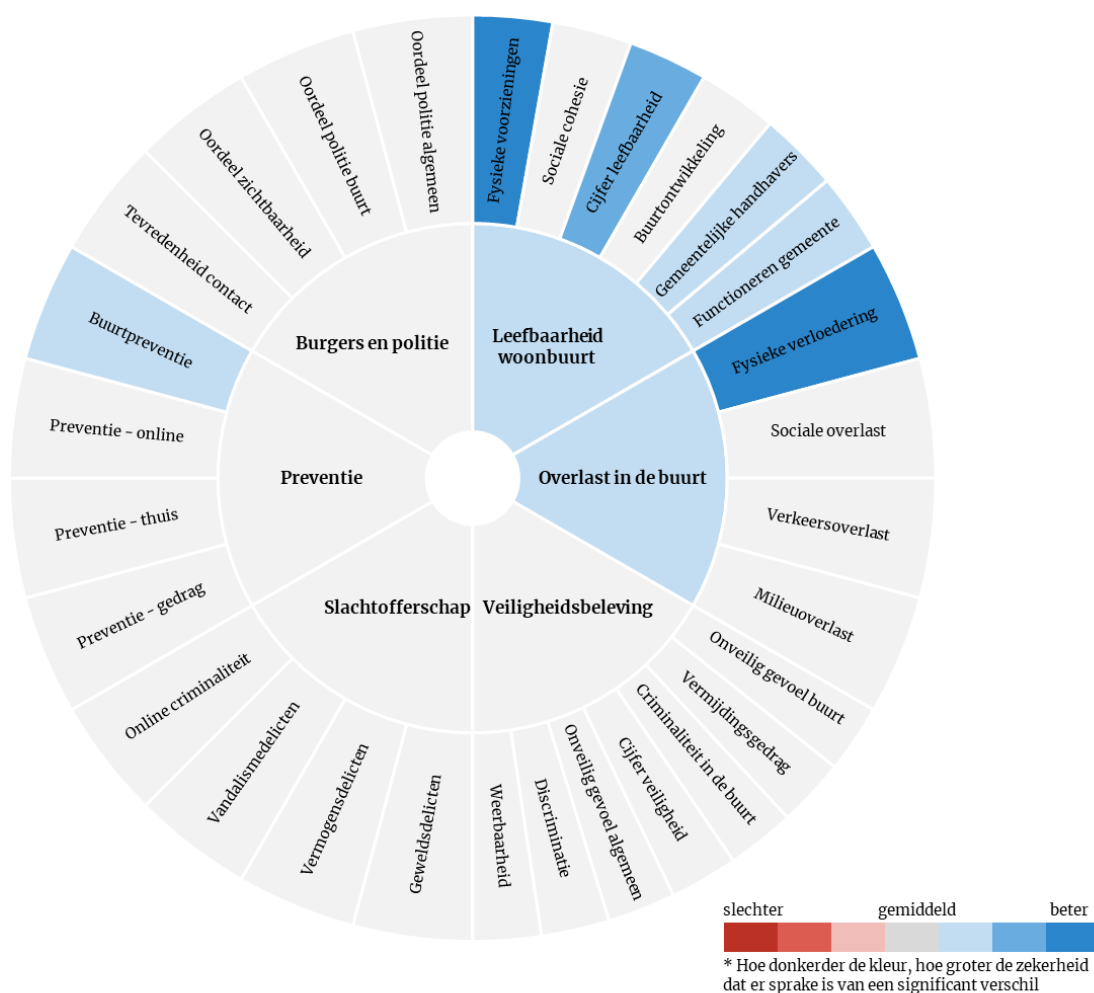

2 Wijkprofielen per kern gemeente Dronten

2.1 Dronten

Kern Dronten vergeleken met het gemeentelijk gemiddelde

Op twee van de zes hoofdthema's van de Veiligheidsmonitor 2023 doet de kern Dronten het significant beter dan gemiddeld in de gemeente. Inwoners beoordelen de leefbaarheid in de woonbuurt positiever dan gemiddeld. Dit blijkt onder meer uit het hogere rapportcijfer voor leefbaarheid in de woonbuurt en de hogere waardering voor fysieke voorzieningen in de buurt. De totaal ervaren overlast is in de kern Dronten significant lager dan in de gemeente als geheel. Inwoners ervaren minder vaak dan gemiddeld overlast door fysieke verloedering. Op de overige hoofdthema's is het beeld in de kern Dronten vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Op het subthema buurtpreventie is sprake van een positief significant verschil: het gebruik van voorzieningen voor buurtpreventie is in de kern Dronten relatief hoger dan in de gemeente.

Leefbaarheid woonbuurt

Inwoners van de kern Dronten beoordelen de leefbaarheid van hun buurt beter dan gemiddeld in de gemeente. Zij geven de leefbaarheid van hun buurt een relatief hoger rapportcijfer (7,9). Daarnaast waarderen inwoners de fysieke kwaliteit van hun buurt hoger dan gemiddeld. Zij zijn vaker tevreden over de straatverlichting, het onderhoud van stoepen, straten en pleintjes, het onderhoud van plantsoenen en parken en de speelplekken voor kinderen. In de kern Dronten zijn inwoners relatief vaker positief over de gemeentelijke aanpak van leefbaarheid en veiligheid (47%). Inwoners van de kern die een oordeel hebben over het functioneren van de gemeente vinden vaker dat de gemeente zich inzet voor de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. Ook zijn inwoners van de kern Dronten vaker tevreden over het functioneren van gemeentelijke handhavers (29%), wat te maken kan hebben met de relatief hogere zichtbaarheid van gemeentelijke handhavers in de buurt. Met de sociale cohesie zijn inwoners van de kern Dronten net zo tevreden als gemiddeld in de gemeente. Ook hun mening over de buurtontwikkeling is vergelijkbaar.

Overlast in de buurt

Drie op de tien inwoners van de kern van Dronten geven aan in het afgelopen jaar veel overlast te hebben ervaren in hun woonbuurt (31%). De totaal ervaren overlast is hiermee significant lager dan gemiddeld in de gemeente. Inwoners van de kern Dronten ervaren minder vaak dan gemiddeld overlast door fysieke verloedering in hun buurt (10%). In de fysieke sfeer komt overlast door hondenpoep op straat of in de perken relatief minder vaak voor. Verkeers-, sociale- en milieuoverlast komt in de kern Dronten net zo vaak voor als gemiddeld in de gemeente. Ook de top drie van buurtproblemen, die volgens inwoners als eerste moet worden aangepakt, komt overeen met het gemeentelijk beeld: 1. te hard rijden, 2. parkeerproblemen en 3. hondenpoep.

Veiligheidsbeleving

In de kern Dronten is de veiligheidsbeleving vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Inwoners beoordelen de veiligheid van hun woonbuurt, net zoals gemiddeld in de gemeente, met het rapportcijfer 7,8. Zowel buurtgerelateerde, als algemene onveiligheidsgevoelens komen in de kern Dronten net zo vaak voor als gemiddeld in de gemeente. Ook hebben inwoners even vaak als gemiddeld het idee dat er veel criminaliteit is in hun woonbuurt. Voor de overige subthema's, te weten: vermijdingsgedrag, discriminatie en persoonlijke weerbaarheid zijn er geen significante verschillen tussen de kern en de gemeente Dronten.

Slachtofferschap

Inwoners van de kern Dronten waren in het afgelopen jaar even vaak slachtoffer van een delict of voorval als gemiddeld in de gemeente. Eén op de tien inwoners was slachtoffer van traditionele criminaliteit (11%). Slachtofferschap door vermogens-, gewelds-, en vandalismedelicten komt in de kern Dronten net zo vaak voor als gemiddeld in de gemeente. Eén op de zeven inwoners was slachtoffer van online criminaliteit (15%). Ook dit is vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Hoewel het totale slachtofferschap van online criminaliteit in de kern Dronten niet afwijkt van het gemeentelijk gemiddelde, waren inwoners er relatief minder vaak slachtoffer van online oplichting of fraude.

Preventie

Met preventie is het in de kern Dronten net zo goed gesteld als gemiddeld in de gemeente. Wel is in de kern Dronten het gebruik van voorzieningen voor buurtpreventie relatief hoger.

In de kern Dronten zijn inwoners vaker dan gemiddeld in de gemeente aangemeld bij een WhatsApp Buurtpreventie-app (29%) of bij Burgernet (45%). Inwoners vertonen dezelfde mate van preventief gedrag als gemiddeld in de gemeente. Ook treffen zij, ten opzichte van het gemiddelde van de gemeente, evenveel preventieve maatregelen in en rondom de woning en online preventiemaatregelen.

Burgers en politie

De relatie tussen politie en burgers is in de kern Dronten vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Inwoners zijn net zo vaak tevreden over het laatste contact met de politie dan gemiddeld in de gemeente. Ruim een derde van de inwoners is (zeer) tevreden over het functioneren van de politie in de buurt (35%), eenzelfde aandeel is (zeer) tevreden over de zichtbaarheid van de politie in de buurt (34%). Hun oordeel is vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Dit geldt ook voor de tevredenheid over het algemeen functioneren van de politie.

Indicatoren leefbaarheid en veiligheid voor Dronten

De onderstaande tabel toont voor kern Dronten de resultaten uit 2023, de significantie ten opzichte van de gemeente en de resultaten van gemeente Dronten voor 2023.

		Kern Dronten	Significantie	Gemeente Dronten
		2023	t.o.v. gem.	2023
Leefbaarheid woonbuurt				
Rapportcijfer leefbaarheid woonbuurt	rapportcijfer 1-10	7,9	++	7,8
Ontwikkeling buurt afgelopen 12 maanden	% achteruit gegaan	12,9%		14,7%
Fysieke voorzieningen	schaalscore 0-10	7,0	+++	6,8
Sociale cohesie	schaalscore 0-10	6,8		6,7
Functioneren gemeentelijke handhavers	% (zeer) tevreden	28,6%	+	25,9%
Aanpak leefbaarheid en veiligheid gemeente	% (zeer) tevreden	47,1%	+	44,3%
Overlast in de buurt				
Fysieke verloedering	% zelf veel overlast	9,5%	+++	13,0%
Verkeersoverlast	% zelf veel overlast	21,4%		23,5%
Sociale overlast	% zelf veel overlast	6,5%		7,3%
Milieuoverlast	% zelf veel overlast	5,1%		6,3%
Veiligheidsbeleving				
Rapportcijfer veiligheid woonbuurt	rapportcijfer 1-10	7,8		7,8
Voelt zich wel eens onveilig	% ja	32,5%		31,2%
Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt	% ja	9,7%		9,7%
Idee van veel criminaliteit in eigen buurt	% ja	4,6%		4,3%
Heeft zich gediscrimineerd gevoeld	% ja, slachtoffer	8,1%		9,1%
Persoonlijke weerbaarheid	schaalscore 0-10	6,5		6,5
Vermijdingsgedrag	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.
Slachtofferschap				
Slachtofferschap geweldsdelicten	% ja, slachtoffer	4,4%		4,6%
Slachtofferschap vermogensdelicten	% ja, slachtoffer	6,4%		6,5%
Slachtofferschap vandalismedelicten	% ja, slachtoffer	3,8%		4,2%
Slachtofferschap online criminaliteit	% ja, slachtoffer	14,7%		15,3%
Burgers en politie				
Contact met politie binnen de gemeente	% ja	22,6%		24,0%
Tevredenheid contact politie*	% (zeer) tevreden	73,1%		72,1%
Zichtbaarheid politie in de buurt	% (zeer) tevreden	34,0%		32,6%
Functioneren politie in de buurt	% (zeer) tevreden	35,1%		35,2%
Functioneren politie in het algemeen	% (zeer) tevreden	49,1%		49,0%
Preventie				
Aantal preventieve maatregelen (gedrag)	somscore 0-4	2,1		2,1
Aantal preventieve maatregelen (thuis)	somscore 0-6	2,0		2,0
Aantal preventieve maatregelen (online)	somscore 0-6	2,6		2,6
Buurtpreventie	n.v.t.	n.v.t.	+	n.v.t.

In de kolom 'significantie' betekent '+' een positief significant verschil en '-' een negatief significant verschil. Het aantal tekens geeft het significantieniveau aan: bij '+' is dat 0,05; bij '++' is het 0,01 en bij '+++' is het 0,001.

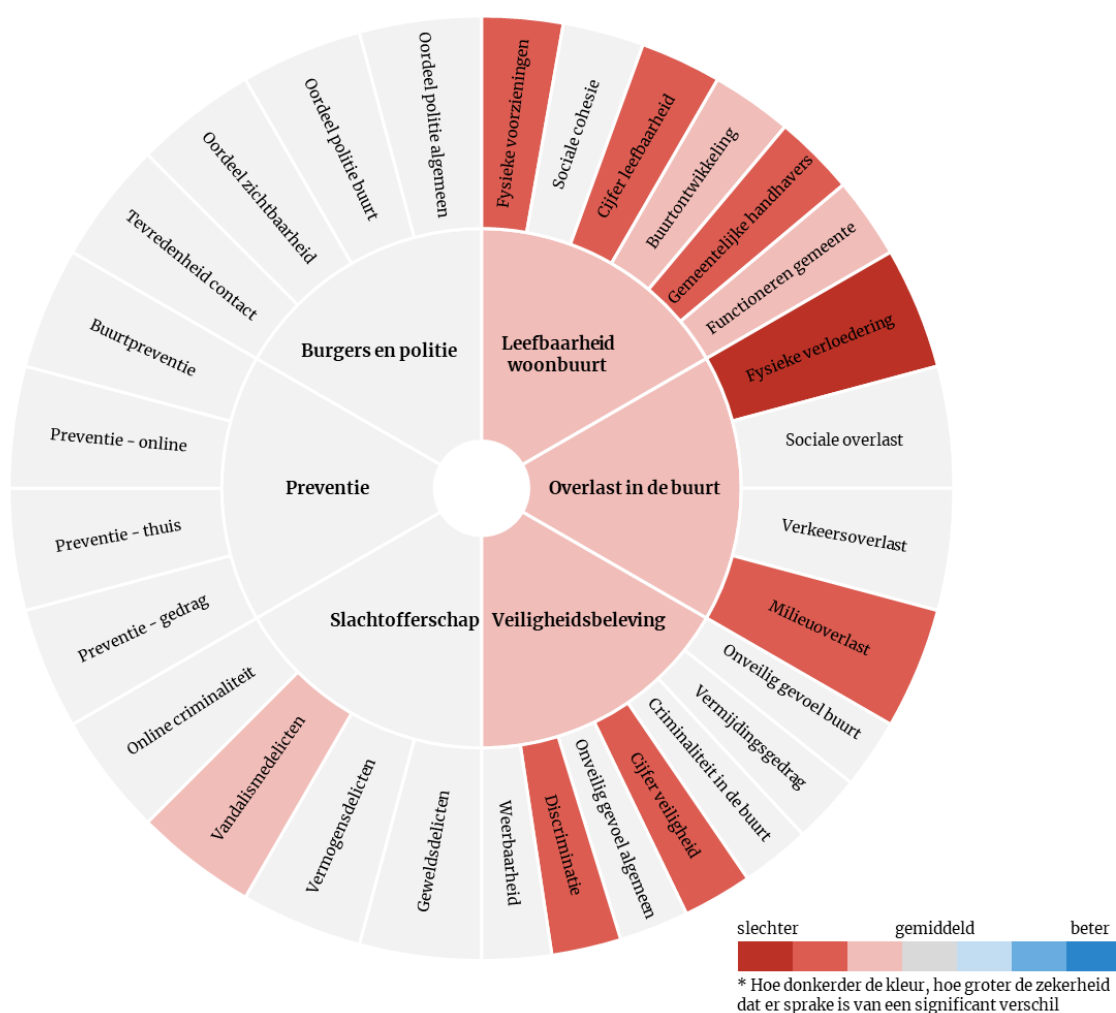
Vermijdingsgedrag en buurtpreventie worden samengesteld uit verschillende stellingen/indicatoren, maar hier is geen eigen waarde voor berekend.

* Aangezien deze vraag alleen is gesteld aan inwoners die het afgelopen jaar contact hebben gehad met de politie en dit minder dan 50 personen betreffen, dienen deze resultaten als indicatief te worden beschouwd.

2.2 Biddinghuizen

Kern Biddinghuizen vergeleken met het gemeentelijk gemiddelde

Op drie van de zes hoofdthema's van de Veiligheidsmonitor 2023 doet Biddinghuizen het significant minder goed dan gemiddeld in de gemeente Dronten. Inwoners van Biddinghuizen zijn minder positief dan gemiddeld over de leefbaarheid van hun woonbuurt. Dit blijkt onder meer uit het lagere rapportcijfer voor leefbaarheid, de lagere waardering voor fysieke voorzieningen en de lagere tevredenheid over het functioneren van gemeentelijke handhavers. De totaal ervaren overlast is in Biddinghuizen significant hoger dan gemiddeld in de gemeente, met name door relatief meer fysieke verloedering en meer milieuoverlast. De veiligheidsbeleving ligt in Biddinghuizen eveneens onder het gemeentelijk gemiddelde. Op de overige hoofdthema's is het beeld in Biddinghuizen vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Wel is er op één subthema sprake van een negatief significant verschil, namelijk het relatief hogere slachtofferschap van vandalismedelicten.

Leefbaarheid woonbuurt

De leefbaarheid is in Biddinghuizen significant slechter dan gemiddeld in de gemeente Dronten. Inwoners van deze kern beoordelen de leefbaarheid met een lager rapportcijfer (7,5) en vinden relatief vaker dat hun buurt achteruitgaat (20%). Daarnaast waarderen zij de fysieke kwaliteit van hun buurt lager dan gemiddeld. Dit komt met name doordat zij relatief minder tevreden zijn over de straatverlichting, het onderhoud van stoepen, straten en pleintjes en het onderhoud van plantsoenen en parken. Met de sociale cohesie van hun woonbuurt zijn inwoners van Biddinghuizen net zo tevreden als gemiddeld in de gemeente Dronten. Over de gemeentelijke aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt zijn zij minder positief dan gemiddeld (37%). Inwoners die een oordeel hebben over het functioneren van de gemeente vinden minder vaak dat de gemeente zich inzet voor de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. De lagere tevredenheid is ook terug te zien bij het functioneren van gemeentelijke handhavers: slechts één op de zes inwoners is hierover (zeer) tevreden (17%). Dit kan te maken hebben met de relatief lagere zichtbaarheid van de gemeentelijke handhavers in de buurt.

Overlast in de buurt

Bijna de helft van de inwoners van Biddinghuizen geeft aan in het afgelopen jaar veel overlast te hebben ervaren in hun woonbuurt (46%). De totaal ervaren overlast is hiermee significant hoger dan gemiddeld in de gemeente Dronten. Inwoners van Biddinghuizen ervaren met name meer overlast door fysieke verloedering (24%) en milieuoverlast (11%). In de fysieke sfeer komt overlast door hondenpoep vaker dan gemiddeld voor. De relatief hogere milieuoverlast wordt voornamelijk veroorzaakt door geluid. Verkeers- en sociale overlast komen in Biddinghuizen net zo vaak voor als gemiddeld in de gemeente. Ook de top drie van buurtproblemen, die volgens inwoners als eerste moet worden aangepakt, komt overeen met het gemeentelijk beeld: 1. te hard rijden, 2. parkeerproblemen en 3. hondenpoep.

Veiligheidsbeleving

Op het gebied van veiligheidsbeleving doet Biddinghuizen het significant slechter dan gemiddeld in de gemeente. Inwoners van deze kern beoordelen de veiligheid van hun woonbuurt met een relatief lager rapportcijfer (7,6) en hadden in het afgelopen jaar vaker dan gemiddeld ervaringen met discriminatie (15%). Zowel buurtgerelateerde, als algemene onveiligheidsgevoelens komen in Biddinghuizen net zo vaak voor als gemiddeld in de gemeente. Ook hebben inwoners even vaak als gemiddeld het idee dat er veel criminaliteit is in hun woonbuurt. Voor de overige subthema's, vermijdingsgedrag en persoonlijke weerbaarheid zijn er geen significante verschillen tussen Biddinghuizen en de gemeente Dronten.

Slachtofferschap

Inwoners van Biddinghuizen waren in het afgelopen jaar even vaak slachtoffer van een delict of voorval als gemiddeld in de gemeente. Dit geldt voor zowel traditionele criminaliteit (16%), als online criminaliteit (20%). Inwoners van Biddinghuizen waren in het afgelopen jaar desondanks vaker dan gemiddeld slachtoffer van vandalismedelicten (8%). Slachtofferschap door vermogens- en geweldsdelicten komt in Biddinghuizen net zo vaak voor als gemiddeld in de gemeente. Hoewel het totale slachtofferschap van online criminaliteit in Biddinghuizen niet afwijkt van het gemeentelijk gemiddelde, waren inwoners er relatief vaker slachtoffer van online oplichting of fraude.

Preventie

Met preventie is het in Biddinghuizen net zo goed gesteld als gemiddeld in de gemeente Dronten. Inwoners vertonen dezelfde mate van preventief gedrag als gemiddeld in de gemeente. Ook nemen zij, ten opzichte van het gemiddelde van de gemeente, evenveel preventieve maatregelen in en rondom de woning en online preventiemaatregelen. Dit geldt ook voor het subthema buurtpreventie.

Burgers en politie

De relatie tussen politie en burgers is in Biddinghuizen vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Inwoners zijn net zo vaak tevreden over het laatste contact met de politie dan gemiddeld in de gemeente. Ruim een derde van de inwoners is (zeer) tevreden over het functioneren van de politie in de buurt (36%), ongeveer eenzelfde aandeel is (zeer) tevreden over de zichtbaarheid van de politie in de buurt (32%). Hun oordeel is vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Dit geldt ook voor de tevredenheid over het algemeen functioneren van de politie.

Indicatoren leefbaarheid en veiligheid voor Biddinghuizen

De onderstaande tabel toont voor Biddinghuizen de resultaten uit 2023, de significantie ten opzichte van de gemeente en de resultaten van gemeente Dronten voor 2023.

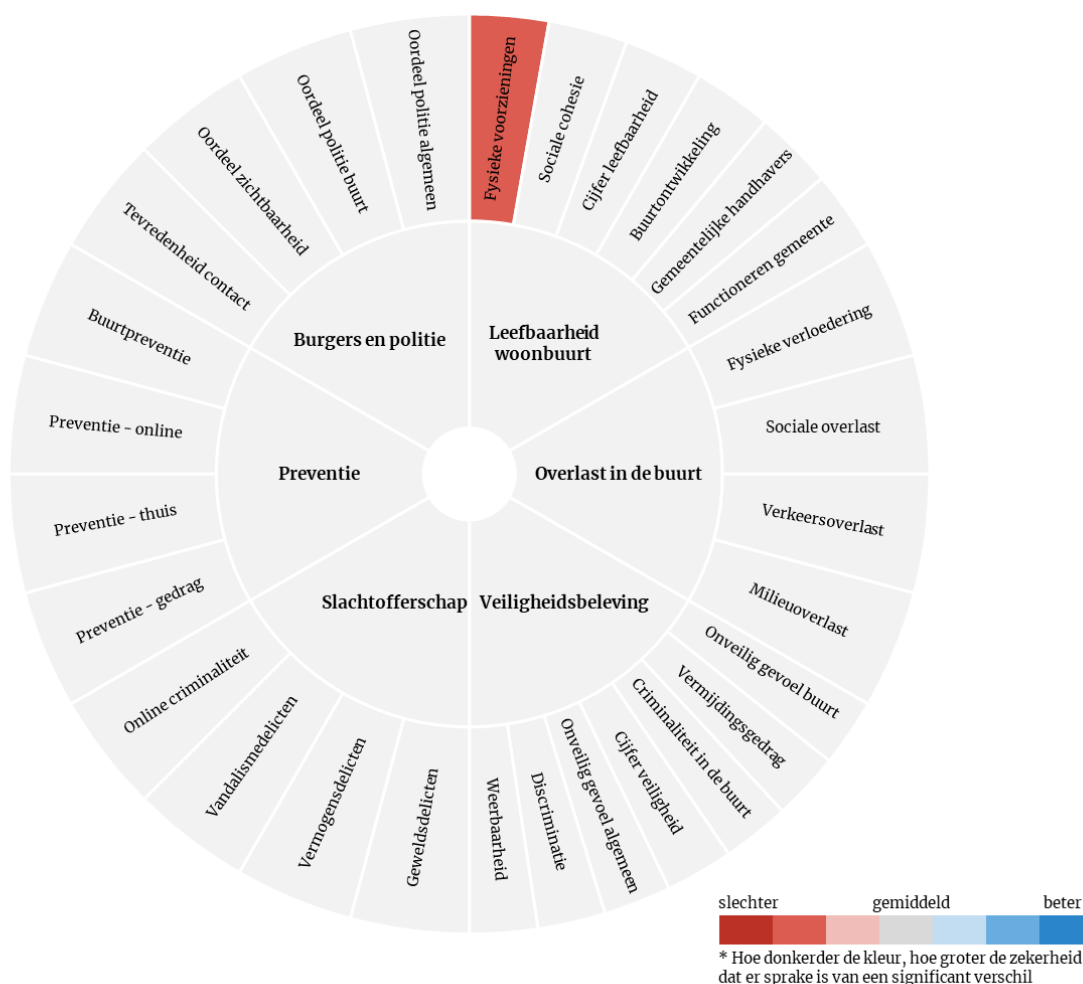
		Biddinghuizen	Significantie	Gemeente
		2023	t.o.v. gem.	2023
Leefbaarheid woonbuurt				
Rapportcijfer leefbaarheid woonbuurt	rapportcijfer 1-10	7,5	--	7,8
Ontwikkeling buurt afgelopen 12 maanden	% achteruit gegaan	20,4%	-	14,7%
Fysieke voorzieningen	schaalscore 0-10	6,4	--	6,8
Sociale cohesie	schaalscore 0-10	6,5		6,7
Functioneren gemeentelijke handhavers	% (zeer) tevreden	16,6%	--	25,9%
Aanpak leefbaarheid en veiligheid gemeente	% (zeer) tevreden	37,2%	-	44,3%
Overlast in de buurt				
Fysieke verloedering	% zelf veel overlast	24,1%	---	13,0%
Verkeersoverlast	% zelf veel overlast	28,9%		23,5%
Sociale overlast	% zelf veel overlast	10,8%		7,3%
Milieuoverlast	% zelf veel overlast	11,2%	--	6,3%
Veiligheidsbeleving				
Rapportcijfer veiligheid woonbuurt	rapportcijfer 1-10	7,6	--	7,8
Voelt zich wel eens onveilig	% ja	30,7%		31,2%
Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt	% ja	13,2%		9,7%
Idee van veel criminaliteit in eigen buurt	% ja	5,4%		4,3%
Heeft zich gediscrimineerd gevoeld	% ja, slachtoffer	15,1%	--	9,1%
Persoonlijke weerbaarheid	schaalscore 0-10	6,6		6,5
Vermijdingsgedrag	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.
Slachtofferschap				
Slachtofferschap geweldsdelicten	% ja, slachtoffer	5,3%		4,6%
Slachtofferschap vermogensdelicten	% ja, slachtoffer	7,9%		6,5%
Slachtofferschap vandalismedelicten	% ja, slachtoffer	7,7%	-	4,2%
Slachtofferschap online criminaliteit	% ja, slachtoffer	19,5%		15,3%
Burgers en politie				
Contact met politie binnen de gemeente	% ja	28,7%		24,0%
Tevredenheid contact politie*	% (zeer) tevreden	71,7%		72,1%
Zichtbaarheid politie in de buurt	% (zeer) tevreden	31,6%		32,6%
Functioneren politie in de buurt	% (zeer) tevreden	35,6%		35,2%
Functioneren politie in het algemeen	% (zeer) tevreden	49,2%		49,0%
Preventie				
Aantal preventieve maatregelen (gedrag)	somscore 0-4	1,9		2,1
Aantal preventieve maatregelen (thuis)	somscore 0-6	2,0		2,0
Aantal preventieve maatregelen (online)	somscore 0-6	2,5		2,6
Buurtpreventie	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.

In de kolom 'significantie' betekent '+' een positief significant verschil en '-' een negatief significant verschil. Het aantal tekens geeft het significantieniveau aan: bij '+' is dat 0,05; bij ++ is het 0,01 en bij +++ is het 0,001. Vermijdingsgedrag en buurtpreventie worden samengesteld uit verschillende stellingen/indicatoren, maar hier is geen eigen waarde voor berekend. [* Aangezien deze vraag alleen is gesteld aan inwoners die het afgelopen jaar contact hebben gehad met de politie en dit minder dan 50 personen betreffen, dienen deze resultaten als indicatief te worden beschouwd.]

2.3 Swifterbant

Kern Swifterbant vergeleken met het gemeentelijk gemiddelde

Op alle hoofdthema's van de Veiligheidsmonitor 2023 is het beeld in Swifterbant vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Inwoners van Swifterbant beoordelen de leefbaarheid en veiligheid net zo positief als gemiddeld in de gemeente Dronten, hoewel inwoners van de kern Swifterbant relatief minder tevreden zijn over de fysieke kwaliteit van hun buurt. Inwoners van Swifterbant ervaren dezelfde mate van overlast en waren in het afgelopen jaar net zo vaak het slachtoffer van een voorval of delict als gemiddeld in de gemeente. Met preventie is het in Swifterbant eveneens net zo goed als in de gemeente gesteld. Dit geldt ook voor de relatie tussen burgers en politie.

Leefbaarheid woonbuurt

De leefbaarheid is in Swifterbant vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Inwoners van de kern geven de leefbaarheid van hun woonbuurt een vergelijkbaar rapportcijfer (7,7). Wel waarderen zij de fysieke kwaliteit van hun buurt significant lager dan gemiddeld in de gemeente. Dit komt met name doordat inwoners van Swifterbant relatief minder tevreden zijn over het onderhoud van stoepen, straten en pleintjes, het onderhoud van plantsoenen en parken, de speelplekken voor kinderen en de voorzieningen voor jongeren. De waardering voor de sociale cohesie is in Swifterbant vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Dit geldt ook voor de buurtontwikkeling, de gemeentelijk aanpak van leefbaarheid en veiligheid en het functioneren van gemeentelijke handhavers.

Overlast in de buurt

In Swifterbant is het aandeel inwoners dat zelf veel overlast in de buurt ervaart vergelijkbaar met het gemiddelde in Dronten (39%). Dit geldt voor alle vormen van overlast: verkeersoverlast (27%), fysieke verloedering (17%), sociale overlast (7%) en milieuoverlast (7%). De top drie van buurtproblemen, die volgens inwoners als eerste moet worden aangepakt, ziet er als volgt uit: 1. parkeerproblemen, 2. te hard rijden en 3. hondenpoep.

Veiligheidsbeleving

In Swifterbant is de veiligheidsbeleving vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Inwoners geven de veiligheid van hun woonbuurt een vergelijkbaar rapportcijfer (7,9). Zowel buurtgerelateerde, als algemene onveiligheidsgevoelens komen in de kern Swifterbant net zo vaak voor als gemiddeld in de gemeente Dronten. Ook hebben inwoners van deze kern even vaak als gemiddeld in de gemeente het idee dat er veel criminaliteit is in hun woonbuurt. Voor de overige subthema's, te weten: vermijdingsgedrag, discriminatie en persoonlijke weerbaarheid zijn er geen significante verschillen tussen Swifterbant en de gemeente Dronten.

Slachtofferschap

Inwoners van Swifterbant waren in het afgelopen jaar even vaak slachtoffer van een delict of voorval als gemiddeld in de gemeente. Eén op de tien inwoners was slachtoffer van traditionele criminaliteit (11%). Slachtofferschap door vermogens-, gewelds-, en vandalismedelicten komt in Swifterbant net zo vaak voor als gemiddeld in de gemeente. Eén op de acht inwoners was slachtoffer van online criminaliteit (13%). Ook dit is vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Hoewel het totale slachtofferschap van online criminaliteit in Swifterbant niet afwijkt van het gemeentelijk gemiddelde, waren inwoners er relatief minder vaak slachtoffer van online bedreiging of intimidatie.

Preventie

Met preventie is het in Swifterbant net zo goed gesteld als gemiddeld in de gemeente Dronten. Inwoners vertonen dezelfde mate van preventief gedrag als gemiddeld in de gemeente. Ook nemen zij, ten opzichte van het gemiddelde van de gemeente, evenveel preventieve maatregelen in en rondom de woning en online preventiemaatregelen. Dit geldt ook voor het subthema buurtpreventie.

Burgers en politie

De relatie tussen politie en burgers is in Swifterbant vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Inwoners zijn net zo vaak tevreden over het laatste contact met de politie dan gemiddeld in de gemeente Dronten. Ruim een derde van de inwoners is (zeer) tevreden over het functioneren van de politie in de buurt (35%), ruim een kwart is (zeer) tevreden over de zichtbaarheid van de politie in de buurt (27%). Hun oordeel is vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Dit geldt ook voor de tevredenheid over het functioneren van de politie over het algemeen.

Indicatoren leefbaarheid en veiligheid voor Swifterbant

De onderstaande tabel toont voor Swifterbant de resultaten uit 2023, de significantie ten opzichte van de gemeente en de resultaten van gemeente Dronten voor 2023.

		Swifterbant	Significantie	Gemeente
		2023	t.o.v. gem.	2023
Leefbaarheid woonbuurt				
Rapportcijfer leefbaarheid woonbuurt	rapportcijfer 1-10	7,7		7,8
Ontwikkeling buurt afgelopen 12 maanden	% achteruit gegaan	16,6%		14,7%
Fysieke voorzieningen	schaalscore 0-10	6,4	--	6,8
Sociale cohesie	schaalscore 0-10	6,6		6,7
Functioneren gemeentelijke handhavers	% (zeer) tevreden	21,9%		25,9%
Aanpak leefbaarheid en veiligheid gemeente	% (zeer) tevreden	39,3%		44,3%
Overlast in de buurt				
Fysieke verloedering	% zelf veel overlast	17,2%		13,0%
Verkeersoverlast	% zelf veel overlast	27,2%		23,5%
Sociale overlast	% zelf veel overlast	7,0%		7,3%
Milieuoverlast	% zelf veel overlast	6,5%		6,3%
Veiligheidsbeleving				
Rapportcijfer veiligheid woonbuurt	rapportcijfer 1-10	7,9		7,8
Voelt zich wel eens onveilig	% ja	26,0%		31,2%
Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt	% ja	5,6%		9,7%
Idee van veel criminaliteit in eigen buurt	% ja	1,8%		4,3%
Heeft zich gediscrimineerd gevoeld	% ja, slachtoffer	7,6%		9,1%
Persoonlijke weerbaarheid	schaalscore 0-10	6,3		6,5
Vermijdingsgedrag	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.
Slachtofferschap				
Slachtofferschap geweldsdelicten	% ja, slachtoffer	4,4%		4,6%
Slachtofferschap vermogensdelicten	% ja, slachtoffer	5,4%		6,5%
Slachtofferschap vandalismedelicten	% ja, slachtoffer	2,5%		4,2%
Slachtofferschap online criminaliteit	% ja, slachtoffer	13,1%		15,3%
Burgers en politie				
Contact met politie binnen de gemeente	% ja	25,2%		24,0%
Tevredenheid contact politie*	% (zeer) tevreden	68,0%		72,1%
Zichtbaarheid politie in de buurt	% (zeer) tevreden	27,1%		32,6%
Functioneren politie in de buurt	% (zeer) tevreden	35,4%		35,2%
Functioneren politie in het algemeen	% (zeer) tevreden	48,5%		49,0%
Preventie				
Aantal preventieve maatregelen (gedrag)	somscore 0-4	2,1		2,1
Aantal preventieve maatregelen (thuis)	somscore 0-6	1,9		2,0
Aantal preventieve maatregelen (online)	somscore 0-6	2,7		2,6
Buurtpreventie	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.

In de kolom 'significantie' betekent '+' een positief significant verschil en '-' een negatief significant verschil. Het aantal tekens geeft het significantieniveau aan: bij '+' is dat 0,05; bij '++' is het 0,01 en bij '+++' is het 0,001. Vermijdingsgedrag en buurtpreventie worden samengesteld uit verschillende stellingen/indicatoren, maar hier is geen eigen waarde voor berekend. [* Aangezien deze vraag alleen is gesteld aan inwoners die het afgelopen jaar contact hebben gehad met de politie en dit minder dan 50 personen betreffen, dienen deze resultaten als indicatief te worden beschouwd.]

Contactgegevens

Ipsos I&O Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
053 - 200 52 00
KVK-nummer 08198802
info@ioresearch.nl
www.ipsos-publiek.nl

Ipsos I&O Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020 - 308 48 00
info@ioresearch.nl
www.ipsos-publiek.nl

Hoe veilig is Dronten?

Veiligheidsmonitor gemeente Dronten 2023

Juli 2024

Colofon

Uitgave

Ipsos I&O
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Zuiderval 70
7543 EZ Enschede

Rapportnummer

2024/227

Datum

juli 2024

Opdrachtgever

Gemeente Dronten

Auteurs

Rieneke Beeftink
Gwendolyn van Straaten (red.)

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1 Inleiding	12
1.1 Over de Veiligheidsmonitor	12
1.2 Steekproef en respons	12
1.3 Vragenlijst	13
1.4 Analyse	13
1.5 Presentatie van cijfers	14
1.6 Rapportage van trends	15
1.7 Leeswijzer	16
2 Leefbaarheid woonbuurt	18
2.1 Fysieke voorzieningen	18
2.2 Sociale cohesie	20
2.3 Oordeel over de woonbuurt	23
2.4 Functioneren gemeente	25
3 Overlast in de buurt	30
3.1 Totale overlast	30
3.2 Fysieke verloedering	31
3.3 Sociale overlast	33
3.4 Verkeersoverlast	35
3.5 Milieuoverlast	37
3.6 Aanpak van buurtproblemen	39
4 Veiligheidsbeleving	41
4.1 Veiligheidsbeleving in de buurt	41
4.2 Veiligheidsbeleving algemeen	46
4.3 Verwachte kans op slachtofferschap	47
4.4 Discriminatie	48
4.5 Weerbaarheid	51
4.6 Verdachte situaties	52
4.7 Burgerparticipatie	55
5 Slachtofferschap traditionele criminaliteit	59
5.1 Slachtofferschap traditionele criminaliteit	59
5.2 Slachtofferschap geweldsdelicten	61
5.3 Slachtofferschap vermogensdelicten	63
5.4 Slachtofferschap vandalismedelicten	65

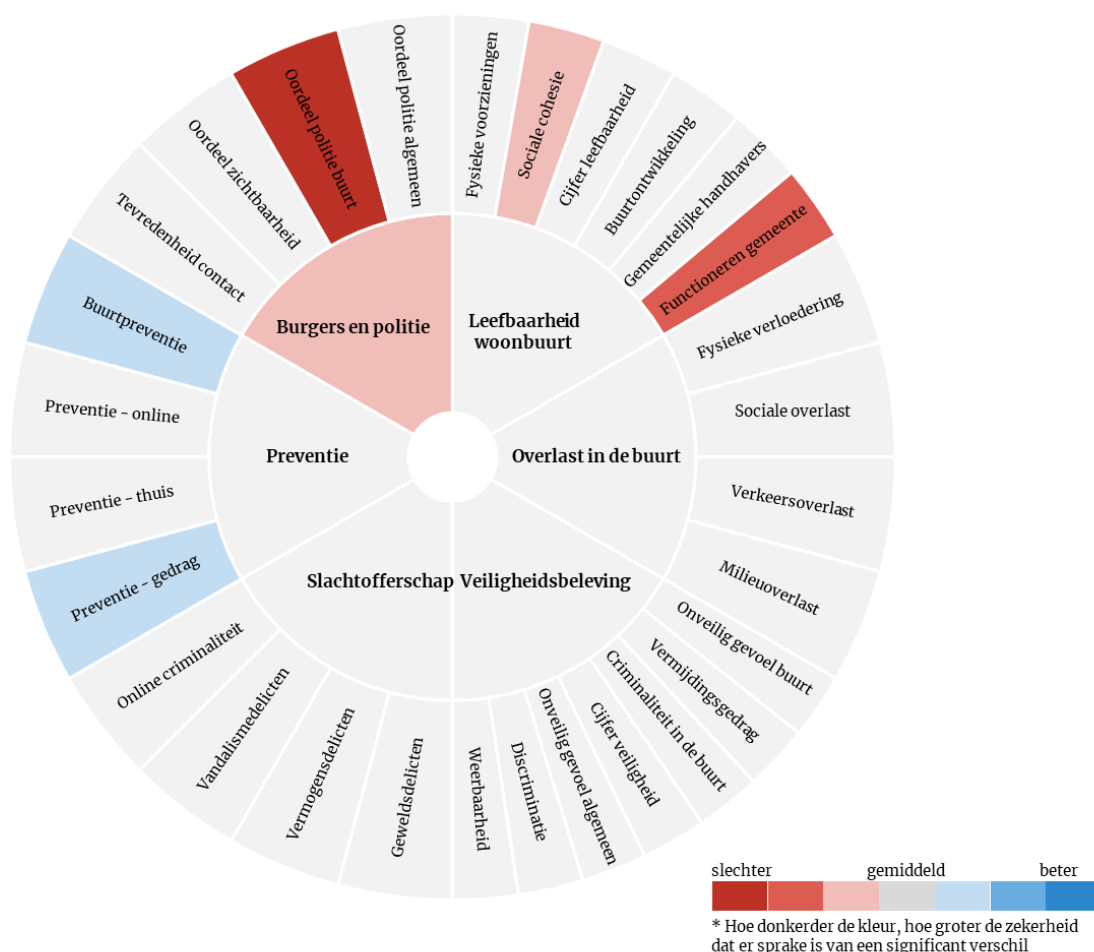
6	Slachtofferschap online criminaliteit	68
6.1	Slachtofferschap online criminaliteit	68
6.2	Slachtofferschap online oplichting of fraude	70
6.3	Hacken	71
6.4	Online bedreiging of intimidatie	72
7	Preventie	74
7.1	Preventief gedrag	74
7.2	Preventieve maatregelen in en om de woning	76
7.3	Online preventie	78
7.4	Buurtpreventie	80
8	Burgers en politie	82
8.1	Contacten burgers met politie	82
8.2	Controle door de politie	84
8.3	Functioneren politie in de buurt	85
8.4	Functioneren politie in het algemeen	88
9	Evenementen	90
9.1	Evenementen in Dronten	90
9.2	Overlast door evenementen	92
10	Alcoholgebruik onder jongeren	95
10.1	Rol van ouders in het alcoholgebruik van jongeren	95
10.2	Regels omtrent alcoholgebruik	96
11	Bijlage - Trends en patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor	100
11.1	Landelijke trends in de Veiligheidsmonitor	100
11.2	Patronen in de Veiligheidsmonitor	105

Samenvatting

Hieronder zijn de belangrijkste resultaten van de Veiligheidsmonitor Dronten 2023 beschreven. Allereerst door middel van een situatiebeschrijving en een vergelijking met het basisteam en daarna door verder in te zoomen op kernen en andere benchmarks.

In onderstaande figuur worden per thema de resultaten van Dronten vergeleken met het basisteam Dronten/Noordoostpolder/Urk. Op de meeste hoofdthema's scoort Dronten vergelijkbaar met het basisteam. Als het gaat om burgers en politie scoort Dronten daarentegen significant lager, met name wat betreft het oordeel over het functioneren van de politie in de buurt. Ook zijn Drontenaren minder positief over de subthema's sociale cohesie en het functioneren van hun gemeente. Wel scoren zij beter op het gebied van preventief gedrag en buurtpreventie dan in het basisteam.

Figuur 0.1.1 – Leefbaarheid en veiligheid in Dronten t.o.v. basisteam Dronten / Noordoostpolder / Urk

Leefbaarheid woonbuurt: inwoners van Dronten geven de leefbaarheid in de buurt het rapportcijfer 7,8.

De tevredenheid over de fysieke voorzieningen in de buurt heeft in Dronten een score van 6,7 (schaal 0-10). De score voor sociale cohesie bedraagt in Dronten een 6,8 (schaal 0-10). Inwoners van de gemeente waarderen de sociale cohesie in de buurt lager dan in het basisteam (6,9). Een op de tien Drontenaren vindt dat de buurt waarin zij wonen er in het afgelopen jaar op vooruit is gegaan, een op de zes ziet achteruitgang in de ontwikkeling van hun buurt. Minder dan de helft van de inwoners van Dronten is (zeer) tevreden over het functioneren van de gemeente als het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid. Dit is lager dan in het basisteam (44% tegenover 52%). Een kwart van de Drontenaren ziet gemeentelijke handhavers (vaak of soms) in de buurt, bijna de helft ziet handhavers op andere plekken in de gemeente. Een op de vier inwoners die wel eens handhavers zien is (zeer) tevreden over het functioneren van deze handhavers. Van alle inwoners in Dronten vindt een derde dat handhavers goed zichtbaar zijn. Een vijfde is het (helemaal) eens met de stelling dat handhavers makkelijk te benaderen zijn voor inwoners.

Overlast in de buurt: 34 procent van Drontenaren ervaart veel overlast in de buurt.

Inwoners uit Dronten ervaren de meeste overlast in de buurt door verkeer (24%), gevolgd door fysieke verloedering (13%), sociale overlast (7%) en milieuoverlast (6%). Voor al deze vormen van overlast scoort Dronten vergelijkbaar met het basisteam. De grootste veroorzaker van verkeersoverlast in de buurt is volgens inwoners te hard rijden. In de fysieke sfeer noemen zij hondenpoep op straat of in perken het vaakst. In de sociale sfeer ervaren inwoners het vaakst overlast door buurtbewoners. Milieuoverlast ondervinden Drontenaren het meest door geluid. In de top drie van buurtproblemen, die volgens inwoners als eerste moeten worden aangepakt, staan: 1. te hard rijden, 2. parkeerproblemen en 3. hondenpoep.

Veiligheidsbeleving: inwoners van Dronten geven de veiligheid in hun buurt het rapportcijfer 7,8.

In Dronten voelt een op de tien inwoners zich wel eens onveilig in de buurt, drie op de tien inwoners voelen zich wel eens onveilig in het algemeen. Negen procent van de inwoners van Dronten vindt dat de criminaliteit in de buurt in het afgelopen jaar is toegenomen, terwijl 3 procent van mening is dat deze is afgenomen. De meerderheid, namelijk twee derde, ziet geen verandering. Drontenaren verwachten dat kans het grootst is om slachtoffer te worden van oplichting via internet. Van de inwoners die zich wel eens onveilig voelen vertoont een deel vermijdingsgedrag, zo doet bijvoorbeeld bijna de helft 's avonds de deur niet open. De score voor persoonlijke weerbaarheid bedraagt een 6,5 (schaal 0-10). Het vaakst geven inwoners aan goed in staat te zijn om grenzen aan anderen duidelijk te maken. Een op de tien Drontenaren voelde zich in het afgelopen jaar gediscrimineerd.

Ruim een kwart van de inwoners heeft in het afgelopen jaar iets verdachts gezien of meegemaakt. De meest voorkomende verdachte situaties volgens inwoners zijn één of meer verdachte personen die lang in een geparkeerde auto bleven zitten of één of meer verdachte personen die rondhingen in de buurt. Vier op de tien zeggen stappen te ondernemen na het zien of ervaren van een verdachte situatie, met name door melding te maken bij de politie via het algemene nummer.

Wat betreft burgerparticipatie voelen ruim zes op de tien Drontenaren zich medeverantwoordelijk voor de veiligheid in de buurt. Een kwart geeft aan betrokken te willen worden bij de ontwikkeling van het toekomstige veiligheidsbeleid van hun gemeente en geeft daarbij de voorkeur aan betrokkenheid via enquêtes of vragenlijsten.

Slachtofferschap: inwoners van Dronten waren vaker het slachtoffer van online criminaliteit (15%) dan van traditionele criminaliteit (12%).

Van de vormen van traditionele criminaliteit zijn Drontenaren het meest slachtoffer geworden van vermogensdelicten (7%) gevolgd door geweldsdelicten (5%) en vernielingen (4%). De Drontenaren die slachtoffer zijn geworden van traditionele criminaliteit, doen in 16 procent van de gevallen aangifte bij de politie. Er werd bij 25 procent van de delicten een melding gemaakt. Een kwart van de slachtoffers van traditionele criminaliteit geeft aan emotionele of psychische problemen, lichamelijke verwondingen of letsel en/of financiële problemen te hebben door hun slachtofferschap. Van de verschillende vormen van online criminaliteit komt online oplichting of fraude samen met hacken het vaakst voor (beide 6%). Daarna volgt slachtofferschap door online bedreiging en intimidatie (3%). Van de slachtoffers van online criminaliteit in Dronten ondervond eveneens een kwart emotionele of financiële problemen als gevolg van het delict.

Preventie: inwoners van Dronten scoren met een 2,1 significant hoger op preventief gedrag dan in het basisteam (schaal 0-4).

Inwoners van Dronten nemen vaker waardevolle spullen mee uit de auto dan gemiddeld in het basisteam (77%). Naast deze sociaal-preventieve maatregel laten zij ook relatief vaker waardevolle spullen thuis om diefstal of beroving te voorkomen. Op preventieve maatregelen in en rondom het huis scoren Drontenaren een 2,0 (schaal 0-6). Inwoners plaatsen met name extra veiligheidssloten of grendels op ramen en/of deuren en buitenverlichting met sensor. De somscore voor online preventiemaatregelen bedraagt een 2,6 (schaal 0-6), waarbij het gebruik van sterke wachtwoorden die moeilijk te raden zijn het meest voorkomt. Een aanmelding bij Burgernet is de meest voorkomende vorm van buurtpreventie in Dronten (42%). In Dronten zijn er relatief meer inwoners aangemeld bij Burgernet dan in het basisteam (35%).

Contact burgers en politie: Drontenaren zijn significant minder vaak (heel) tevreden over het functioneren van de politie in de buurt dan gemiddeld in het basisteam (35% tegenover 45%).

In het afgelopen jaar heeft bijna een kwart van de inwoners van Dronten een of meerdere keren contact gehad met de politie, meestal in hun eigen buurt. Van deze groep geven ruim zeven op de tien aan (zeer) tevreden te zijn over hun laatste contact met de politie. Ongeveer een derde van de Drontenaren is (zeer) tevreden over het functioneren van de politie in hun buurt (35%). Dit percentage ligt significant lager dan gemiddeld in het basisteam (45%). Een vergelijkbaar aandeel is (zeer) tevreden over de zichtbaarheid van de politie in hun buurt (33%). De inwoners die een oordeel hebben over het functioneren van de politie vinden het vaakst dat de politie weinig contact heeft met de bewoners uit de buurt (48%). Bijna de helft van de inwoners is (zeer) tevreden over het algemene functioneren van de politie (49%).

Evenementen : driekwart van de Drontenaren staat positief tegenover het organiseren van zowel grote, als kleinere evenementen in de gemeente.

Ruim acht op de tien inwoners vinden dat evenementen een positieve impact hebben op de gemeentelijke economie, eenzelfde deel zegt dat evenementen ontspanning bieden voor de jeugd. Drontenaren ervaren over het algemeen meer overlast door grotere evenementen dan door kleinere evenementen. Inwoners ervaren de meeste overlast door Defqon.1 (10% vaak, 32% soms). Acht procent ervaart soms overlast van kleinere evenementen (0% ervaart vaak overlast). De ervaren overlast komt met name door geluidsoverlast van het evenement zelf en door afgesloten wegen. Vanzelfsprekend is de overlast groter in de kernen waar deze evenementen worden georganiseerd.

Alcoholgebruik jongeren: bijna negen op de tien inwoners van Dronten vinden dat ouders een belangrijke rol spelen bij het alcoholgebruik van hun kinderen.

Ruim zes op de tien ouders vinden dat zij veel invloed hebben op het alcoholgebruik van hun kinderen. Meer dan helft voert hierover regelmatig gesprekken met hun kinderen en een vergelijkbaar aantal ouders geeft aan dat zij duidelijke grenzen stellen aan het alcoholgebruik van hun kinderen. Met name inwoners met kinderen tussen de 10 en 17 jaar hanteren strenge regels over alcoholgebruik. In het weekend zijn ze wel wat soepeler dan door de week. Zestien procent zegt dat hun kind in het weekend alcohol mag drinken, 0 procent zegt dit door de week goed te vinden. Ouders van jongvolwassenen tussen 18 en 23 jaar zijn eerder geneigd om alcoholgebruik zowel in het weekend (73%), als doordeweeks (21%) toe te staan. Een derde van alle ouders stelt echter dat er consequenties volgen als hun kinderen aangeschoten thuiskomen. Van alle inwoners geven bijna vier op de tien aan dat alcoholverstrekking aan jongeren onder de 18 jaar kan bijdragen aan overlast van jongeren in de buurt.

Ontwikkeling op de langere termijn

Tussen 2014 en 2023 bleef in Dronten op veel (sub)thema's het beeld stabiel. De tevredenheid over het optreden van de politie kent in deze periode echter een consequent stijgende lijn. De aangiftebereidheid van traditionele criminaliteit steeg tussen 2014 en 2019, maar daalde daarna tot 2023 weer. De ervaren overlast door fysieke verloedering steeg tussen 2014 en 2019; deze ontwikkeling draaide in een gunstige richting door tussen 2019 en 2023 weer te dalen. Kijkend naar de laatste vier jaren, van 2019 tot 2023, dan valt op dat de tevredenheid over de gemeentelijke aanpak op leefbaarheid en veiligheid gedaald is en het rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt juist gestegen is.

Kernen vergeleken

Kernen vergeleken: de kern Dronten scoort relatief beter op verschillende indicatoren van leefbaarheid. Biddinghuizen valt op met relatief lagere scores voor leefbaarheid en veiligheid.

De kern Dronten scoort *beter* op leefbaarheid dan gemiddeld in de gemeente. Inwoners beoordelen de leefbaarheid van hun buurt met een hoger rapportcijfer. Zij ervaren een sterkere sociale cohesie en waarderen de fysieke kwaliteit van hun woonbuurt hoger dan gemiddeld in de gemeente. Bovendien zijn inwoners van de kern Dronten vaker tevreden over de gemeentelijke aanpak van leefbaarheid en veiligheid, evenals over het functioneren van gemeentelijke handhavers. Op het gebied van overlast in de buurt ervaren inwoners van de kern Dronten daarnaast minder overlast door fysieke verloedering.

Biddinghuizen scoort met name significant *slechter* op leefbaarheid dan gemiddeld in de gemeente. Inwoners van Biddinghuizen beoordelen de leefbaarheid van hun woonbuurt met een lager rapportcijfer en vinden relatief vaker dat de ontwikkeling van hun buurt achteruitgaat. De kwaliteit van fysieke voorzieningen wordt in Biddinghuizen aanzienlijk lager gewaardeerd en er is minder tevredenheid over het functioneren van de gemeente en haar handhavers. Inwoners van Biddinghuizen geven eveneens de veiligheid van hun woonbuurt een lager rapportcijfer en voelen zich vaker dan gemiddeld gediscrimineerd. Ook hebben zij vaker te maken met fysieke verloedering en milieuoverlast en zijn zij vaker slachtoffer van vandalismedelicten.

Swifterbant scoort op vrijwel alle indicatoren *gelijk aan het gemeentelijk gemiddelde*. Wel zijn inwoners van Swifterbant relatief minder vaak tevreden over de fysieke kwaliteit van hun buurt.

Dronten vergeleken

Benchmark: Dronten scoort op veel indicatoren beter dan de veiligheidsregio en Nederland: leefbaarheid, overlast in de buurt, veiligheidsbeleving, traditionele criminaliteit en preventie.

De gemeente Dronten wordt behalve met het basisteam Dronten / Noordoostpolder/ Urk, ook vergeleken met de veiligheidsregio Flevoland en het landelijk gemiddelde. Over het algemeen beoordelen inwoners van Dronten de leefbaarheid in de woonbuurt positiever dan in deze referentiegebieden. Zij ervaren een sterkere sociale cohesie (6,8) en waarderen de fysieke kwaliteit beter (6,7). In de veiligheidsregio wordt de sociale cohesie gemiddeld met een 6,3 beoordeeld en in Nederland gemiddeld met een 6,4. In de veiligheidsregio Flevoland wordt de fysieke kwaliteit gemiddeld een 6,4, en landelijk een 6,5 beoordeeld. Ook merken zij minder achteruitgang in de ontwikkeling van hun buurt (15%) dan in de veiligheidsregio (19%).

De totaal ervaren overlast is in Dronten significant lager dan in de veiligheidsregio en Nederland. Alle vier de vormen van ervaren overlast komen in Dronten minder vaak voor. Dronten scoort bovendien beter op meerdere indicatoren van veiligheidsbeleving dan de veiligheidsregio en Nederland. Zo geven Drontenaren de veiligheid van hun woonbuurt een hoger rapportcijfer (7,8) dan gemiddeld in de veiligheidsregio (7,4) en landelijk (7,5). Drontenaren voelen zich ook zowel in hun woonbuurt, als in algemene zin minder vaak onveilig.

Daarnaast zijn inwoners van Dronten significant minder vaak het slachtoffer van traditionele criminaliteit (12%) dan in de veiligheidsregio (18%) en Nederland (20%). Dit verschil is met name te zien in het aantal vermogens- en vandalismedelicten. Opvallend is dat inwoners van Dronten relatief minder vaak aangifte of melding doen van traditionele criminaliteit (16% in Dronten, gemiddeld in de veiligheidsregio 28%, landelijk 27%). Op het gebied van online criminaliteit zijn Drontenaren minder vaak het slachtoffer van online oplichting of fraude.

Voor preventieve maatregelen in en rondom het huis scoren inwoners van Dronten hoger (2,0) dan het landelijk gemiddelde (1,8). Wat betreft buurtpreventie is het aandeel inwoners dat zich heeft aangemeld bij Burgernet of actief deelneemt aan een WhatsApp-buurtpreventie groter dan in de veiligheidsregio en Nederland. Een buurt- of burgerwacht is in Dronten minder dan gemiddeld aanwezig. Het aandeel inwoners dat in contact is geweest met de politie is in Dronten significant lager dan in de veiligheidsregio (24% t.o.v. 29%).

Inleiding

1 Inleiding

De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. De Veiligheidsmonitor wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, gemeenten en politie. In 2023 heeft Dronten meegedaan aan de Veiligheidsmonitor. Dit rapport doet verslag van dit grootschalige onderzoek. Achtereenvolgens bespreken we in dit inleidende hoofdstuk de achtergrond van de Veiligheidsmonitor (par. 1.1), de steekproef en respons (par. 1.2), de vragenlijst (par. 1.3), de weging en analyse (par. 1.4), de presentatie van cijfers (par. 1.5), het gebruik van omrekenfactoren voor de methodebreuk (par. 1.6), de rapportage van trends (par. 1.7) en de leeswijzer (par. 1.8).

1.1 Over de Veiligheidsmonitor

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid laat tweejaarlijks 65.000 enquêtes onder de Nederlandse bevolking afnemen door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en Ipsos I&O. Individuele gemeenten kunnen zich aansluiten bij de Veiligheidsmonitor (deelnemers). Deelnemers aan de Veiligheidsmonitor kopen enquêtes in bij Ipsos I&O, boven op de enquêtes die vanuit het landelijke deel voor hun eigen gemeente beschikbaar zijn. Daarbij kunnen deelnemers zelf kiezen met welke frequentie ze aan de Veiligheidsmonitor willen deelnemen (tweejaarlijks of anders).

Meer informatie over de Veiligheidsmonitor is na te lezen op de website van de Veiligheidsmonitor (www.veiligheidsmonitor.nl).

1.2 Steekproef en respons

Voor dit onderzoek is door het CBS een aselechte steekproef getrokken van 1.634 inwoners¹ uit de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Dronten. Bij het trekken van de steekproef is rekening gehouden met het schaalniveau waarop de gemeente Dronten informatie wenst te ontvangen. De gemeente wil graag inzicht in de ervaren veiligheid op gemeente- en kernniveau.

De geselecteerde inwoners kregen in augustus 2023 een brief thuis met een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan het onderzoek en konden vervolgens tot november de online vragenlijst invullen. Aan non-responders is tweemaal een herinnering per post gestuurd.

In totaal hebben 554 van de 1.634 geselecteerde inwoners een volledige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 33,9 procent. Het landelijke responspercentage van de Veiligheidsmonitor 2023 bedraagt 33,1 procent. Er hebben 98 inwoners van Dronten deelgenomen aan de landelijke Veiligheidsmonitor.

¹ Het betreft inwoners van 15 jaar en ouder in particuliere huishoudens. Dit is exclusief inwoners die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen.

Deze zijn toegevoegd aan het respondentenbestand. De totale respons in Dronten komt daarmee uit op 652. In de separate bijlage tabellenboek is de responsverdeling opgenomen, uitgesplitst naar persoonlijke kenmerken. Tabel 1.1 toont de respons per kern.

Tabel 1.1 – Respons per kern

Kernnaam	Respons	Responspercentage (Ipsos I&O)
Dronten	240	41,8%
Biddinghuizen	215	32,9%
Swifterbant	197	29,6%
Gemeente Dronten	652	33,9%

1.3 Vragenlijst

De vragenlijst van de Veiligheidsmonitor bestaat uit 11 standaard vragenblokken waarin verschillende onderwerpen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid aan bod komen. Daarnaast heeft Dronten gebruik gemaakt van de vrije ruimte van de vragenlijst om vragen over lokale onderwerpen toe te voegen. Het kader hieronder geeft een overzicht van de verschillende onderwerpen in de vragenlijst van Dronten.

Overzicht van vraagblokken in vragenlijst van de Veiligheidsmonitor:

- Leefbaarheid woonbuurt
- Beleving overlast in de buurt
- Veiligheidsbeleving
- Slachtofferschap
- Tevredenheid laatste politie-contact en controle door politie
- Oordeel functioneren politie in de buurt
- Oordeel functioneren politie

- algemeen
- Oordeel functioneren gemeente
- Preventie
- Discriminatie
- Verdachte situaties
- Burgerparticipatie
- Evenementen
- Alcoholgebruik onder jongeren
- Achtergrondkenmerken

1.4 Analyse

Voor steekproefonderzoek is het van groot belang dat de steekproef op grond waarvan uitspraken worden gedaan zo veel mogelijk representatief is voor de populatie waarnaar wordt gegeneraliseerd. Om de representativiteit van de steekproef te vergroten is een weging toegepast. Weging is een rekenkundige bewerking die ervoor zorgt dat een eventuele scheefheid van de respons ten opzichte van de populatie wordt gecorrigeerd. Dit gebeurt door bevolkingsgroepen die in de respons onder- dan wel oververtegenwoordigd zijn zwaarder of juist minder zwaar in de resultaten mee te laten tellen. Aan het databestand van de Veiligheidsmonitor is door het CBS een weging toegevoegd. In deze weging zijn onder andere de volgende kenmerken meegenomen: leeftijd, geslacht, huishoudgrootte, stedelijkheidsgraad en herkomst. De steekproef van de Veiligheidsmonitor is dankzij de weging op deze kenmerken representatief voor de bevolking van de gemeente Dronten.

1.5 Presentatie van cijfers

In dit rapport worden de resultaten voornamelijk op twee wijzen gepresenteerd:

- Een deel van de resultaten wordt gepresenteerd in de vorm van percentages, bijvoorbeeld het percentage personen dat ergens tevreden over is. Bij de berekening van de percentages in deze rapportage is de werkwijze van het CBS gevolgd: de 'weigert' - en 'weet niet' - antwoorden zijn *niet* buiten beschouwing gelaten.
- In dit rapport wordt veel gebruik gemaakt van zogenoemde schaalscores. Dit zijn cijfermatige samenvattingen van meerdere met elkaar samenhangende vragen. Bij de berekening van deze scores is de werkwijze van het CBS gevolgd: de waarde van iedere schaalscore varieert op een schaal tussen 0 en 10. Bij de berekening van de schaalscores zijn de 'weigert' - en 'weet niet' - antwoorden, eveneens conform CBS-werkwijze, *wel* buiten beschouwing gelaten.

Let op! Een schaalscore staat niet gelijk aan een rapportcijfer, omdat de indicatoren zijn samengesteld op basis van percentages en niet op basis van rapportcijfers.

De uitkomsten van Dronten zijn in dit rapport afgezet tegen de resultaten in het basisteam Dronten / Noordoostpolder / Urk, de veiligheidsregio Flevoland en de landelijke cijfers over 2023 (Nederland). De uitkomsten volgens de geografische indeling van de politie (basisteam, district en politie-eenheid) zijn opgenomen in de bijlage tabellenboek.

Tabel 1.2 – Geografische indeling gemeente Dronten

Basisteam(s)	District	Veiligheidsregio	Eenheid
Dronten/Noordoostpolder/Urk	Flevoland	Flevoland	Midden-Nederland

Verschillen tussen de resultaten van de referentiegebieden en van de gemeente Dronten, en tussen de resultaten van de kernen en het gemiddelde van de gemeente Dronten, worden beschreven als deze *significant* zijn. Het is dan minimaal 95 procent zeker dat de resultaten ook daadwerkelijk van elkaar verschillen en het gevonden verschil niet te wijten is aan toeval.

Bij enkele resultaten in het rapport kan het voorkomen dat er vermeld wordt dat deze *indicatief* zijn. Er zijn dan minder dan 50 waarnemingen om dit resultaat op te baseren, omdat de bijbehorende vraag slechts aan een gedeelte van de respondenten is gesteld. Dit is bijvoorbeeld het geval bij 'tevredenheid over contact met de politie', die vragen zijn alleen aan inwoners gesteld die in het afgelopen jaar daadwerkelijk contact met de politie hebben gehad. In dit soort gevallen wil *indicatief* zeggen dat dit specifieke resultaat niet als representatief kan worden beschouwd voor de hele populatie.

1.6 Rapportage van trends

Afgelopen jaar heeft Dronten voor de derde keer meegedaan aan de Veiligheidsmonitor, vorige keren waren in 2014 en 2019. Bij de editie van 2021 van de landelijke Veiligheidsmonitor was er sprake van een methodebreuk in de uitvoering van de Veiligheidsmonitor.² Hierdoor zijn de uitkomsten van 2023 van de Veiligheidsmonitor Dronten niet vergelijkbaar met de metingen tussen 2014 en 2019, tenzij er gebruik wordt gemaakt van zogenoemde omrekenfactoren (of correctiefactoren) van het CBS. De omrekenfactoren zijn gebaseerd op modelschattingen en hebben daarom een bepaalde mate van onzekerheid. Dit betekent dat de betrouwbaarheidsmarge van cijfers die worden gecorrigeerd groter zijn dan de betrouwbaarheidsmarges van de ongecorrigeerde cijfers.

Voor een selectie van 19 indicatoren op het gebied van leefbaarheid, veiligheid, slachtofferschap en tevredenheid over de politie zijn zulke factoren beschikbaar op gemeenteniveau. Dit rapport doet verslag van de trends op deze indicatoren tussen 2014 en 2023. Ook kan de lezer bij iedere indicator de uitkomsten van de gemeente vergelijken met die van de referentiegebieden. Voor de gemeente Dronten zijn de referentiegebieden die in deze rapportage worden meegenomen het basisteam Dronten / Noordoostpolder / Urk, de veiligheidsregio Flevoland en Nederland.

Bij het aanwijzen van de ontwikkelingen tot 2021 voor de gemeente en tot 2023 voor de referentiegebieden worden per gebiedsniveau de volgende vuistregels gehanteerd:

- De gemeente: er is sprake van een ontwikkeling als het verschil tussen twee opeenvolgende meetjaren 3 procentpunt of groter is (bij percentages) en 0,3 punt of groter (bij gemiddelden).
- Regio's zoals het basisteam, het district, de veiligheidsregio en de politie-eenheid: er is sprake van een ontwikkeling als het verschil tussen twee opeenvolgende meetjaren 2 procentpunt (bij percentages) of 0,2 punt (bij gemiddelden) of groter is.
- Nederland: er is sprake van een ontwikkeling als het verschil tussen twee opeenvolgende meetjaren 1 procentpunt of groter is (bij percentages) en 0,1 punt of groter (bij gemiddelden).

Er is voor deze gradaties gekozen omdat deze het dichtst in de buurt komen van de standaard betrouwbaarheidsmarge van de resultaten per gebiedsniveau.

De aanwezigheid van een ontwikkeling (en de richting hiervan) wordt per indicator gevisualiseerd met een teken achter het meetjaar in de tabel:

Er is sprake van een **positieve** ontwikkeling tussen twee opeenvolgende meetjaren.

Er is sprake van een **negatieve** ontwikkeling tussen twee opeenvolgende meetjaren.

Indien er *geen* eenduidige ontwikkeling is tussen 2015 en 2023, is er geen teken weergegeven.

² De dataverzameling is veranderd van een combinatie van online of schriftelijk afname van de vragenlijst naar uitsluitend online afnemen. Daarnaast is het telefonisch motiveren van respondenten afgeschaft. Verder zijn er aanzienlijke wijzigingen in de vragenlijst doorgevoerd.

1.7 Leeswijzer

In de hoofdstukken 2 tot en met 4 worden de resultaten gepresenteerd over achtereenvolgens de leefbaarheid van de woonbuurt, beleving van buurtoverlast en veiligheidsbeleving. De hoofdstukken 5 en 6 gaan in op slachtofferschap van traditionele criminaliteit en online criminaliteit. Hoofdstuk 7 geeft een beeld van genomen preventiemaatregelen en buurtpreventie en hoofdstuk 8 behandelt de tevredenheid over de politie. De onderwerpen van de vrije ruimte zijn op logische plekken ondergebracht in de verschillende hoofdstukken: gemeentelijke handhavers (hoofdstuk 2), verdachte situaties (hoofdstuk 4), burgerparticipatie (hoofdstuk 4), evenementen (hoofdstuk 9) en alcoholgebruik onder jongeren (hoofdstuk 10). In hoofdstuk 11 geven we een korte samenvatting van landelijke trends en patronen in de Veiligheidsmonitor.

Bij dit rapport horen verder een Excel-bestand ('tabellenboek') met alle uitkomsten van de Veiligheidsmonitor en een overzicht van de Indicatoren Kernbeleid Veiligheid (volgens VNG-model) voor Dronten, en de vragenlijst. Deze zijn als separate bijlagen meegeleverd.

Leefbaarheid woonbuurt

2 Leefbaarheid woonbuurt

Dit hoofdstuk gaat over de leefbaarheid van de woonomgeving in Dronten. In paragraaf 2.1 wordt de door inwoners ervaren kwaliteit van fysieke voorzieningen in de woonbuurt beschreven. In paragraaf 2.2 staat de betrokkenheid van inwoners bij de woonbuurt, oftewel de sociale cohesie in Dronten centraal. Paragraaf 2.3 beschrijft hoe de inwoners de leefbaarheid beoordelen en hoe zij de ontwikkeling van de buurt ervaren. Paragraaf 2.4 sluit af met de tevredenheid over het functioneren van de gemeente als het gaat om leefbaarheid en veiligheid en over de zichtbaarheid van de gemeentelijke handhavers (inclusief vrije ruimte).

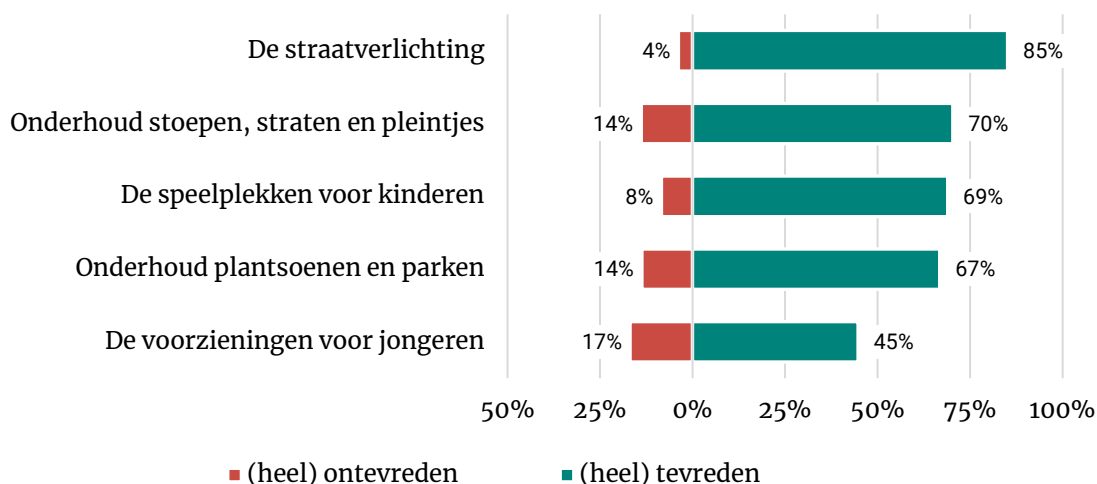
2.1 Fysieke voorzieningen

De aanwezigheid van fysieke voorzieningen en het onderhoud hiervan kunnen van invloed zijn op de leefbaarheid van de eigen woonbuurt. Bewoners is gevraagd hoe tevreden zij zijn over vijf voorzieningen in hun eigen leefomgeving (Figuur 2.1). Daarnaast is op basis van de scores op deze vijf stellingen een schaalscore 'fysieke kwaliteit' berekend (Tabel 2.1).

De schaalscores voor fysieke kwaliteit zijn berekend op basis van de vijf stellingen over fysieke voorzieningen. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te meer inwoners de kwaliteit van de aanwezige fysieke voorzieningen waarderen.

Figuur 2.1 – Tevredenheid fysieke voorzieningen

Van de vijf voorgelegde fysieke voorzieningen zijn Drontenaren het meest tevreden over de straatverlichting in hun woonbuurt (85%). Met de voorzieningen voor jongeren, zoals sportveldjes of een buurthuis, zijn inwoners het minst tevreden. Maar ruim vier op de tien inwoners (45%) geven aan hier (heel) tevreden over te zijn, een op de zes is hiermee (heel) ontevreden.

De schaalscore voor fysieke kwaliteit bedraagt in Dronten in 2023 een 6,8 (Tabel 2.1). De waardering voor de fysieke kwaliteit is hiermee in Dronten significant hoger dan in de veiligheidsregio Flevoland (6,4) en in Nederland als geheel (6,5). Met name de tevredenheid over het onderhoud van stoepen, straten en pleintjes en over speelplekken voor kinderen is in Dronten relatief hoger dan in voornoemde referentiegebieden. Inwoners van Dronten zijn ook vaker tevreden over de straatverlichting en het onderhoud van plantsoenen en parken dan in de veiligheidsregio.

Tabel 2.1 toont de ontwikkeling van de schaalscore voor fysieke kwaliteit in Dronten, vanaf 2014 tot 2023. Tussen 2019 en 2023 is de waardering voor de fysieke kwaliteit in Dronten stabiel gebleven. In de periode van 2014 tot 2019 is de waardering voor de fysieke kwaliteit toegenomen, dit geldt zowel op gemeentelijk, als landelijk niveau.

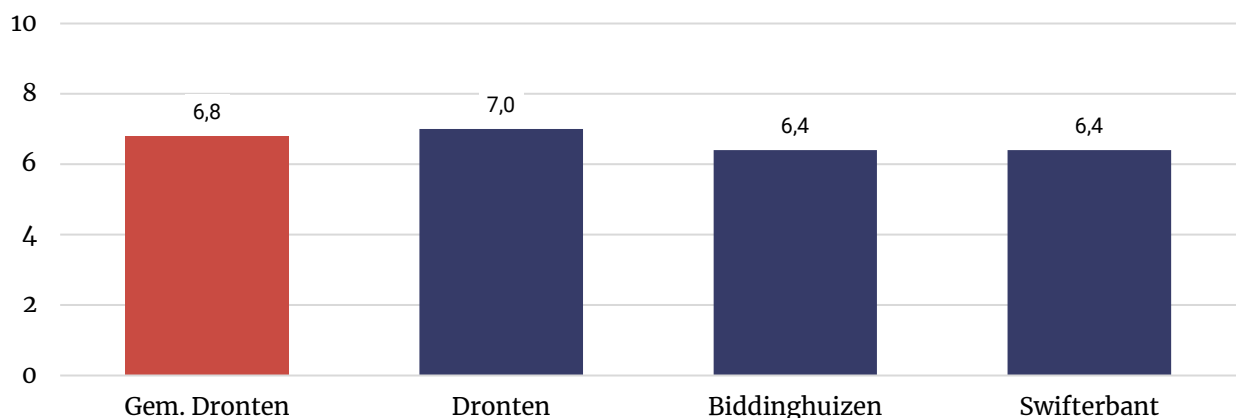
Tabel 2.1 – Schaalscores fysieke kwaliteit voor de periode 2014-2023

	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	6,4	▲	6,7		6,8
BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	6,6		6,7		6,8
VR Flevoland	6,4		6,3		6,4
Nederland	6,4	▲	6,5		6,5

6,8 is in Dronten de score voor de fysieke kwaliteit van de buurt. Dit is hoger dan in de veiligheidsregio en Nederland.

Figuur 2.2 – Schaalscores fysieke kwaliteit per kern

De waardering voor de fysieke kwaliteit van de woonbuurt is in de kern Dronten significant hoger dan gemiddeld in de gemeente (7,0). Inwoners van de kern van Dronten zijn relatief vaker tevreden over alle voorgelegde fysieke voorzieningen, met uitzondering van de voorzieningen voor jongeren. In Biddinghuizen en Swifterbant waarderen inwoners de fysieke kwaliteit van hun buurt juist lager dan gemiddeld in de gemeente (beide: 6,4). Dit komt met name doordat inwoners in deze kernen relatief minder tevreden zijn over het onderhoud van grijs (stoepen, straten en pleintjes) en het onderhoud van groen (plantsoenen en parken). Ook is in Biddinghuizen de tevredenheid over straatverlichting lager dan gemiddeld, terwijl in Swifterbant inwoners minder tevreden zijn met de speelplekken voor kinderen en de voorzieningen voor jongeren.

Tabel 2.2 – Stellingen fysieke kwaliteit per kern (percentage (heel) tevreden)

	Onderhoud stoepen, straten en pleintjes	Onderhoud plantsoenen en parken	De straatverlichting	De speelplekken voor kinderen	De voorzieningen voor jongeren
Dronten	75%	71%	87%	71%	47%
Biddinghuizen	56%	55%	80%	67%	45%
Swifterbant	64%	58%	82%	60%	35%
Gemeente	70%	67%	85%	69%	45%

Uitleg tabel

De zogenaamde stoplichttabel laat zien hoe bewoners uit verschillende kernen oordelen over de fysieke voorzieningen in de kern ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde. Dit is per kern en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

Rood: negatiever dan het gemeentelijk gemiddelde

Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde

Blauw: positiever dan het gemeentelijk gemiddelde

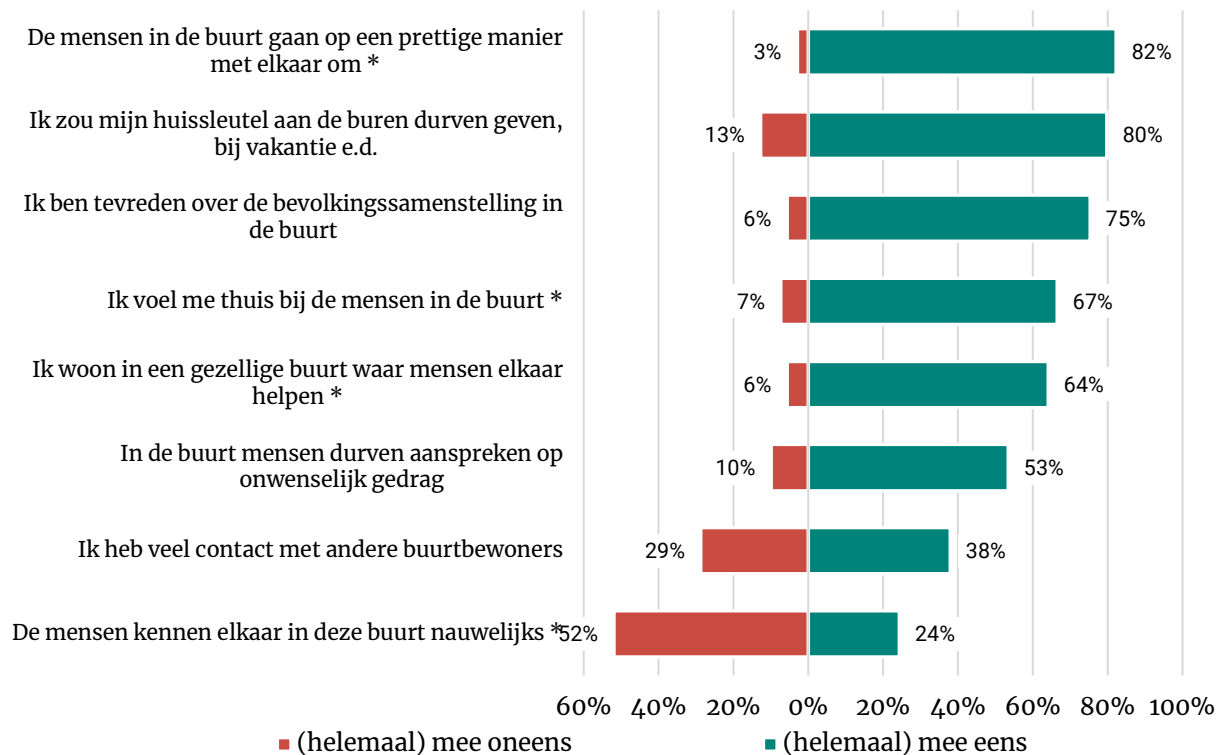
2.2 Sociale cohesie

De leefbaarheid van een woonbuurt wordt niet alleen bepaald door de aanwezigheid en kwaliteit van fysieke voorzieningen. Ook de sociale cohesie in de woonbuurt speelt hierbij een rol. Bij sociale cohesie gaat het om de mate waarin burgers vinden dat zij zelf en anderen betrokken zijn bij hun woonbuurt. Aan de inwoners zijn acht stellingen voorgelegd over sociale cohesie (Figuur 2.3). Daarnaast is op basis van de scores op vier van de acht voorgelegde stellingen een schaalscore berekend (Tabel 2.5).

De schaalscores voor sociale cohesie zijn berekend op basis van de stellingen 'de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om', 'ik voel me thuis bij de mensen in de buurt', 'ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen' en 'de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks'. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te positiever men is over de sociale cohesie in de eigen woonbuurt.

Figuur 2.3 – Stellingen over sociale cohesie
* in schaalscore sociale cohesie

Ruim acht op de tien inwoners van Dronten vinden dat de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan (82%). Ongeveer eenzelfde aandeel durft de huissleutel aan de buren te geven wanneer zij langer weggaan, bijvoorbeeld met vakantie. Minder Drontenaren zeggen dat ze veel contact hebben met andere buurtbewoners (38%). Een kwart van de inwoners is het (helemaal) eens met de negatief geformuleerde stelling dat mensen in hun buurt elkaar nauwelijks kennen; ruim de helft is het hiermee (helemaal) oneens (52%).

De schaalscore sociale cohesie bedraagt in Dronten in 2023 een 6,7 (Tabel 2.3). Inwoners van de gemeente ervaren een sterkere sociale cohesie dan in de veiligheidsregio Flevoland (6,3) en Nederland als geheel (6,4), maar juist een minder sterke dan in het basisteam Dronten / Noordoostpolder / Urk (6,9). Zo scoort Dronten op alle vier de meegenomen stellingen over sociale cohesie hoger dan in de veiligheidsregio. Ook vinden inwoners van Dronten vaker dat mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan, en voelen zij zich vaker thuis bij de mensen in de buurt dan het landelijk gemiddelde.

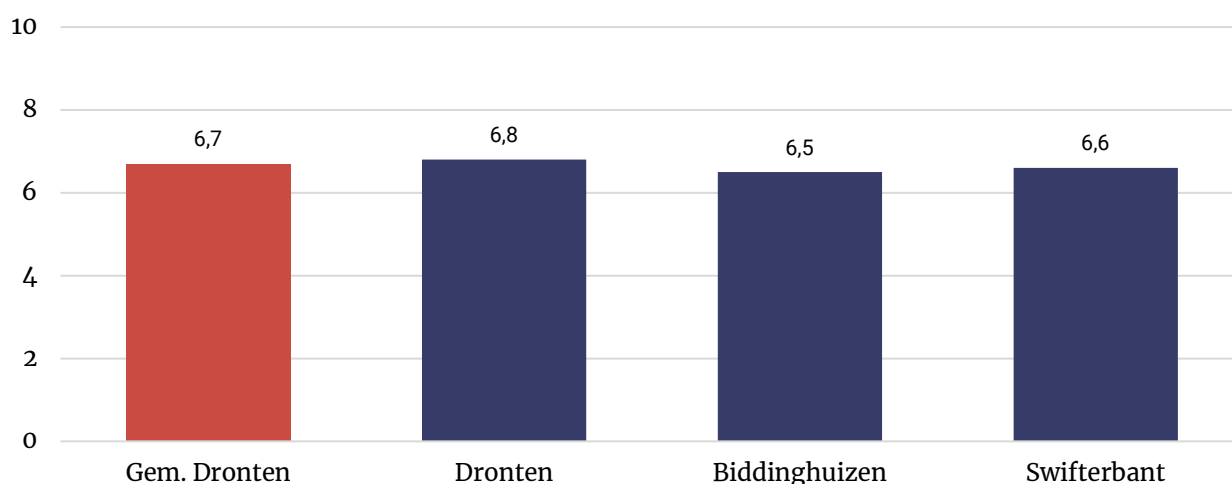
82% van de inwoners van Dronten vindt dat de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan. Dit is significant hoger dan het landelijke gemiddelde.

Tabel 2.3 toont de ontwikkeling van de schaalscore voor sociale cohesie in Dronten, vanaf 2014 tot 2023. Het beeld rondom de sociale cohesie in de buurt is in Dronten in deze periode onveranderd gebleven.

Tabel 2.3 – Schaalscores sociale cohesie voor de periode 2014-2023

	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	6,7		6,8		6,7
BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	6,8	▲	7,0		6,9
VR Flevoland	6,3		6,3		6,3
Nederland	6,4		6,4		6,4

Figuur 2.4 – Schaalscores sociale cohesie per kern

Inwoners van de kernen in Dronten hebben een vergelijkbare waardering voor de sociale cohesie in de woonbuurt (Figuur 2.4). Er zijn wel enkele verschillen tussen de kernen wat betreft de onderliggende stellingen voor de schaalscore sociale cohesie (Tabel 2.4). Inwoners van de kern Dronten geven vaker dan gemiddeld aan dat de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan (85%). Ook voelen zij zich meer thuis bij de mensen in de buurt (70%). In Biddinghuizen scoort men minder goed op deze beide stellingen (71% en 55%).

De overige stellingen, die betrekking hebben op sociale cohesie in de wijk, maar niet in de schaalscore zitten, laten ongeveer hetzelfde beeld zien (Tabel 2.5). Inwoners van de kern van Dronten zijn gemiddeld meer tevreden over de bevolkingssamenstelling van hun buurt (78%), terwijl deze stelling door inwoners van Biddinghuizen minder vaak dan gemiddeld in de gemeente wordt onderschreven (68%).

Tabel 2.4 – Stellingen schaalscore sociale cohesie per kern (percentage (helemaal) mee eens)

	De mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks	De mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om	Ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen	Ik voel me thuis bij de mensen in de buurt
Dronten	25%	85%	64%	70%
Biddinghuizen	23%	71%	60%	55%
Swifterbant	25%	80%	69%	65%
Gemeente	24%	82%	64%	67%

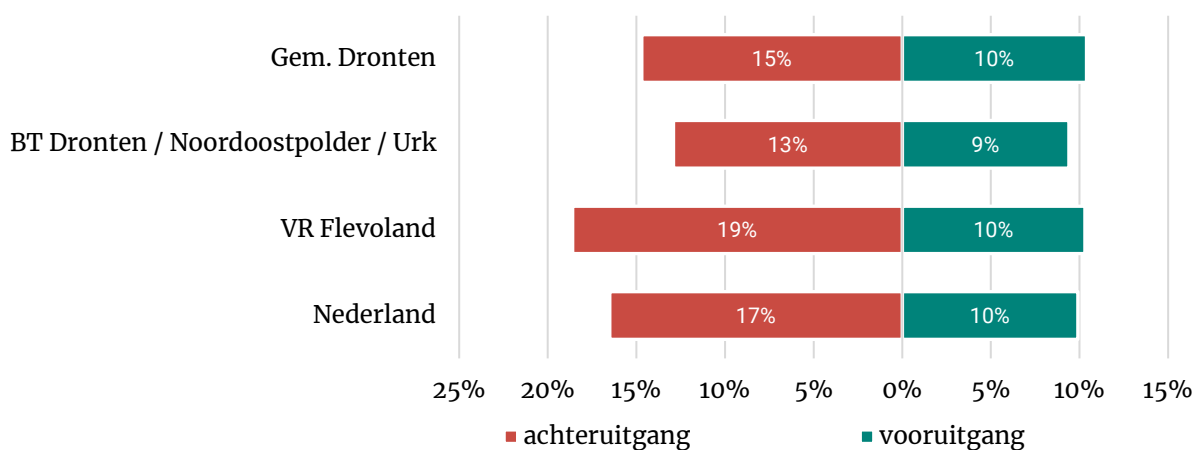
Tabel 2.5 – Overige stellingen sociale cohesie per kern (percentage (helemaal) mee eens)

	Ik heb veel contact met andere buurtbewoners	Ik ben tevreden over de bevolkings-samenstelling in de buurt	Huissleutel aan burendurven geven bij langere afwezigheid	In de buurt mensen durven aanspreken op onwenselijk gedrag
Dronten	37%	78%	81%	55%
Biddinghuizen	41%	68%	76%	51%
Swifterbant	37%	72%	80%	50%
Gemeente	38%	75%	80%	53%

2.3 Oordeel over de woonbuurt

De inwoners van Dronten is ook een aantal algemene vragen voorgelegd over de ontwikkeling van hun eigen woonbuurt. Vindt men dat de eigen buurt in het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan? Het oordeel over de ontwikkeling van de woonbuurt wordt uitgedrukt in het aandeel inwoners dat zegt dat de buurt vooruit is gegaan en het aandeel dat vindt dat de buurt achteruit is gegaan (Figuur 2.5). Ook is gevraagd naar een oordeel over hoe prettig men het vindt om in de buurt te wonen (Tabel 2.6).

Figuur 2.5 – Ontwikkeling woonbuurt (percentage)

In Dronten vindt een op de tien inwoners dat de buurt waarin zij wonen er in het afgelopen jaar op vooruit is gegaan, terwijl 15 procent aangeeft dat er sprake is van achteruitgang. Ook in de referentiegebieden is het percentage achteruitgang groter dan het percentage vooruitgang. De meerderheid van de Drontenaren, namelijk ruim zeven op de tien, ziet geen verandering in de ontwikkeling van hun woonbuurt (71%). Vergeleken met de referentiegebieden vinden de inwoners van Dronten even vaak dat de woonbuurt er in het afgelopen jaar op vooruit is gegaan. Wel is het percentage inwoners dat achteruitgang ziet in Dronten significant lager dan in de veiligheidsregio Flevoland (19%).

De inwoners van Dronten beoordelen de leefbaarheid van de woonbuurt in 2023 gemiddeld met een rapportcijfer 7,8 (Tabel 2.6). Dit is significant hoger dan het gemiddelde rapportcijfer in de veiligheidsregio Flevoland (7,5) en Nederland (7,6).

7,8 is het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners uit Dronten geven voor de leefbaarheid in hun buurt.

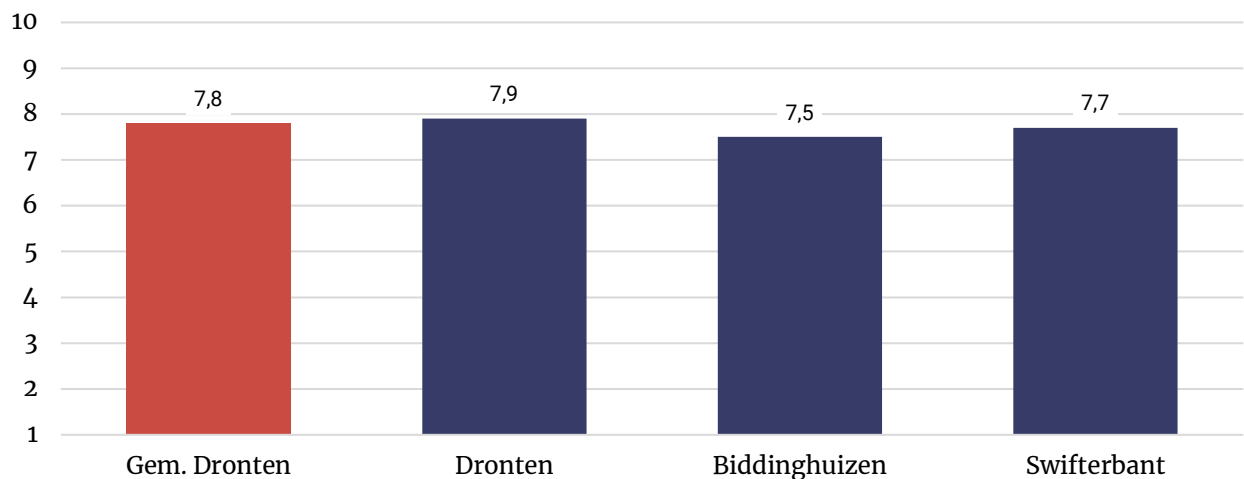
Tabel 2.6 toont de gemiddelde rapportcijfers voor het prettig wonen in de buurt in de gemeente Dronten, vanaf 2014 tot 2023. In Dronten is het beeld in deze gehele periode stabiel.

Tabel 2.6 – Rapportcijfer leefbaarheid woonbuurt voor de periode 2014-2023

	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	7,5		7,6		7,8
BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	7,6		7,7	▲	7,9
VR Flevoland	7,3		7,4		7,5
Nederland	7,4	▲	7,6		7,6

Inwoners van de kern Dronten beoordelen de leefbaarheid van de woonbuurt positiever dan gemiddeld in de gemeente (7,9). Daarentegen vinden inwoners van Biddinghuizen, ondanks het hoge rapportcijfer, het significant minder prettig wonen in hun buurt (7,5). Bovendien is een relatief groter aandeel inwoners van Biddinghuizen van mening dat hun buurt in het afgelopen jaar is achteruitgegaan (20%).

Figuur 2.6 – Oordeel leefbaarheid woonbuurt per kern (rapportcijfer)

2.4 Functioneren gemeente

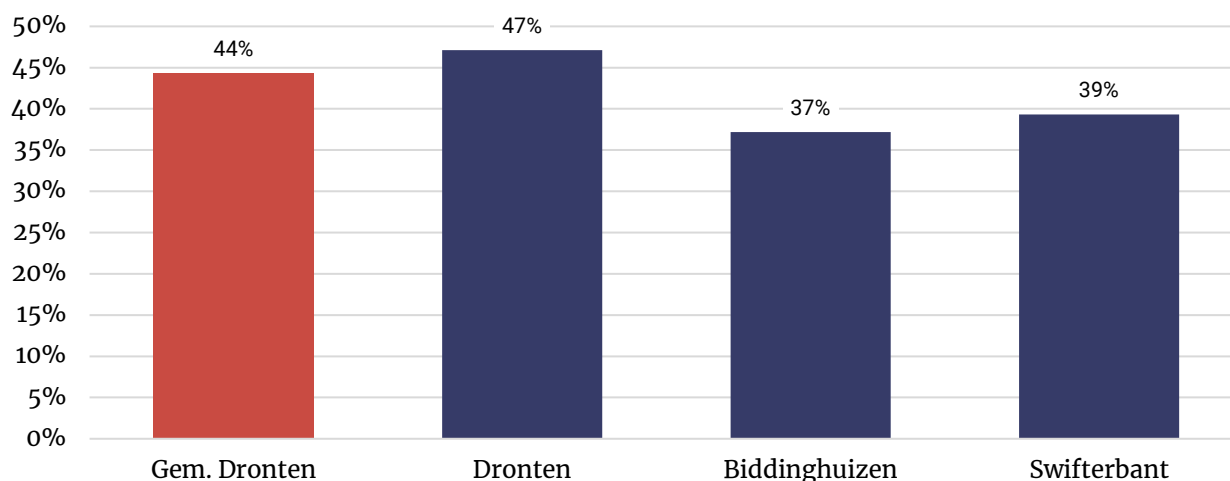
De inwoners is gevraagd om een oordeel te geven over het totale functioneren van de gemeente Dronten op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Tabel 2.7 toont het percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over het totale functioneren van de gemeente wat betreft de aanpak op leefbaarheid en veiligheid vanaf 2014 tot 2023. In 2023 is 44 procent van de inwoners van Dronten (zeer) tevreden over het functioneren van de gemeente in de aanpak van leefbaarheid en veiligheid. Deze tevredenheid is in Dronten significant lager dan in het basisteam Dronten / Noordoostpolder / Urk (52%), en juist hoger dan in de veiligheidsregio Flevoland (41%).

Tussen 2019 en 2023 is het percentage inwoners in Dronten dat (heel) tevreden was over de aanpak van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid afgenomen van 48 procent in 2019 naar 44 procent in 2023. In Nederland is er in deze periode sprake van een vergelijkbare negatieve ontwikkeling (van 46% naar 44%). In contrast met deze dalende trend in Dronten en Nederland laat de veiligheidsregio Flevoland een doorzettende gunstige stijging zien tussen 2014 en 2023.

Tabel 2.7 – Oordeel totale functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid voor de periode 2014-2023 (percentage (zeer) tevreden)

	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	46%		48%	▼	44%
BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	41%	▲	51%		52%
VR Flevoland	33%	▲	39%	▲	41%
Nederland	42%	▲	46%	▼	44%

Figuur 2.7 – Oordeel totale functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid per kern (percentage (zeer) tevreden)

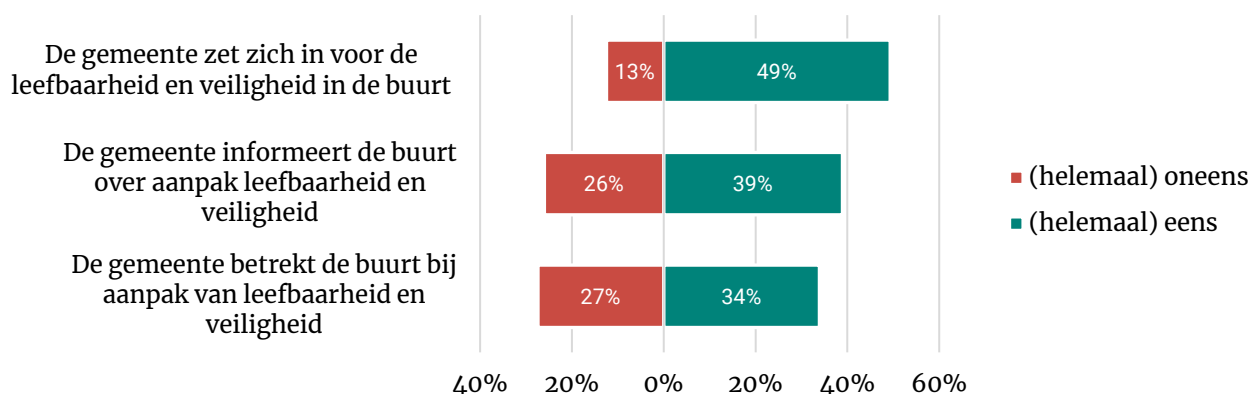

In de kern Dronten zijn inwoners het meest positief over het functioneren van de gemeente (47%). De tevredenheid ligt hier significant hoger dan in de gemeente als geheel. In Biddinghuizen zijn inwoners daarentegen significant minder vaak (zeer) tevreden over hoe de gemeente leefbaarheid en veiligheid aanpakt (37%).

Naast het algemeen oordeel is door middel van drie specifieke stellingen bepaald hoe inwoners denken over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid door de gemeente. De stellingen zijn alleen voorgelegd aan inwoners die een oordeel konden geven over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Dit betreft 87 procent van de inwoners.

Van de inwoners van Dronten, die een oordeel gaven over het functioneren van hun gemeente, vindt bijna de helft (49%) dat de gemeente zich inzet voor de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. Een kleiner aandeel, namelijk bijna vier op de tien, is van mening dat de gemeente de buurt goed informeert over deze aanpak (39%). Inwoners van Dronten vinden minder vaak dat de gemeente de buurt betreft bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid (34%).

Figuur 2.8 – Oordeel functioneren gemeente, basis: inwoners die een totaaloordeel hebben gegeven over functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid)

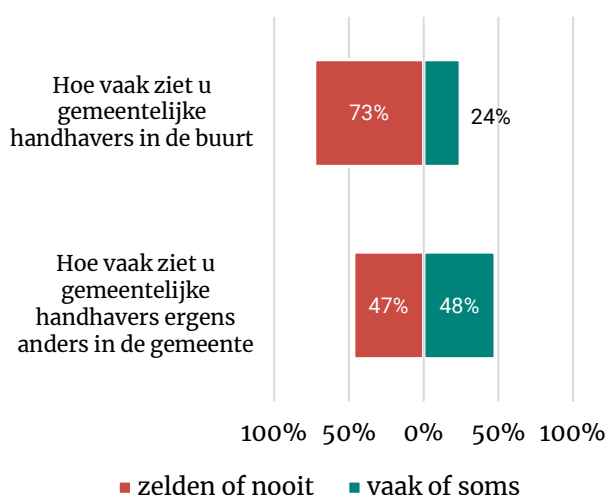
Gemeentelijke handhavers

Aan inwoners van Dronten is ook gevraagd wat volgens hen de zichtbaarheid is van gemeentelijke handhavers in de eigen buurt en ergens anders in de gemeente (Figuur 2.9). Inwoners die gemeentelijke handhavers hebben gezien, konden vervolgens ook een oordeel geven over het functioneren van deze handhavers (Figuur 2.10). Gemeentelijke handhavers houden zich bezig met het vergroten van de leefbaarheid en veiligheid.

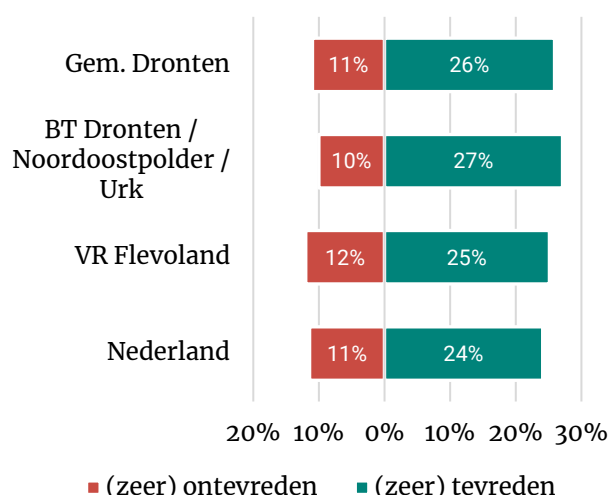
Een kwart van de inwoners (24%) ziet vaak of soms gemeentelijke handhavers in de woonbuurt. Bijna de helft van de inwoners (48%) ziet (ook) handhavers elders in de gemeente. Zowel de zichtbaarheid van gemeentelijke handhavers in de buurt, als die elders in de gemeente is in Dronten significant lager dan in de veiligheidsregio Flevoland en Nederland.

Van de inwoners in Dronten die vaak tot soms gemeentelijke handhavers zien, is een kwart (zeer) tevreden over hun functioneren (26%). Dit is vergelijkbaar met de referentiegebieden.

Figuur 2.9 – Zichtbaarheid gemeentelijke handhavers (percentage)

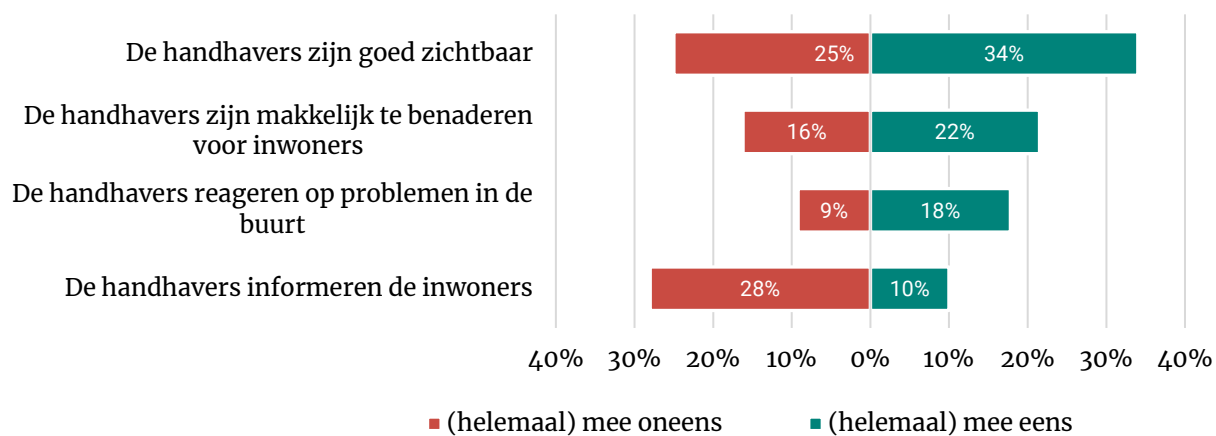
Figuur 2.10 – Tevredenheid functioneren gemeentelijke handhavers (basis: inwoners die vaak of soms gemeentelijke handhavers zien)

Op verzoek van de gemeente Dronten zijn in de vrije ruimte aan alle inwoners aanvullend een viertal stellingen voorgelegd over het functioneren van gemeentelijke handhavers (Figuur 2.11). Uit onderstaande figuur blijkt dat een derde van de Drontenaren (34%) aangeeft dat handhavers goed zichtbaar zijn. Ruim twee op de tien zeggen dat handhavers makkelijk te benaderen zijn voor inwoners, terwijl een iets kleiner aandeel vindt dat handhavers reageren op problemen in de buurt. Maar een op de tien Drontenaren is het (helemaal) eens met de stelling dat handhavers de inwoners informeren; bijna drie op de tien onderschrijven deze stelling niet.

Deze percentages moeten we plaatsen in het perspectief dat een kwart van de inwoners van Dronten (vaak of soms) handhavers in hun buurt ziet en bijna de helft elders in de gemeente.

Figuur 2.11 – Stellingen functioneren gemeentelijke handhavers (percentage)

Overlast in de buurt

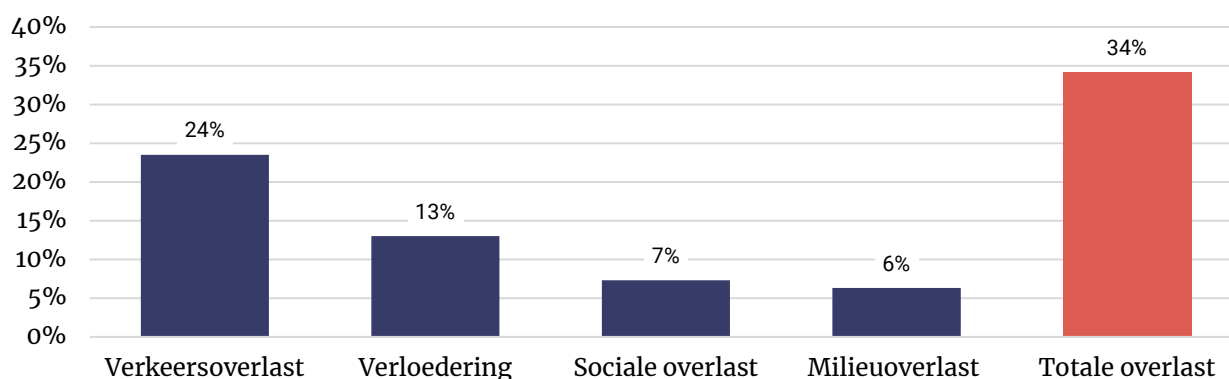
3 Overlast in de buurt

In dit hoofdstuk staat de door de inwoners van Dronten ervaren overlast in hun buurt centraal. Eerst volgt een totaalbeeld van de verschillende vormen van overlast (par. 3.1), daarna worden de uitkomsten per type overlast nader toegelicht: fysieke verloedering (par. 3.2), sociale overlast (par. 3.3), verkeersoverlast (par. 3.4) en milieuoverlast (par. 3.5). Inwoners konden aangeven welk buurtprobleem met prioriteit moet worden aangepakt (par. 3.6).

3.1 Totale overlast

Inwoners van Dronten zijn gevraagd om van zeventien vormen van overlast aan te geven of zij hier zelf geen, een beetje of veel overlast van ervaren. De diverse vormen van overlast zijn geclusterd tot vier scores: fysieke verloedering, sociale overlast, verkeersoverlast en milieuoverlast (Figuur 3.1). Elk van deze scores is berekend op basis van het percentage inwoners dat veel overlast ervaart op één of meerdere terreinen. Welke vormen van overlast horen bij welk type wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Figuur 3.1 – Totale overlast per cluster (percentage ervaart zelf veel overlast)

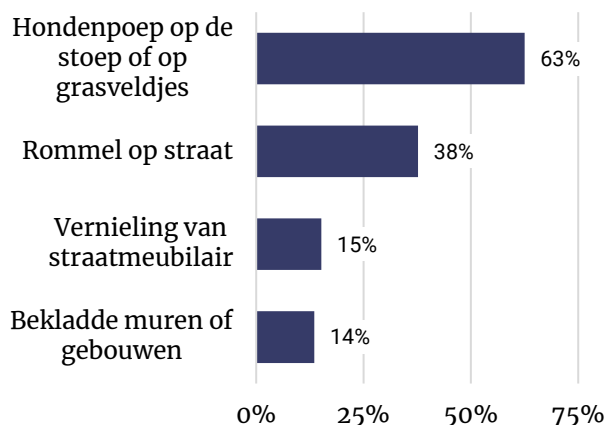
Een derde van de inwoners van Dronten geeft aan in het afgelopen jaar veel overlast te hebben ervaren in hun woonbuurt. Zij ondervinden de meeste hinder van verkeersoverlast, bijna een kwart heeft hier veel last van. Daaropvolgend ervaart ongeveer een op de acht veel overlast door fysieke verloedering. Sociale overlast (7%) en milieuoverlast (6%) zorgen volgens een kleiner deel van de inwoners voor veel overlast.

De totaal ervaren overlast is in Dronten significant lager dan in de veiligheidsregio Flevoland en Nederland (respectievelijk: 44% en 45%) en vergelijkbaar met het basisteam (35%). Zo ondervinden inwoners van Dronten minder overlast door fysieke verloedering, verkeersoverlast en sociale overlast dan gemiddeld in de veiligheidsregio en Nederland. Ook ervaart men in Dronten minder milieuoverlast dan het landelijk gemiddelde.

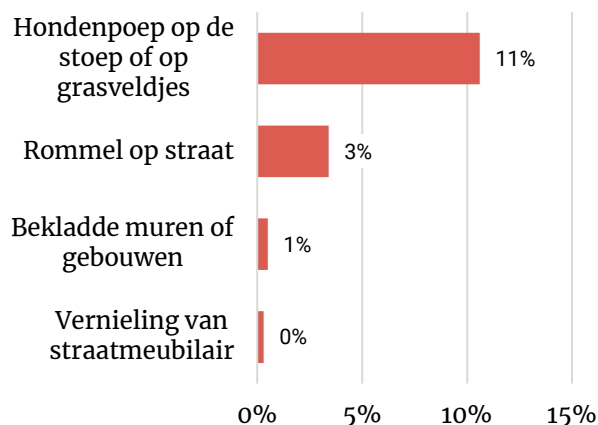
3.2 Fysieke verloedering

Een van de problemen waar een woonbuurt mee te maken kan hebben, is fysieke verloedering in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarover vier mogelijke buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners. Figuur 3.2 geeft weer hoe vaak deze buurtproblemen voorkomen volgens inwoners. Figuur 3.3 toont het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van de vier vormen van fysieke verloedering.

Figuur 3.2 – Fysieke verloedering
(percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.3 – Fysieke verloedering
(percentage ervaart zelf veel overlast)

Het grootste probleem in de fysieke sfeer is hondenpoep op straat of op grasveldjes. Bijna twee derde van de Drontenaren geeft aan dat dit weleens voorkomt in hun woonbuurt. Inwoners ervaren hiervan ook relatief de meeste overlast (11%). Bijna vier op de tien geven aan dat rommel op straat wel eens voorkomt in hun buurt, 3 procent ervaart hiervan zelf veel overlast. Ongeveer een op de zeven noemt dat vernieling van straatmeubilair (15%) of bekladde muren of gebouwen (14%) wel eens voorkomen. Van deze vormen van fysieke verloedering ervaren inwoners (vrijwel) geen overlast.

Tabel 3.1 toont voor de jaren 2014 tot 2023 het percentage inwoners uit Dronten dat aangeeft zelf veel overlast te hebben ervaren door fysieke verloedering in de buurt. In Dronten ervaart in 2023 een op de acht inwoners (13%) zelf veel overlast. Na een stijging in de ervaren overlast tussen 2014 en 2019, is het percentage Drontenaren dat veel overlast ervaart door fysieke verloedering in 2023 ten opzichte van 2019 afgenomen (van 22% naar 13%). Een vergelijkbare gunstige trend is tussen 2019 en 2023 ook zichtbaar in de veiligheidsregio Flevoland. Wel ligt het percentage dat overlast ervaart in de veiligheidsregio Flevoland significant hoger dan in de gemeente Dronten. Dit geldt ook voor het landelijk gemiddelde (21%).

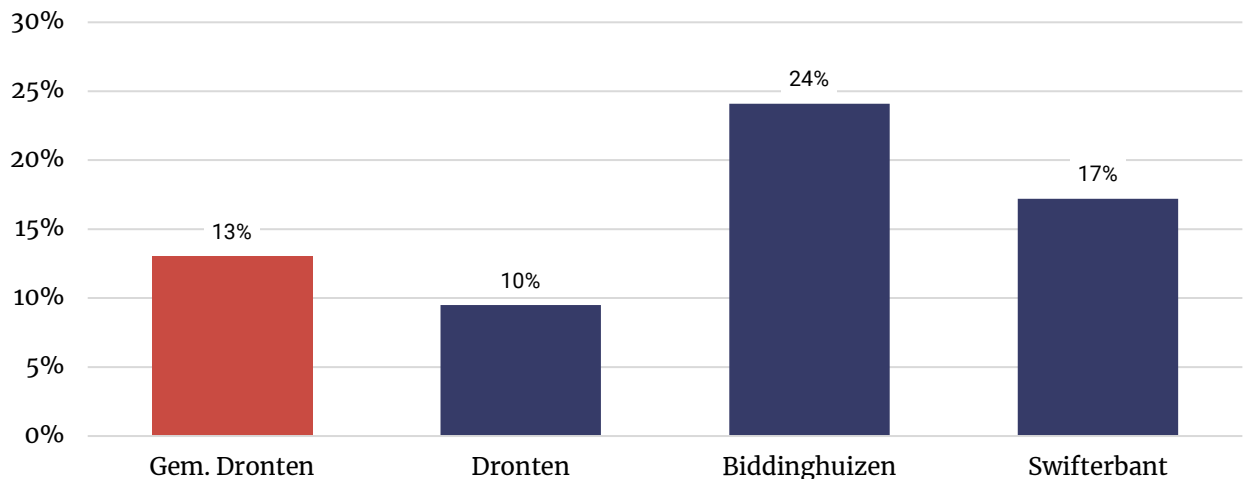
Tabel 3.1 – Fysieke verloedering voor de periode 2014-2023 (percentage ervaart zelf veel overlast)

	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	19%	▼	22%	▲	13%
BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	19%	▲	17%		16%
VR Flevoland	28%	▲	25%	▲	23%
Nederland	23%	▲	21%		21%

13% van de Drontenaren ervaart veel overlast door fysieke verloedering.
Dit is minder dan in de veiligheidsregio en Nederland.

Figuur 3.4 – Totale fysieke verloedering per kern (percentage ervaart zelf veel overlast)

Een op de tien inwoners van de kern van Dronten ervaart zelf veel overlast van fysieke verloedering. Dit aandeel is significant lager dan gemiddeld in de gemeente. Daarentegen is de ervaren overlast door fysieke verloedering in Biddinghuizen hoger dan gemiddeld (24%). In de kern Dronten komt overlast door hondenpoep minder vaak dan gemiddeld voor; in Biddinghuizen juist vaker.

Tabel 3.2 – Vormen van fysieke verloedering per kern (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Hondenpoep	Rommel op straat	Bekladde muren of gebouwen	Vernield straatmeubilair
Dronten	7%	4%	0%	0%
Biddinghuizen	21%	3%	0%	1%
Swifterbant	17%	2%	0%	1%
Gemeente	11%	3%	0%	1%

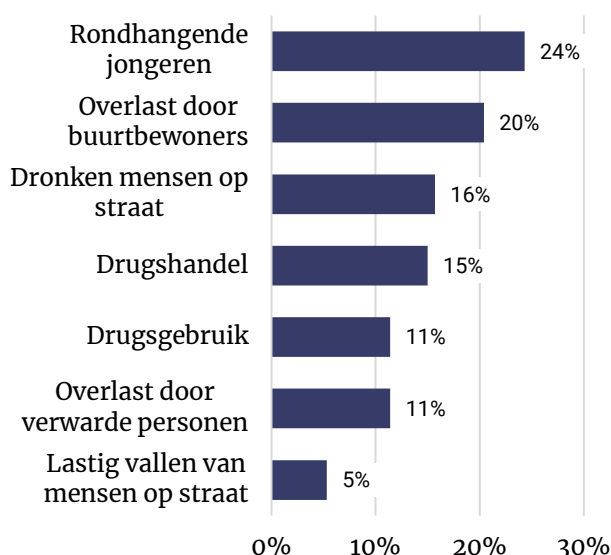
Uitleg tabel

Rood: negatiever dan het gemeentelijk gemiddelde
Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde
Blauw: positiever dan het gemeentelijk gemiddelde

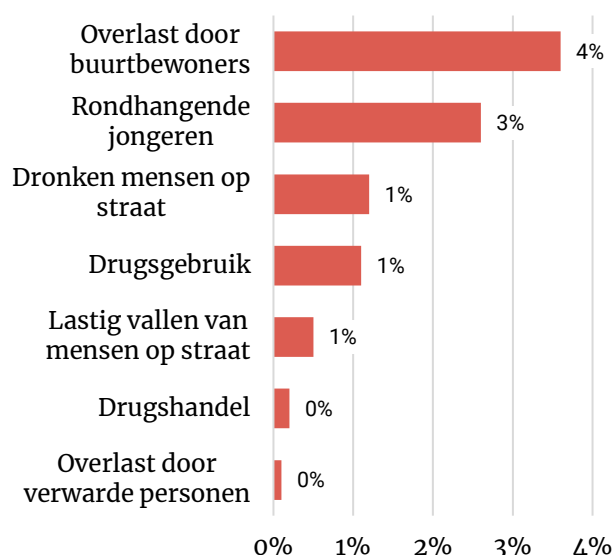
3.3 Sociale overlast

In de Veiligheidsmonitor is gevraagd naar zeven vormen van sociale overlast die in de buurt voor zouden kunnen komen. Figuur 3.5 geeft weer hoe vaak deze vormen van sociale overlast voorkomen volgens inwoners. Figuur 3.6 toont het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van de zeven vormen van sociale overlast.

Figuur 3.5 – Sociale overlast
(percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.6 – Sociale overlast
(percentage ervaart zelf veel overlast)

Rondhangende jongeren in de buurt komen het vaakst voor volgens inwoners. Een kwart van de Drontenaren geeft dit aan. Overlast door buurtbewoners komt volgens twee op de tien inwoners wel eens voor. Het lastigvallen van mensen op straat komt het minst vaak voor, 5 procent van de inwoners ziet dit wel eens gebeuren. Van de sociale problemen ervaren zij zelf de meeste overlast door buurtbewoners, namelijk 4 procent, gevolgd door overlast van rondhangende jongeren (3%). Andere vormen van sociale overlast, zoals dronken mensen op straat, drugshandel en -gebruik komen wel voor, maar daarvan ervaren Drontenaren nauwelijks overlast.

Tabel 3.3 toont voor de jaren 2014 tot 2023 het percentage inwoners uit Dronten dat aangeeft zelf veel sociale overlast te ervaren in de buurt. In Dronten ervaart in 2023 7 procent van de inwoners zelf veel sociale overlast in hun woonbuurt. In de periode 2014–2023 is sprake van een stabiel beeld. Ditzelfde geldt voor de ervaren sociale overlast in het basisteam en de veiligheidsregio. Landelijk gezien is het aandeel inwoners dat veel sociale overlast ervaart tussen 2019 en 2023 toegenomen. In 2023 is de ervaren sociale overlast in Dronten significant lager dan in de veiligheidsregio Flevoland (12%) en Nederland (13%). Van alle vormen van sociale overlast, met uitzondering van overlast door buurtbewoners, ervaart men in Dronten minder overlast dan gemiddeld in deze referentiegebieden.

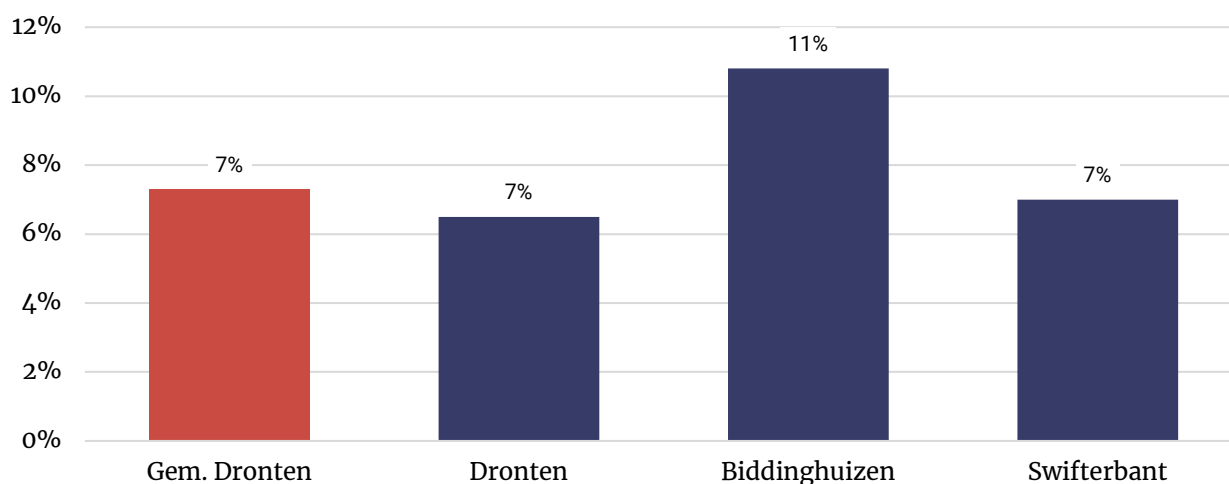
Tabel 3.3 – Sociale overlast voor de periode 2014-2023 (percentage ervaart zelf veel overlast)

	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	9%		8%		7%
BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	8%		7%		6%
VR Flevoland	14%		13%	↻	12%
Nederland	12%		12%	▼	13%

7% van de inwoners ervaart veel sociale overlast. Dit is lager dan in de veiligheidsregio en Nederland.

Figuur 3.7 – Totale sociale overlast per kern (percentage ervaart zelf veel overlast)

De mate waarin inwoners van de kernen in Dronten sociale overlast ervaren is vergelijkbaar met het gemeentelijke gemiddelde.

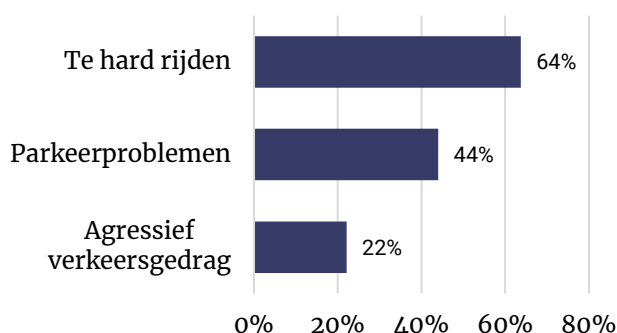
Tabel 3.4 – Vormen van sociale overlast per kern (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Rondhangen de jongeren	Overlast door buurt bewoners	Overlast door verwarde personen	Drugs gebruik	Drugs handel	Dronken mensen op straat	Lastigvallen van mensen op straat
Dronten	2%	3%	1%	1%	0%	2%	0%
Biddinghuizen	4%	6%	1%	2%	0%	0%	1%
Swifterbant	3%	4%	0%	1%	0%	0%	0%
Gemeente	3%	4%	1%	1%	0%	1%	0%

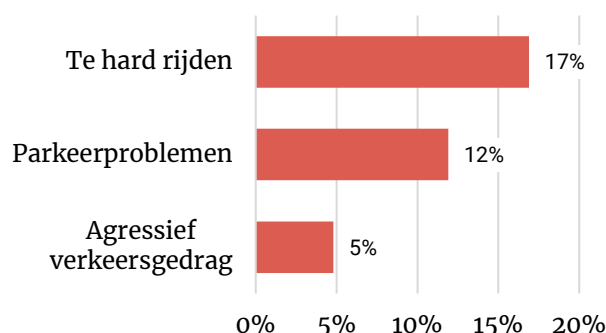
3.4 Verkeersoverlast

Een ander probleem van een woonbuurt betreft de mate van verkeersoverlast in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarover drie buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners. Figuur 3.8 geeft weer hoe vaak deze vormen van verkeersoverlast voorkomen. Figuur 3.9 toont het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van deze drie vormen van verkeersoverlast.

Figuur 3.8 – Verkeersoverlast
(percentage komt wel eens voor in de buurt)

Figuur 3.9 – Verkeersoverlast
(percentage ervaart zelf veel overlast)

In Dronten is te hard rijden het grootste verkeersprobleem, bijna twee derde van de inwoners (64%) geeft aan dat zij dit wel eens zien gebeuren in hun buurt. Een op de zes (17%) ondervindt hiervan zelf veel overlast. Volgens ruim vier op de tien inwoners zijn er wel eens parkeerproblemen in de buurt, ruim een op de tien (12%) ervaart hiervan veel overlast. Agressief verkeersgedrag komt in Dronten het minst vaak voor (22%), 5 procent van de inwoners ervaart hiervan zelf veel overlast.

Tabel 3.5 toont voor de jaren 2014 tot 2023 het percentage inwoners uit Dronten dat aangeeft zelf veel verkeersoverlast te hebben ervaren in de buurt. In 2023 ondervindt een kwart van de inwoners in Dronten zelf veel verkeersoverlast (24%). Door de jaren heen is de mate van ervaren verkeersoverlast in Dronten stabiel gebleven. In de veiligheidsregio steeg de ervaren verkeersoverlast tussen 2014 en 2019, waarna deze tussen 2019 en 2023 weer daalde. Landelijk gezien is in de gehele periode van 2014 tot 2023 sprake van een stijging in de ervaren verkeersoverlast.

Tabel 3.5 – Verkeersoverlast voor de periode 2014-2023 (percentage ervaart zelf veel overlast)

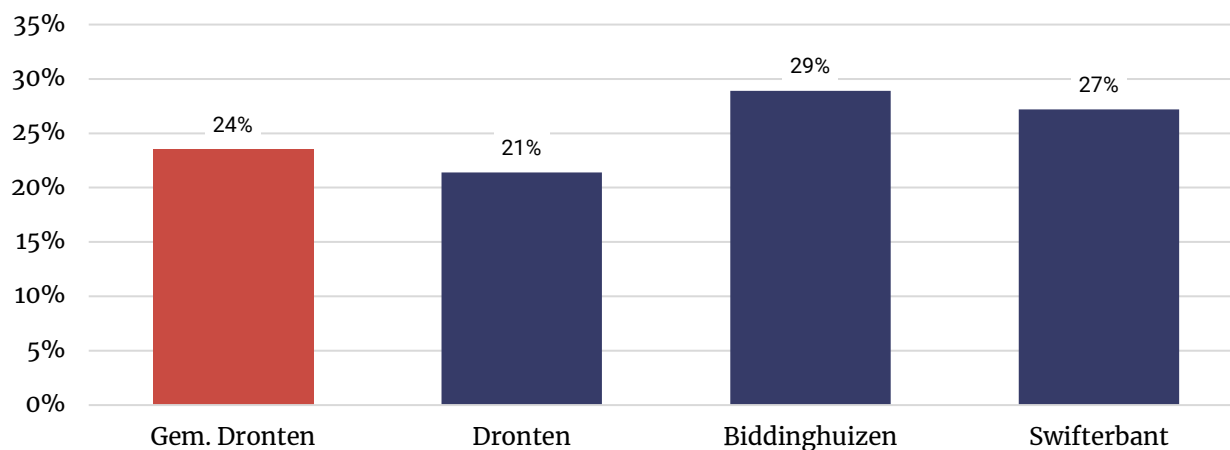
	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	26%		26%		24%
BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	25%		24%		24%
VR Flevoland	31%	↓	33%	↑	28%
Nederland	30%	↓	31%	↓	32%

In 2023 is de ervaren verkeersoverlast in Dronten significant lager dan in de veiligheidsregio Flevoland (28%) en Nederland (32%; Tabel 3.5). Drontenaren ervaren minder overlast van hard rijden, parkeerproblemen en agressief verkeersgedrag dan gemiddeld in Nederland. Voor de veiligheidsregio geldt dit voor parkeerproblemen en agressief gedrag.

24% van de inwoners ervaart veel verkeersoverlast. Dit is lager dan in de veiligheidsregio en Nederland.

Figuur 3.10 – Totale verkeersoverlast per kern (percentage ervaart zelf veel overlast)

In alle drie de kernen is de totale ervaren verkeersoverlast vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde (Figuur 3.10). Tabel 3.6 laat wel enkele verschillen zien wat betreft de vormen van ervaren verkeersoverlast. Inwoners van de kern Dronten ondervinden minder parkeerproblemen dan gemiddeld, terwijl deze vorm van verkeersoverlast volgens inwoners van Swifterbant juist relatief vaker voorkomt. In Biddinghuizen zorgt te hard rijden vaker dan gemiddeld in de gemeente voor overlast.

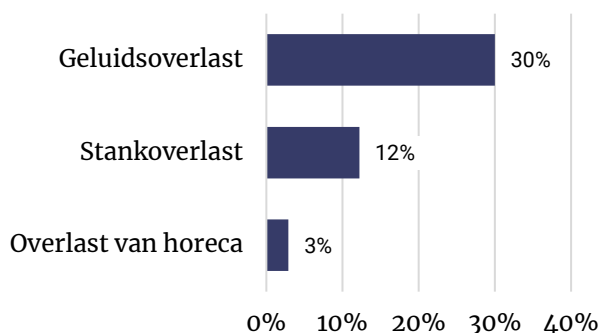
Tabel 3.6 – Vormen van verkeersoverlast per kern (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Te hard rijden	Parkeerproblemen	Agressief verkeersgedrag
Dronten	16%	10%	4%
Biddinghuizen	23%	16%	7%
Swifterbant	14%	17%	5%
Gemeente	17%	12%	5%

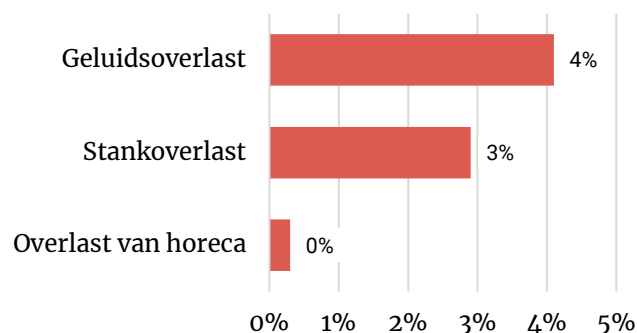
3.5 Milieuoverlast

De laatste vorm van overlast in de buurt die aan inwoners is voorgelegd betreft milieuoverlast. Deze vorm van overlast bestaat uit drie buurtproblemen: overlast van horecagelegenheden, geluidsoverlast en stankoverlast (Figuur 3.11).

Figuur 3.11 – Milieuoverlast
(percentage komt wel eens voor in de buurt)

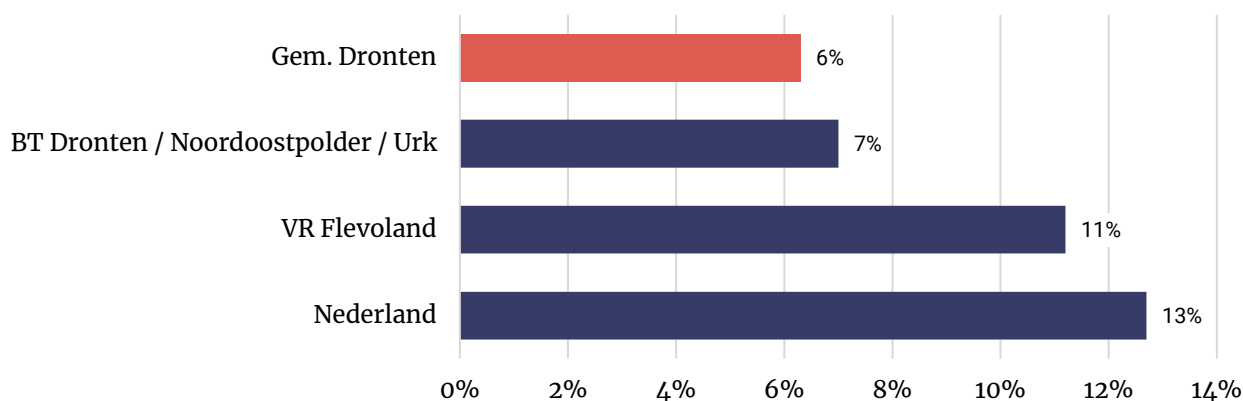

Figuur 3.12 – Milieuoverlast
(percentage ervaart zelf veel overlast)

Van de verschillende vormen van milieuoverlast komt geluidsoverlast in de buurt het vaakst (30%) voor in Dronten, 4 procent ervaart hiervan zelf veel overlast. Stank in de buurt komt volgens een op de acht van de inwoners wel eens voor, terwijl 3 procent hiervan overlast ervaart. Overlast veroorzaakt door horecagelegenheden, zoals cafés, restaurants of snackbars, komt volgens inwoners het minst vaak voor in de buurt (3%) en geeft nagenoeg geen overlast.

Figuur 3.13 – Totale milieuoverlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

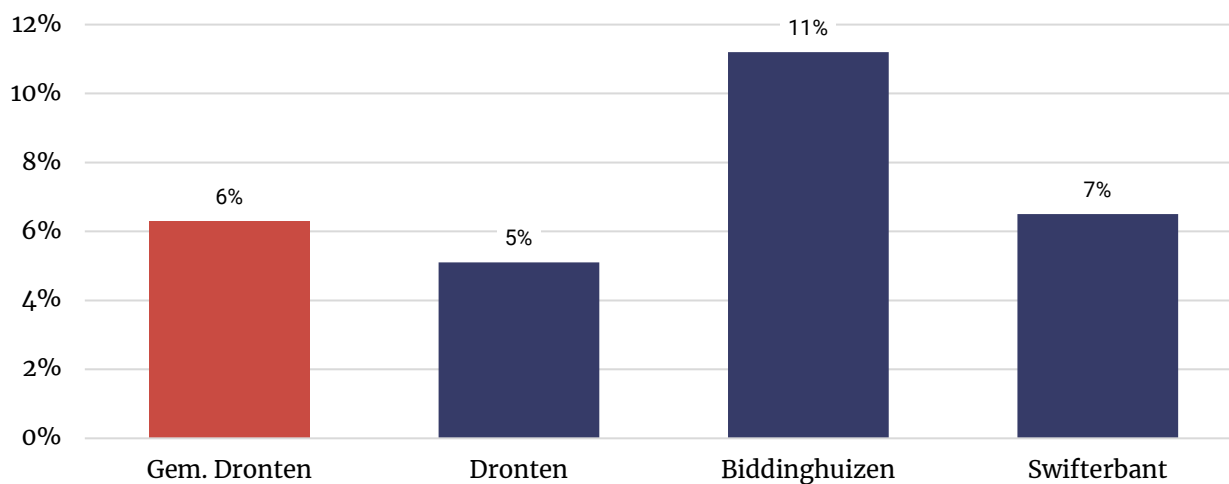
Van de inwoners van Dronten geeft 6 procent aan veel milieuoverlast te ervaren in de woonbuurt. De mate waarin milieuoverlast ervaren wordt in Dronten is hiermee significant lager dan in de veiligheidsregio (11%) en Nederland (13%). Drontenaren ervaren relatief minder overlast door geluid en door horeca.

6% van de inwoners ervaart veel verkeersoverlast. Dit is lager dan in de veiligheidsregio en Nederland.

In Biddinghuizen ervaren inwoners significant vaker milieuoverlast dan gemiddeld in de gemeente (11%). Inwoners van deze kern ervaren relatief vaker overlast door geluid.

Figuur 3.14 – Totale milieuoverlast per kern (percentage ervaart zelf veel overlast)

Tabel 3.7 – Vormen van milieuoverlast per kern (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Overlast van horeca	Geluidsoverlast	Stankoverlast
Dronten	0%	3%	3%
Biddinghuizen	0%	7%	5%
Swifterbant	0%	5%	2%
Gemeente	0%	4%	3%

3.6 Aanpak van buurtproblemen

Er is in de Veiligheidsmonitor ook aandacht voor de aanpak van buurtproblemen. De inwoners van Dronten is gevraagd welk buurtprobleem, van de zeventien aan hen voorgelegde buurtproblemen, zij als eerste aangepakt zouden willen zien. Hieruit komt een top 3 van buurtproblemen naar voren.

Nr.1 28%

1. Te hard rijden

Nr.2 18%

2. Parkeerproblemen

Nr.3 14%

3. Hondenpoep

Tabel 3.8 – Belangrijkste buurtproblemen per kern

	EERSTE	TWEEDE	DERDE
Dronten	Te hard rijden 32%	Parkeerproblemen 16%	Hondenpoep 11%
Biddinghuizen	Te hard rijden 21%	Parkeerproblemen, hondenpoep 19%	---
Swifterbant	Parkeerproblemen 24%	Te hard rijden 23%	Hondenpoep 18%

Veiligheidsbeleving

4 Veiligheidsbeleving

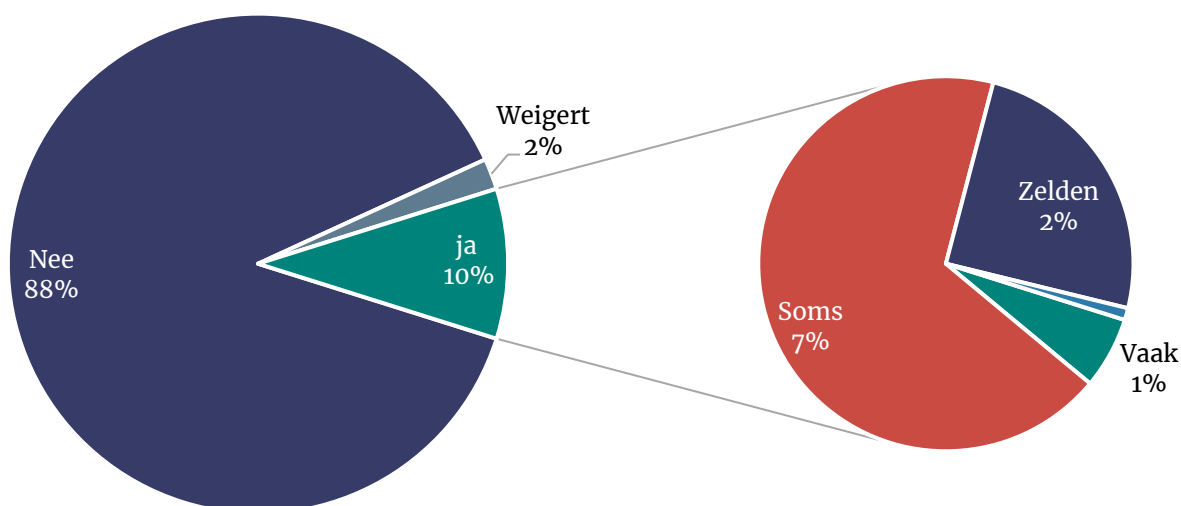
In dit hoofdstuk wordt de veiligheidsbeleving van inwoners van Dronten beschreven. Paragraaf 4.1 zoomt in op de veiligheidsbeleving in de eigen woonbuurt en paragraaf 4.2 behandelt de veiligheidsbeleving in het algemeen. In paragraaf 4.3 komt de verwachte kans op slachtofferschap aan de orde. Daarna volgen discriminatie (par. 4.4) en weerbaarheid (par. 4.5). Afgesloten wordt met de thema's verdachte situaties (par. 4.6) en burgerparticipatie (par. 4.7) uit de vrije ruimte.

4.1 Veiligheidsbeleving in de buurt

Gevoelens van onveiligheid

In Figuur 4.1 worden de onveiligheidsgevoelens in de eigen woonbuurt weergegeven, alsmede de frequentie ervan. In Tabel 4.1 worden de onveiligheidsgevoelens getoond voor de gemeente in vergelijking met de referentiegebieden. Het grootste deel van de inwoners van Dronten, namelijk bijna negen op de tien, voelt zich veilig in de eigen buurt (88%). Bij een op de tien Drontenaren is er wel eens sprake van onveiligheidsgevoelens in de buurt. Zeven procent voelt zich er soms onveilig, 2 procent geeft aan dat deze onveiligheidsgevoelens in de buurt er zelden zijn en 1 procent heeft vaak onveiligheidsgevoelens in de buurt. Het aandeel inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt is in de gemeente Dronten significant kleiner dan in de veiligheidsregio Flevoland (18%) en Nederland (15%).

Figuur 4.1 – Onveiligheidsgevoel in de buurt

10% van de inwoners ervaart wel eens onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt, dat is minder dan in de veiligheidsregio en Nederland.

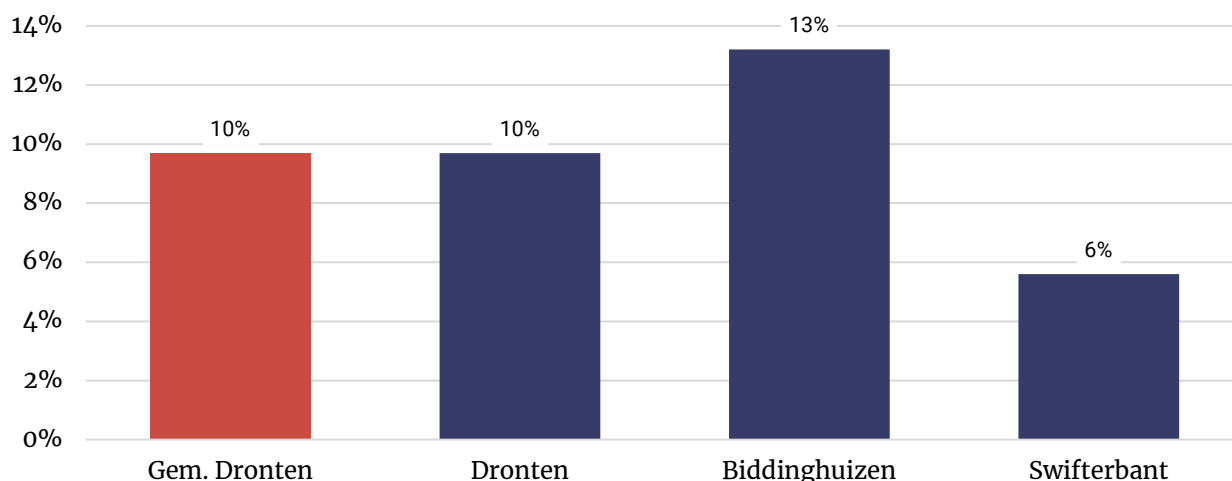
Tabel 4.1 toont voor de jaren 2014 tot 2023 het percentage inwoners uit Dronten dat aangeeft zich wel eens onveilig te hebben gevoeld in de buurt. In Dronten is het beeld wat betreft buurt gerelateerde onveiligheidsgevoelens tussen 2019 en 2023 stabiel gebleven. Eerder, tussen 2014 en 2019, daalde het aandeel inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt (14% naar 11%). In deze periode is in de referentiegebieden eveneens sprake van een positieve ontwikkeling. Echter is op landelijkniveau tussen 2019 en 2023 het percentage inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt weer gestegen.

Tabel 4.1 – Onveiligheidsgevoel in buurt voor de periode 2014-2023 (percentage 'wel eens' onveilig)

	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	14%	▲	11%		10%
BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	14%	▲	10%		11%
VR Flevoland	26%	▲	19%	○	18%
Nederland	17%	▲	14%	▼	15%

Het onveiligheidsgevoel in de buurt is volgens inwoners van de kernen van Dronten vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde (Figuur 4.2).

Figuur 4.2 – Onveiligheidsgevoel in de buurt per kern (percentage 'wel eens' onveilig)

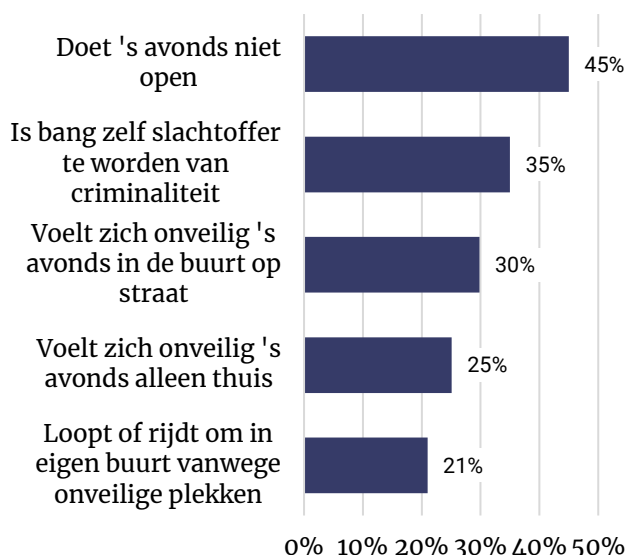
Vermijdingsgedrag

Inwoners die zich in een bepaalde situatie onveilig of onprettig voelen kunnen vermijdingsgedrag vertonen, ze passen hun gedrag aan uit gevoelens van onveiligheid. Figuur 4.3 geeft weer hoeveel procent van de inwoners van Dronten zegt dat een bepaalde vorm van vermijdingsgedrag bij hen persoonlijk wel eens voorkomt, Figuur 4.4 hoeveel procent zegt dat het vaak voorkomt.

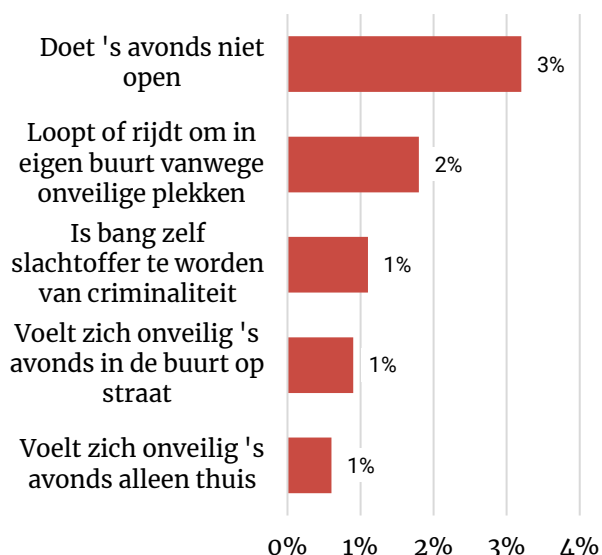
Ruim vier op de tien Drontenaren doen 's avonds de deur wel eens niet open, omdat zij dat niet veilig vinden, bij 3 procent komt dat vaak voor. Ruim een derde van de inwoners is wel eens bang om zelf slachtoffer te worden van criminaliteit (35%). Een kleiner deel noemt het wel eens omrijden of -lopen vanwege onveilige plekken in de buurt (21%), 2 procent geeft aan dit vaak te doen.

Alle vormen van vermijdingsgedrag komen in Dronten minder vaak voor dan in de veiligheidsregio. Dit geldt ook in vergelijking met het landelijk beeld, met uitzondering van het 's avonds alleen thuis onveilig voelen. Inwoners van Dronten doen vaker 's avonds de deur niet open dan in het basisteam.

Figuur 4.3 – Vermijdingsgedrag
(percentage 'komt vaak, soms, zelden voor')

Figuur 4.4 – Vermijdingsgedrag
(percentage 'komt vaak voor')

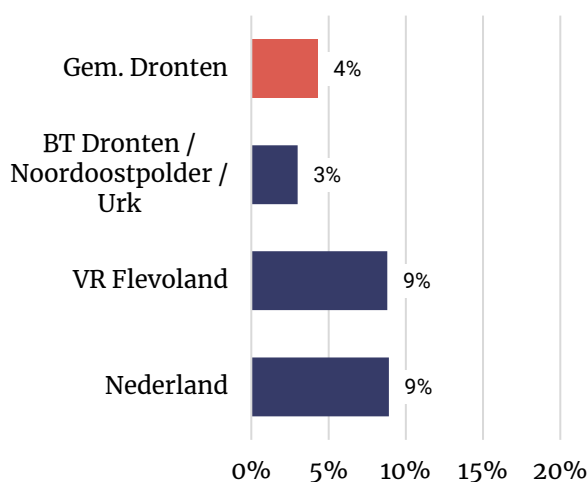
Criminaliteit in de buurt

Figuur 4.5 toont het percentage inwoners dat het idee heeft dat er veel criminaliteit plaatsvindt in de buurt. Figuur 4.6 laat zien in welke mate inwoners denken dat de criminaliteit in hun buurt de afgelopen twaalf maanden is toegenomen of afgenomen.

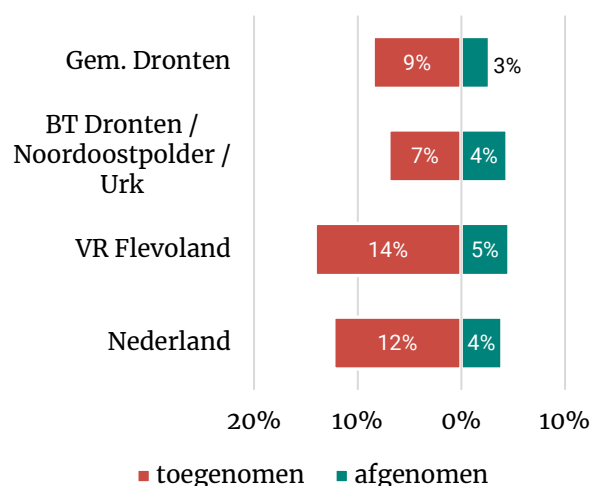
Vier procent van de inwoners van Dronten heeft het idee dat er veel criminaliteit in de eigen buurt voorkomt. Dit is significant lager dan in de veiligheidsregio Flevoland en Nederland (beide: 9%).

Negen procent van de inwoners van Dronten vindt dat de criminaliteit in de buurt in het afgelopen jaar is toegenomen, terwijl 3 procent van mening is dat deze is afgenomen. De meerderheid, namelijk twee derde, geeft aan dat de criminaliteit in de buurt gelijk is gebleven. In Dronten vindt men significant minder vaak dat er een toename van criminaliteit in de buurt is dan in de veiligheidsregio Flevoland (14%) en Nederland (12%).

Figuur 4.5 – Criminaliteit in de buurt (percentage 'veel')

Figuur 4.6 – Ontwikkeling criminaliteit in de afgelopen 12 maanden

Tabel 4.2 laat zien dat in de kernen Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant een vergelijkbaar aandeel inwoners dan gemiddeld in de gemeente vindt dat er veel criminaliteit in hun buurt voorkomt. In Biddinghuizen vinden relatief meer inwoners dat de criminaliteit in de buurt in het afgelopen jaar is toegenomen.

Tabel 4.2 – Criminaliteit in de buurt en ontwikkeling per kern

	Criminaliteit in de buurt (percentage 'veel')	Ontwikkeling criminaliteit (percentage afgenomen)	Ontwikkeling criminaliteit (percentage toegenomen)
Dronten	5%	3%	8%
Biddinghuizen	5%	4%	14%
Swifterbant	2%	2%	8%
Gemeente	4%	3%	9%

Uitleg tabel

Rood: negatiever dan het gemeentelijk gemiddelde
 Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde
 Blauw: positiever dan het gemeentelijk gemiddelde

Rapportcijfer veiligheid in de woonbuurt

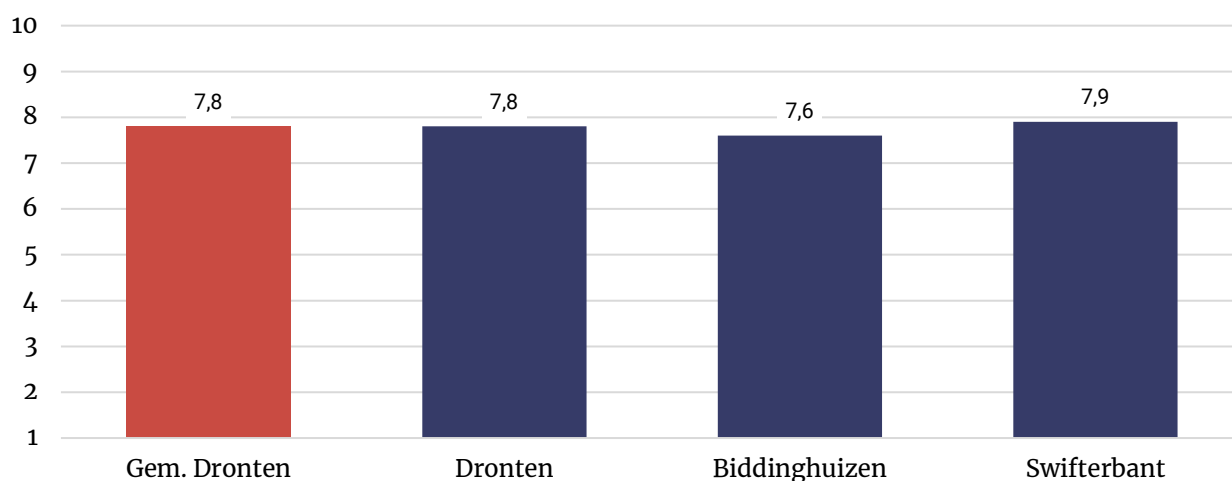
De inwoners is gevraagd om een algemeen rapportcijfer te geven voor de veiligheid in de eigen buurt. Tabel 4.3 toont de gemiddelde rapportcijfers die inwoners van Dronten geven voor de veiligheid in de buurt in de periode 2014-2023. In 2023 beoordelen de inwoners van Dronten de veiligheid van hun buurt met een gemiddeld rapportcijfer van 7,8, in 2019 was dit lager (7,4). Er is dus sprake van gunstige trend over de genoemde periode. In de referentiegebieden heeft het rapportcijfer voor veiligheid in de woonbuurt zich tussen 2014 en 2023 positief ontwikkeld.

Tabel 4.3 – Rapportcijfer veiligheid woonomgeving (1-10) voor de periode 2014-2023

	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	7,4		7,4	▲	7,8
BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	7,4	▲	7,6	▲	7,8
VR Flevoland	6,9	▲	7,2	▲	7,4
Nederland	7,2	▲	7,4	▲	7,5

Inwoners van Dronten beoordelen de veiligheid in de buurt significant hoger dan in de veiligheidsregio Flevoland (7,4) en het landelijke gemiddelde (7,5). Het rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt is in Dronten vergelijkbaar met dat van het basisteam.

Figuur 4.7 – Oordeel veiligheid woonomgeving per kern (rapportcijfer)

In Biddinghuizen beoordelen inwoners de veiligheid in hun woonbuurt met een lager rapportcijfer dan gemiddeld in de gemeente (7,6). In de overige kernen van Dronten is het rapportcijfer voor de veiligheidsbeleving vergelijkbaar met het gemeentelijk cijfer.

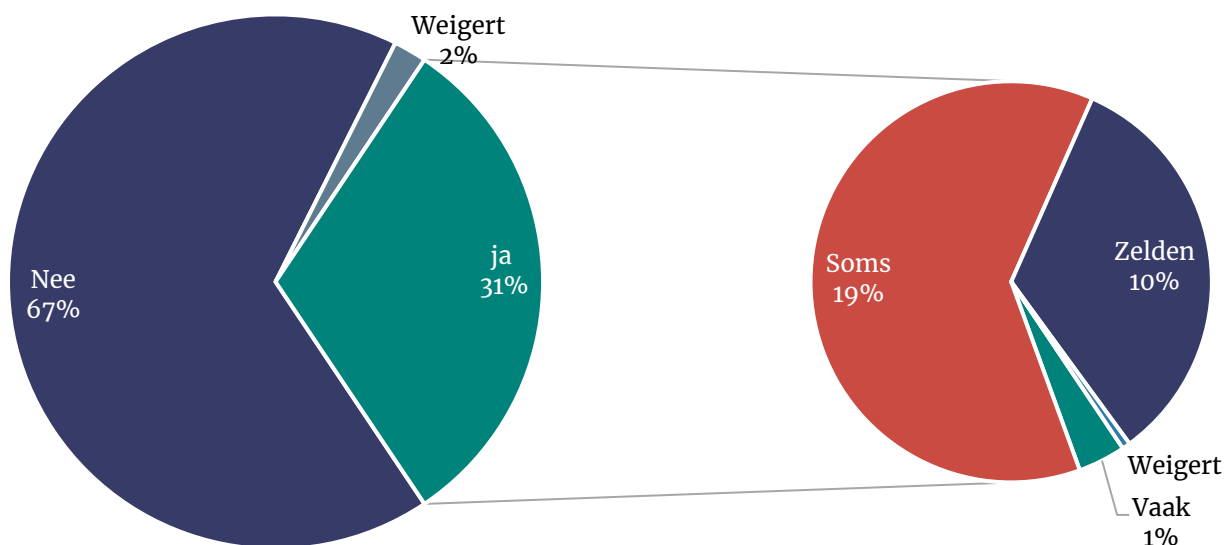

7,8 geven inwoners van Dronten als gemiddeld rapportcijfer aan de veiligheid in de woonbuurt, dit is hoger dan het regionale en landelijke gemiddelde.

4.2 Veiligheidsbeleving algemeen

Naast de veiligheidsbeleving in de eigen buurt is gevraagd of men zich wel eens onveilig voelt in het algemeen. In Figuur 4.8 worden deze onveiligheidsgevoelens weergegeven.

Figuur 4.8 – Gevoel van onveiligheid in het algemeen

Drie op de tien Drontenaren (31%) voelen zich in algemene zin wel eens onveilig. Dit is meer dan het aantal inwoners dat onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt ervaart (10%). In algemene zin voelen twee op de tien inwoners zich soms onveilig, en een op de tien zelden. Slechts 1 procent zegt zich vaak onveilig te voelen. Vergelijken met de referentiegebieden is het algemene onveiligheidsgevoel onder inwoners van Dronten gunstiger dan in de veiligheidsregio Flevoland (37%) en Nederland (35%). Op kernniveau is het algemene onveiligheidsgevoel vergelijkbaar met dat van de gemeente Dronten.

Tabel 4.4 toont voor de jaren 2014 tot 2023 het percentage inwoners uit de gemeente Dronten dat zich in het algemeen wel eens onveilig voelt. In Dronten is er tussen 2014 en 2019, net als in alle referentiegebieden, een positieve ontwikkeling zichtbaar in het voorkomen van algemene gevoelens van onveiligheid (van 39% naar 30%). Na 2019 is het beeld in Dronten stabiel gebleven, terwijl de algemene onveiligheidsgevoelens landelijk toenamen en in het basisteam juist daalden.

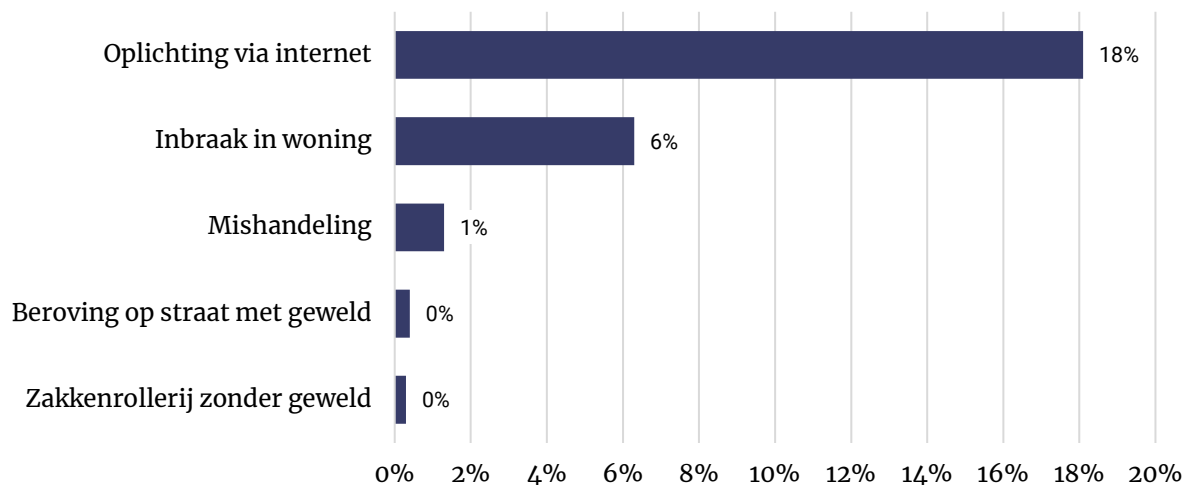
Tabel 4.4 – Gevoel van onveiligheid in algemeen voor de periode 2014-2023 (percentage 'wel eens' onveilig)

	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	39%	▲	30%		31%
BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	38%	▲	33%	▲	31%
VR Flevoland	42%	▲	37%	○	37%
Nederland	37%	▲	33%	▼	35%

4.3 Verwachte kans op slachtofferschap

In deze paragraaf gaan we in op de vraag hoe groot inwoners denken dat de kans is om in de komende twaalf maanden slachtoffer te worden van een delict of voorval (Figuur 4.9).

Figuur 4.9 – Kans slachtofferschap ... is (heel) groot

Van de verschillende misdrijven verwachten inwoners van Dronten de kans het grootst dat zij komend jaar slachtoffer worden van oplichting via internet (18%). Zes procent verwacht in de komende twaalf maanden slachtoffer te worden van woninginbraak. Van mishandeling, beroving op straat met geweld en zakkenrollerij zonder geweld denkt maar 1 procent of minder dat er een (heel) grote kans is om daar slachtoffer van te worden.

Drontenaren schatten de kans om slachtoffer te worden van zakkenrollerij zonder geweld lager in dan gemiddeld in alle referentiegebieden. Dit geldt ook voor mishandeling en beroving op straat met geweld ten opzichte van de veiligheidsregio en Nederland. Wel vinden inwoners van Dronten de kans op slachtofferschap van oplichting via internet hoger dan in het basisteam (15%).

Tabel 4.5 laat zien dat inwoners van Biddinghuizen vaker dan gemiddeld in de gemeente inschatten om in het komende jaar slachtoffer te worden van zakkenrollerij (1%).

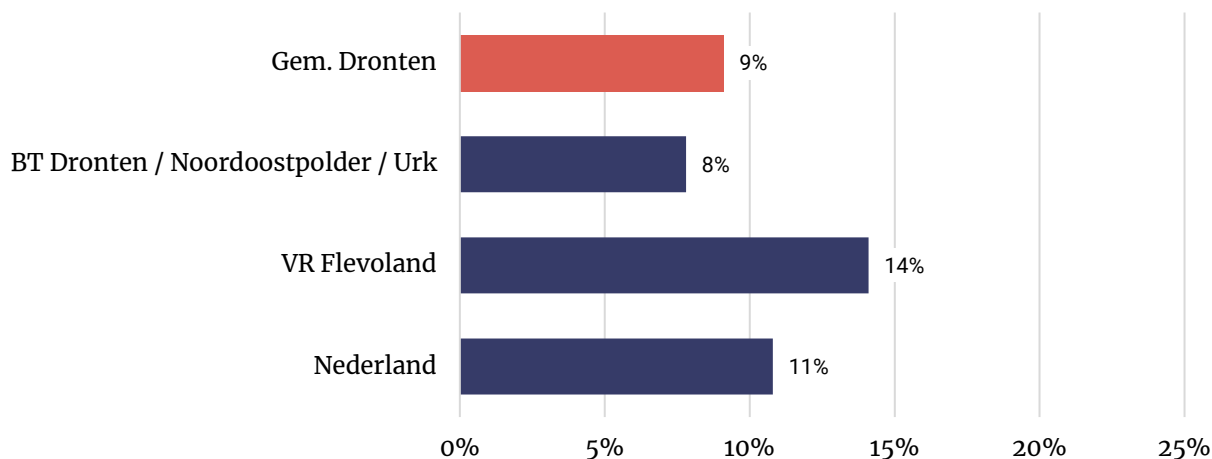
Tabel 4.5 – Verwachte kans op slachtofferschap ... is (heel) groot per kern

	Inbraak in woning	Mishandeling	Zakkenrollerij	Beroving	Oplichting via internet
Dronten	6%	2%	0%	0%	20%
Biddinghuizen	6%	1%	1%	1%	16%
Swifterbant	6%	1%	1%	0%	13%
Gemeente	6%	1%	0%	0%	18%

4.4 Discriminatie

Burgers konden aangeven of zij zich in de afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd hebben gevoeld. Discriminatie kan in verschillende situaties plaatsvinden, zoals bij het solliciteren, op school of de opleiding, in het openbaar vervoer of op het werk. Figuur 4.10 geeft weer hoe vaak de inwoners van Dronten zich in de afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd hebben gevoeld.

Figuur 4.10 – Percentage inwoners dat zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd voelt per gebied

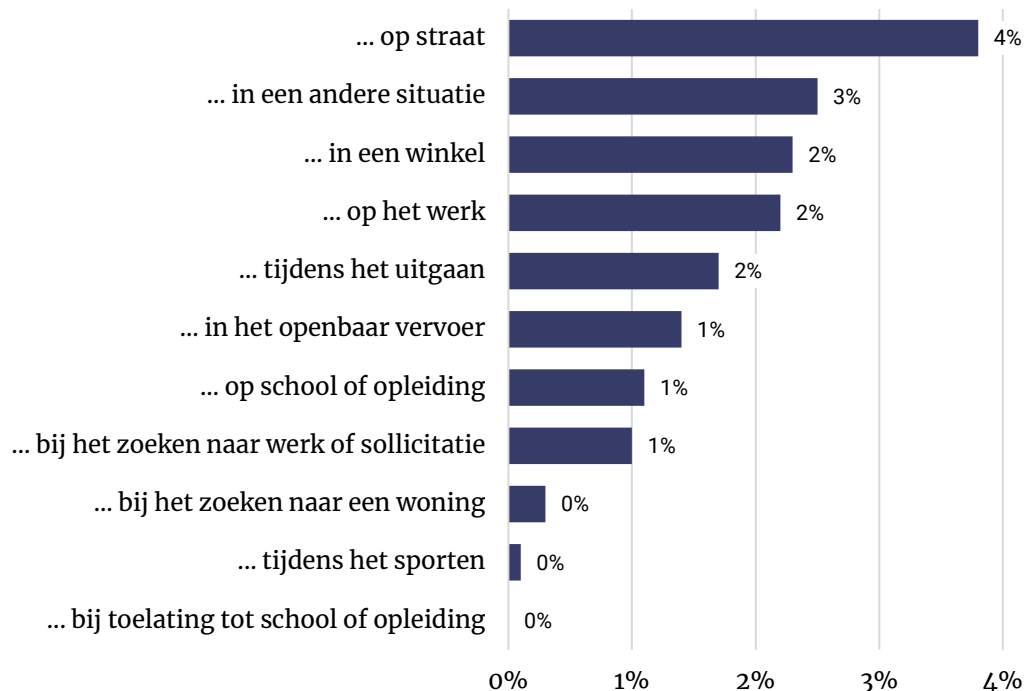

Bijna een op de tien inwoners van Dronten (9%) voelde zich in het afgelopen jaar gediscrimineerd. Dit is significant lager dan in de veiligheidsregio Flevoland (14%).

Inwoners van Dronten die zich in de afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd voelden, konden aangeven in welke situatie(s) deze discriminatie plaatsvond. Figuur 4.11 toont per type situatie hoeveel procent van alle inwoners in het afgelopen jaar hier een ervaring met discriminatie heeft gehad. Inwoners konden meer dan één antwoord kiezen.

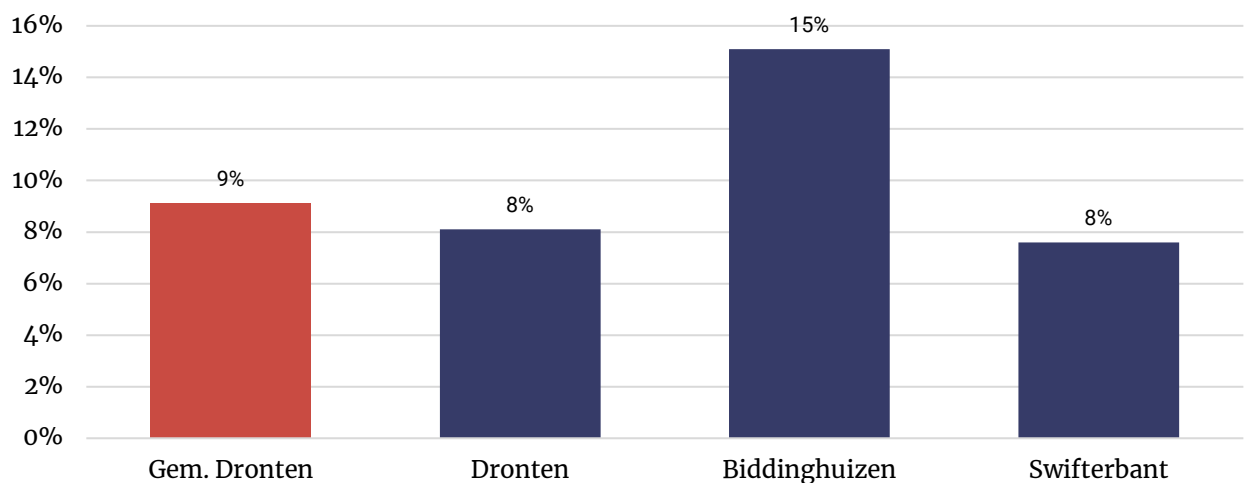
Van de inwoners in Dronten die in het afgelopen jaar discriminatie ervaren hebben zegt 4 procent dat dit op straat gebeurde. Drie procent van hen geeft aan dat zij in een andere situatie werden gediscrimineerd. Discriminatie in een winkel, op het werk of tijdens het uitgaan komt steeds in 2 procent van de gevallen voor. Discriminatie bij het zoeken van een woning, tijdens het sporten of bij de toelating tot een school of opleiding komt in Dronten onder inwoners die zich gediscrimineerd hebben gevoeld (vrijwel) niet voor.

Figuur 4.11 – Percentage inwoners dat zich gediscrimineerd heeft gevoeld, per type situatie (meerdere antwoorden mogelijk)

Op kernniveau voelden inwoners van Biddinghuizen zich in het afgelopen jaar significant vaker gediscrimineerd dan in de gemeente als geheel (15%).

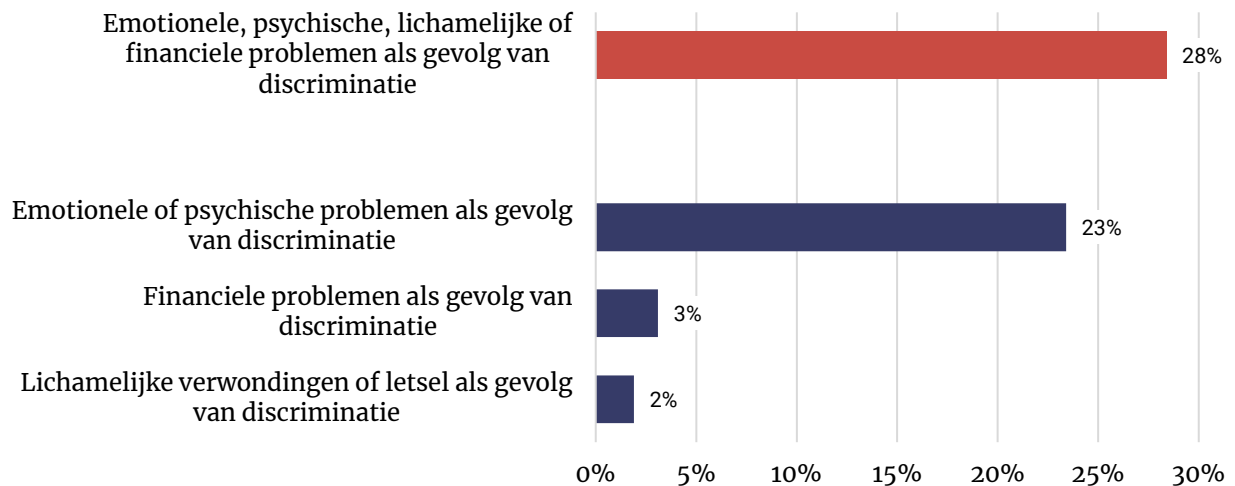
Figuur 4.12 – Percentage inwoners dat zich in afgelopen 12 maanden gediscrimineerd voelt per kern

Aan de inwoners van de gemeente Dronten die aangeven dat ze zich in de afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd hebben gevoeld, is ook gevraagd wat voor hen de gevolgen waren van deze discriminatie. Figuur 4.13 geeft voor emotionele of psychische problemen, lichamelijke verwondingen of letsel en financiële problemen weer hoeveel van de slachtoffers hier last van had.

Van de Drontenaren die zich in het afgelopen jaar gediscrimineerd voelden zeggen bijna drie op de tien (28%) emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen te hebben ervaren als gevolg van de discriminatie. Emotionele of psychische problemen komen het vaakst voor, bijna een kwart geeft dit aan (23%). Een aanzienlijk kleiner percentage, namelijk 3 procent, zegt financiële problemen als gevolg van discriminatie te hebben (gehad). Twee procent van de inwoners van Dronten die zich in het afgelopen jaar gediscrimineerd voelden ervaren lichamelijke verwondingen of letsel.

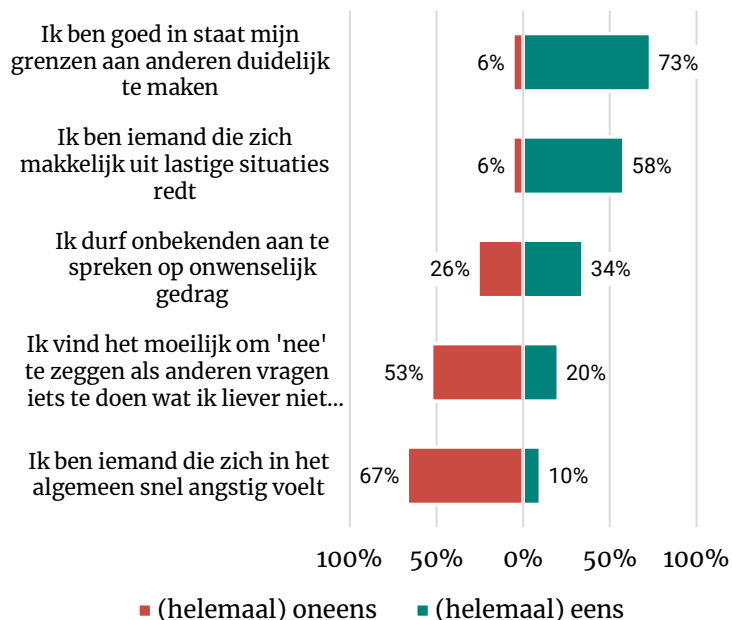
Figuur 4.13 – Percentage inwoners dat gevolgen ervaren na discriminatie (basis: inwoners die zich in de afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd hebben gevoeld)

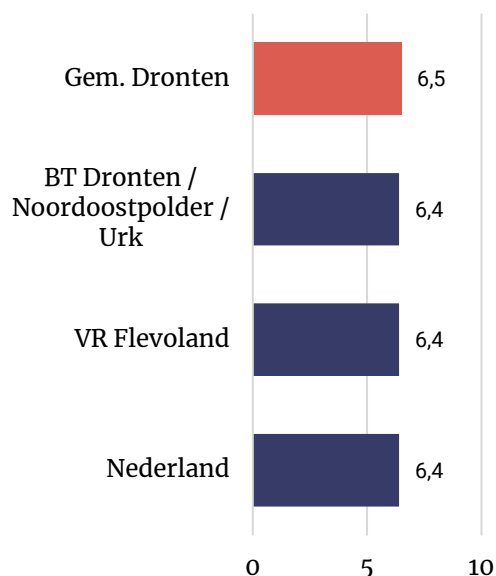
4.5 Weerbaarheid

Om iets te kunnen zeggen over de persoonlijke weerbaarheid van de inwoners van de gemeente Dronten, is op basis van vijf stellingen een schaalscore berekend. Figuur 4.14 geeft weer hoeveel inwoners het eens zijn met de verschillende stellingen, Figuur 4.15 laat de schaalscore voor persoonlijke weerbaarheid zien voor Dronten en de referentiegebieden.

Figuur 4.14 – Stellingen persoonlijke weerbaarheid

Figuur 4.15 – Persoonlijke weerbaarheid (schaalscore)

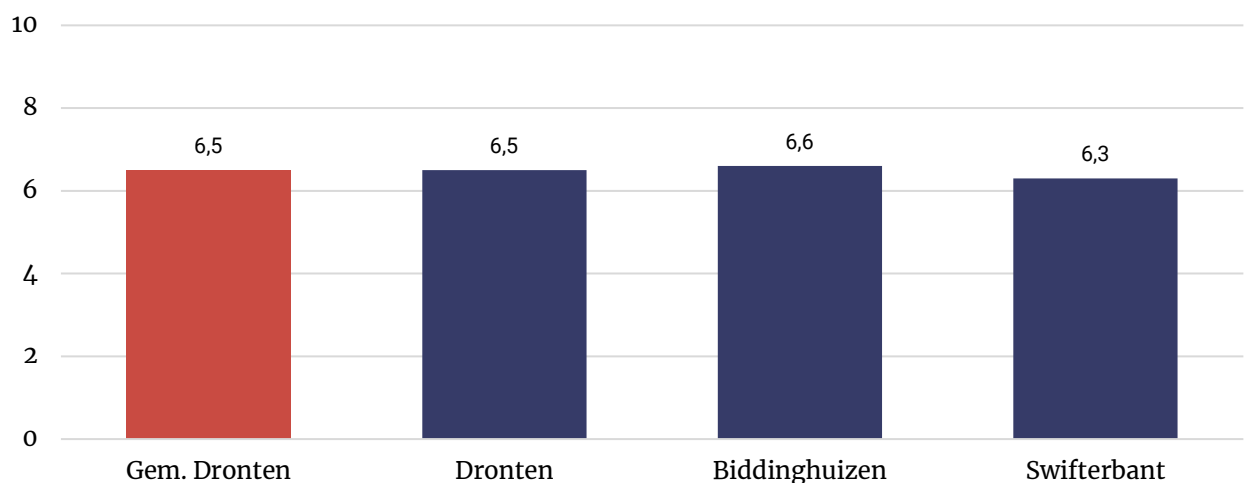
Inwoners van Dronten geven het vaakst aan dat zij goed in staat zijn om hun grenzen aan anderen duidelijk te maken, bijna driekwart (73%) is het (helemaal) eens met deze stelling. Bovendien zeggen bijna zes op de tien Drontenaren zich makkelijk te kunnen redden uit lastige situaties. Een kleiner aandeel, namelijk ruim een derde (34%), durft onbekenden aan te spreken op onwenselijk gedrag. Twee op de tien Drontenaren vinden het moeilijk om 'nee' te zeggen als anderen vragen iets te doen wat zij liever niet willen, ruim de helft heeft hier geen moeite mee. Een op de tien voelt zich in het algemeen snel angstig, voor twee derde is dit niet het geval.

De schaalscore voor persoonlijke weerbaarheid bedraagt in Dronten een 6,5. De persoonlijke weerbaarheid is vergelijkbaar met alle referentiegebieden (alle drie: 6,4).

73% van de inwoners van Dronten vindt dat ze goed in staat zijn om hun grenzen aan anderen duidelijk te maken.

Figuur 4.16 – Persoonlijke weerbaarheid per kern (schaalscore)

De gemiddelde schaalscore voor persoonlijke weerbaarheid is op kernniveau vergelijkbaar met die van de gemeente Dronten (Figuur 4.16). Er zijn wel enkele verschillen tussen de kernen wat betreft de onderliggende stellingen (Tabel 4.6). In de kern Dronten durven inwoners minder vaak dan gemiddeld onbekenden aan te spreken op onwenselijk gedrag (32%). In Biddinghuizen hebben inwoners hier juist significant minder moeite mee (42%).

Tabel 4.6 – Stellingen persoonlijke weerbaarheid per kern (percentage (helemaal) mee eens)

	Ik ben iemand die zich makkelijk uit lastige situaties redt	Ik ben goed in staat om mijn grenzen aan anderen duidelijk te maken	Ik vind het moeilijk om 'nee' te zeggen als anderen vragen iets te doen wat ik liever niet doe	Ik ben iemand die zich in het algemeen snel angstig voelt	Ik durf onbekenden aan te spreken op onwenselijk gedrag
Dronten	58%	74%	18%	9%	32%
Biddinghuizen	64%	77%	24%	9%	42%
Swifterbant	54%	69%	25%	13%	39%
Gemeente	58%	73%	20%	10%	34%

4.6 Verdachte situaties

In deze paragraaf richten we ons op de vragen uit de vrije ruimte over verdachte situaties. Aan inwoners van Dronten is gevraagd of zij in de afgelopen twaalf maanden verdachte situaties hebben gezien of meegemaakt in de woonomgeving (Figuur 4.17). Vervolgens is hen gevraagd of zij iets gedaan hebben aan de verdachte situaties (Figuur 4.18).

De vraag of zij in de afgelopen twaalf maanden wel eens iets verdachts hebben gezien of meegemaakt in hun woonomgeving beantwoordt bijna twee derde van de Drontenaren met een 'nee' (63%). Een op de tien weet het niet of geeft geen antwoord. De overige 20 procent noemt een of meer verdachte situaties.

Figuur 4.17 - Vormen van verdachte situaties (meerdere antwoorden mogelijk)

De meest voorkomende verdachte situaties volgens inwoners van Dronten zijn: één of meer verdachte personen die lang in een geparkeerde auto bleven zitten (13%) en één of meer verdachte personen die rondhingen in de buurt (11%). Andere vormen van verdachte situaties komen in Dronten minder vaak voor.

Tabel 4.7a – Vormen van verdachte situaties per kern (percentage)

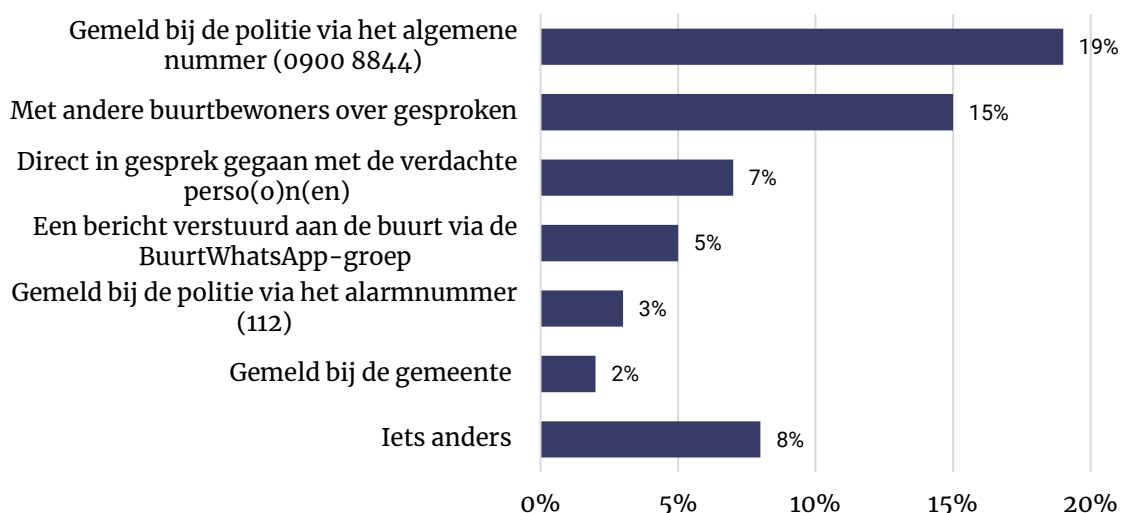
	Bij een leegstaande woning of bedrijfspand	Woningen waar verdacht veel verschillende mensen in- en uitgaan	Personen die op een verdachte manier met elkaar in gesprek waren	Eén of meer verdachte personen die lang in een geparkeerde auto bleven zitten	Eén of meer verdachte personen die rondhingen in de buurt	Buurtbewoners die dure spullen of auto's bezitten
Dronten	3%	2%	6%	14%	12%	2%
Biddinghuizen	4%	9%	6%	15%	13%	3%
Swifterbant	1%	0%	2%	5%	9%	4%
Gemeente	3%	3%	5%	13%	11%	3%

Tabel 4.7b – Vormen van verdachte situaties per kern (percentage)

	Een andere verdachte situatie m.b.t. een auto of een ander voertuig	Verdacht uitziende pakketjes / ladingen die werden opgehaald of geleverd	Aanwijzingen voor drugs-gebruik	Iets anders	Nee	Weet niet/geen Antwoord
Dronten	6%	1%	6%	2%	64%	9%
Biddinghuizen	8%	3%	9%	2%	57%	9%
Swifterbant	6%	1%	3%	1%	66%	14%
Gemeente	6%	1%	6%	2%	63%	10%

Tabel 4.7a en Tabel 4.7b tonen de verdachte situaties op kernniveau. In Biddinghuizen zien inwoners vaker verdacht veel mensen in en uit woningen lopen dan gemiddeld in de gemeente (9%) en zien zij relatief vaker verdacht uitziende pakketjes of ladingen die werden opgehaald of geleverd bij een woning of een bedrijf (3%). In Swifterbant worden minder vaak dan gemiddeld in de gemeente verdachte personen opgemerkt die lang in hun geparkeerde auto blijven zitten (5%). In deze kern zien inwoners ook relatief minder vaak personen die op een verdachte manier met elkaar in gesprek zijn (2%) en minder vaak dat verdacht veel mensen in en uit woningen lopen (0%).

Figuur 4.18 – Ondernomen actie bij verdachte situaties (basis: van de inwoners die verdachte situaties hebben gezien of meegemaakt in de woonomgeving; meerdere antwoorden mogelijk)

Van de inwoners die iets verdachts hebben gezien of meegemaakt in de woonomgeving, zegt ruim de helft niets gedaan te hebben aan deze verdachte situaties (55%). Drie procent van hen gaf geen antwoord op deze vraag. De overige inwoners noemen een of meerdere ondernomen acties. In de meeste gevallen, namelijk in twee van de tien, deden inwoners melding van de verdachte situaties bij de politie via het algemene nummer. Bijna een op de zes heeft er met andere buurtbewoners over gesproken. Het melden van de verdachte situaties bij de gemeente komt in Dronten minst vaak voor (2%).

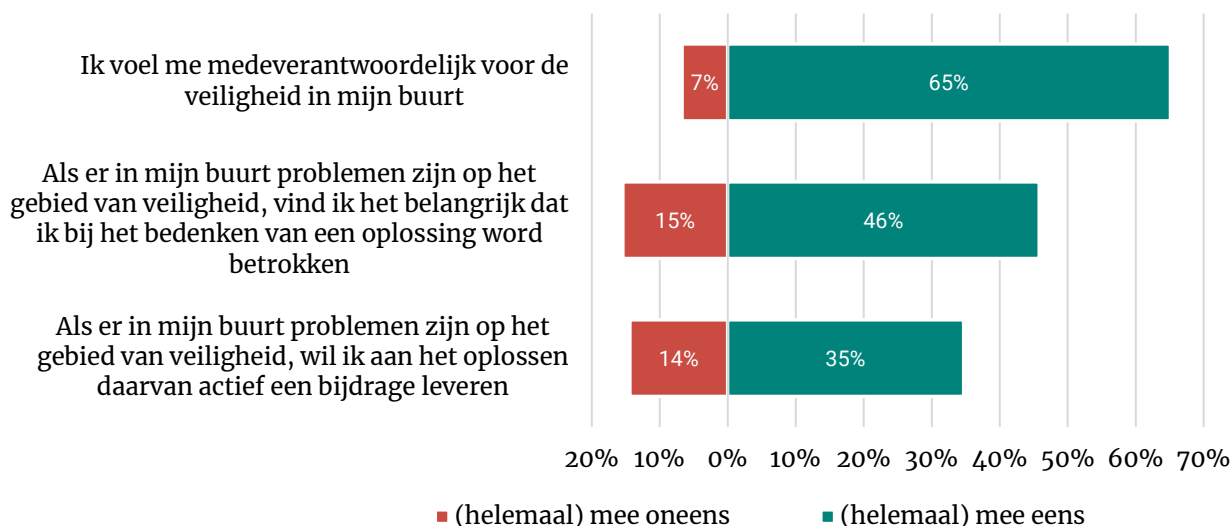
Aan de inwoners die een verdachte situatie hebben gezien of meegemaakt maar hiermee niets hebben gedaan, is aanvullend gevraagd om welke reden(en) zij geen stappen hebben ondernomen. Hieruit volgt een top 3, waarbij meerdere antwoorden mogelijk waren:

4.7 Burgerparticipatie

De gemeente Dronten heeft haar inwoners in de vrije ruimte ook aanvullende vragen voorgelegd over hun betrokkenheid bij de (on)veiligheid in de buurt. In Figuur 4.19 wordt allereerst aan de hand van een drietal stellingen bekeken in hoeverre inwoners zich medeverantwoordelijk voelen voor de veiligheid in de woonbuurt en in hoeverre zij betrokken willen zijn bij het oplossen van problemen in de buurt. Figuur 4.20 geeft het percentage weer van de verschillende bijdragen die inwoners weleens leveren voor of in de buurt.

Figuur 4.19 - Stellingen verantwoordelijkheid en betrokkenheid bij de woonbuurt (percentage)

Twee derde van de Drontenaren geeft aan zich medeverantwoordelijk te voelen voor de veiligheid in de buurt (65%). Bijna de helft vindt het belangrijk om betrokken te worden bij het bedenken van oplossingen, wanneer er problemen zijn op het gebied van veiligheid. Ruim een derde zegt actief te willen bijdragen aan een oplossing voor de (mogelijke) veiligheidsproblemen in hun buurt. Tegelijkertijd is zowel met de stelling over meedenken, als met de stelling over actief bijdragen een op de zeven inwoners het (helemaal) oneens.

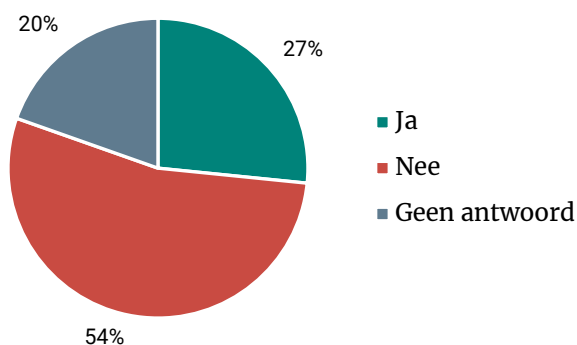
Figuur 4.20 - Bijdrage in de buurt (percentage 'ja')

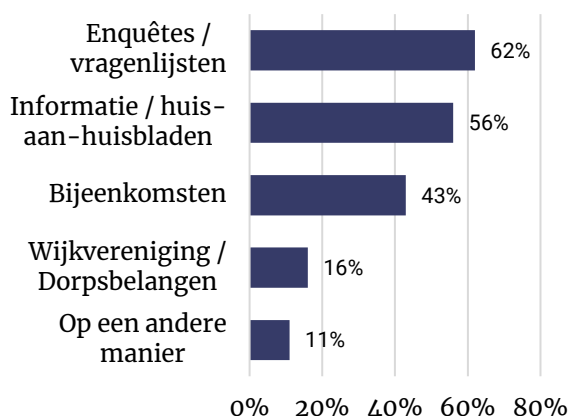
Acht op de tien inwoners houden een oogje in het zeil om te zien wat er op straat gebeurt. Twee derde van de inwoners geeft aan op het huis van de burens te passen als zij niet thuis zijn, terwijl zes op de tien weleens zwerfafval of troep opruimen in de buurt. In mindere mate zijn inwoners bereid om deel te nemen aan een buurtpreventieproject om de veiligheid in de buurt te vergroten; bijna vier op de tien staan hiervoor open. Slechts 5 procent van de inwoners doet daadwerkelijk mee aan een buurtpreventieproject.

Afsluitend is aan inwoners gevraagd of zij in de toekomst betrokken willen worden bij de ontwikkeling van het veiligheidsbeleid van de gemeente Dronten, en zo ja op welke manier(en) (Figuur 4.21 en Figuur 4.22).

Figuur 4.21 – Betrokkenheid inwoners toekomstig veiligheidsbeleid (percentage)

Figuur 4.22 – Manieren (basis: van de inwoners die betrokken willen worden bij de ontwikkeling veiligheidsbeleid; meerdere antwoorden mogelijk)

Een kwart van de Drontenaren geeft aan betrokken te willen worden bij de ontwikkeling van het toekomstige veiligheidsbeleid van hun gemeente (26%). Ruim de helft zegt geen belangstelling hiervoor te hebben. Van de inwoners die wel betrokken willen worden geven ruim zes op de tien de voorkeur aan betrokkenheid via enquêtes of vragenlijsten. Ruim de helft van deze groep kiest ervoor om betrokken te worden via informatie en huis-aan-huisbladen. Via bijeenkomsten wordt door meer dan vier op de tien inwoners als voorkeursmethode genoemd om betrokken te worden bij het toekomstige veiligheidsbeleid. Een kleiner aandeel, namelijk een op de zes, wil betrokken worden via de Wijkvereniging / Dorpsbelangen.

Slachtofferschap traditionele criminaliteit

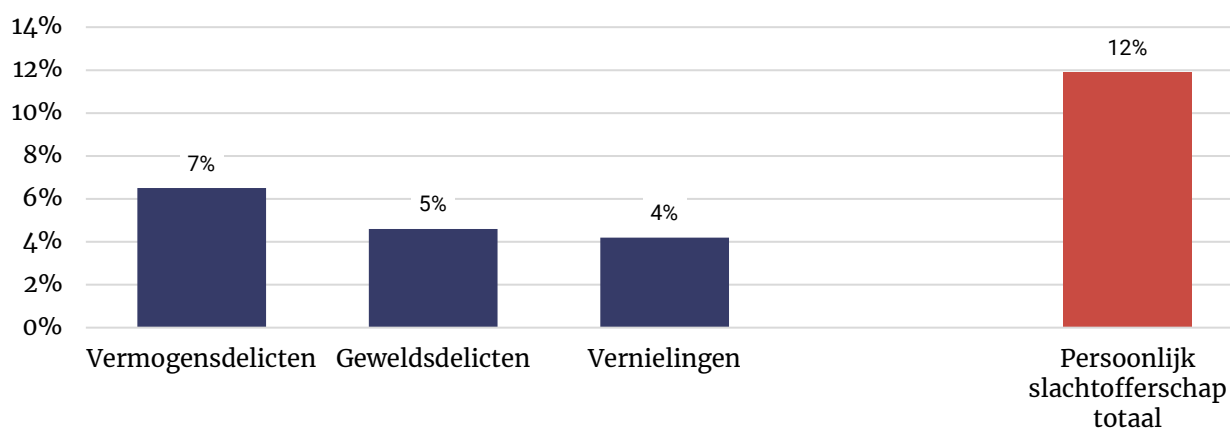
5 Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Dit hoofdstuk gaat over slachtofferschap van veel voorkomende delicten en voorvallen van traditionele criminaliteit. Dit is afgemeten aan het percentage inwoners van Dronten dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een delict. Het hoofdstuk begint met een totaaloverzicht en daarna komen achtereenvolgens aan de orde slachtofferschap van geweldsdelicten (par. 5.2), vermogensdelicten (par. 5.3) en vernielingen (par. 5.4).

5.1 Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Traditionele criminaliteit bestaat uit drie categorieën van slachtofferschap: geweldsdelicten, vermogensdelicten en vandalismedelicten (vernieling). Elk van deze cijfers is berekend op basis van het percentage inwoners dat in de afgelopen twaalf maanden persoonlijk slachtoffer is geworden van één of meerdere vormen van criminaliteit. Welke vormen van criminaliteit horen bij welke categorie wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Figuur 5.1 – Slachtofferschap delicten in de afgelopen twaalf maanden

Een op de acht inwoners van Dronten was in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer van een of meerdere vormen van traditionele criminaliteit. Het vaakst werden zij het slachtoffer van vermogensdelicten (7%), gevolgd door geweldsdelicten (5%) en vernielingen (4%).

Geweldsdelicten, vermogensdelicten en vernieling worden samengevat onder de noemer 'traditionele criminaliteit'. Tabel 5.1 toont voor de jaren 2014 tot 2023 het percentage inwoners uit Dronten dat in totaal slachtoffer is geworden van traditionele criminaliteit in de afgelopen twaalf maanden. In deze periode is het totale slachtofferschap van traditionele criminaliteit in Dronten stabiel gebleven. Tussen 2014 en 2023 is zowel in de veiligheidsregio Flevoland, als in Nederland het totale slachtofferschap van traditionele criminaliteit gedaald. In het basisteam was dit alleen het geval tussen 2014 en 2019.

Tabel 5.1 – Slachtofferschap traditionele criminaliteit voor de periode 2014-2023

	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	16%		14%		12%
BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	20%	▲	14%		14%
VR Flevoland	28%	▲	22%	▲	18%
Nederland	29%	▲	21%	▲	20%

Het totale slachtofferschap voor traditionele criminaliteit is in Dronten significant lager dan in de veiligheidsregio Flevoland (18%) en Nederland (20%).

Er waren in Dronten in totaal 27 delicten traditionele criminaliteit per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Van deze delicten leidde 16 procent tot een aangifte bij de politie. De aangiftebereidheid is in Dronten significant lager dan in de referentiegebieden.

Er werd bij 25 procent van de delicten een melding gemaakt. Ook de meldingsbereidheid is in Dronten significant lager dan in de referentiegebieden. Soms melden inwoners delicten die hen zijn overkomen wel bij de politie, maar doen ze hiervan geen aangifte.

Tabel 5.2 toont voor de jaren 2014 tot 2023 de aangiftebereidheid voor delicten traditionele criminaliteit. Na een toename in de aangiftebereidheid onder inwoners van Dronten tussen 2014 en 2019, is het percentage aangegeven delicten bij de politie tussen 2019 en 2023 weer afgenomen (van 27% naar 16%). Landelijk gezien is de aangiftebereidheid in de periode van 2014 tot 2023 afgenomen (van 36% naar 27%). In de veiligheidsregio Flevoland is gedurende deze periode een vergelijkbare dalende trend zichtbaar.

Tabel 5.2 – Percentage aangegeven delicten bij de politie voor de periode 2014-2023

	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	24%	▲	27%	▼	16%
BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	26%	▲	31%	○	32%
VR Flevoland	36%	▼	33%	▼	28%
Nederland	36%	▼	29%	▼	27%

In de Veiligheidsmonitor wordt aan slachtoffers van een delict ook gevraagd of ze melding of aangifte hebben gedaan bij de politie en wat, in het geval dat ze dit niet hebben gedaan, hiervoor hun reden was. Hier kwam een top 3 van redenen om geen melding of aangifte te doen uit voor de gemeente Dronten.

Nr. 1: 33%

1. Helpt toch niets

Nr. 2: 28%

2. Niet belangrijk

Nr. 3: 22%

3. Geen zaak voor politie

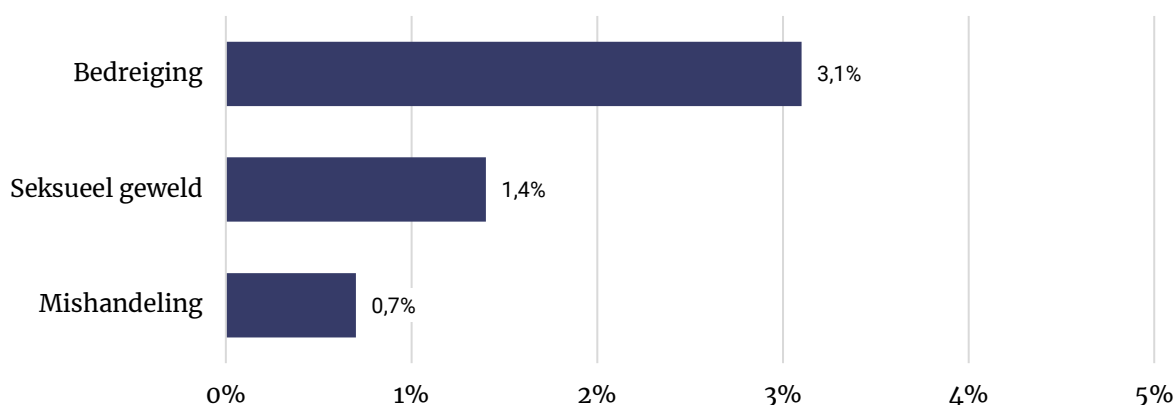
De Veiligheidsmonitor vraagt bovendien naar de gevolgen van delicten voor slachtoffers; ondervindt men emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van een delict?

Iets meer dan een kwart van de slachtoffers van traditionele criminaliteit (26%) in Dronten gaf aan emotionele of psychische problemen, lichamelijke verwondingen of letsel en/of financiële problemen te (hebben) ervaren als gevolg van hun slachtofferschap. Emotionele of psychische problemen worden het vaakst gerapporteerd, 23 procent van de slachtoffers had hier last van. Twaalf procent ervaaarde financiële problemen, 2 procent kreeg te maken met lichamelijke verwondingen of letsel.

5.2 Slachtofferschap geweldsdelicten

Voor het slachtofferschap van geweldsdelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van mishandeling, bedreiging of seksueel geweld. Dit is weergegeven in Figuur 5.2. Het geweldsdelict dat het vaakst voorkomt onder inwoners van Dronten is bedreiging, 3 procent was in het afgelopen jaar hiervan slachtoffer. Ruim 1 procent was slachtoffer van seksueel geweld en bijna 1 procent van mishandeling.

Figuur 5.2 – Slachtofferschap geweldsdelicten

Tabel 5.3 toont voor de jaren 2014 tot 2023 het percentage inwoners uit Dronten dat in totaal slachtoffer is geworden van een geweldsdelict in de afgelopen twaalf maanden. Het slachtofferschap van geweldsdelicten in Dronten laat door de jaren heen een stabiel beeld zien. Op landelijk niveau is er sprake van een negatieve ontwikkeling tussen 2019 en 2023, waarbij het slachtofferschap van geweldsdelicten is toegenomen (van 5% naar 6%). In de veiligheidsregio heeft er in deze periode juist een gunstige daling plaatsgevonden.

Tabel 5.3 – Slachtofferschap geweldsdelicten voor de periode 2014-2023

	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	3%		3%		5%
BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	5%		5%		5%
VR Flevoland	8%		9%	2	6%
Nederland	6%		5%		6%

Van de inwoners van Dronten was 5 procent in 2023 slachtoffer van geweldsdelicten (Tabel 5.3). Dit is significant lager dan in de veiligheidsregio Flevoland (6%). Inwoners van Dronten waren minder vaak het slachtoffer van bedreiging dan in de veiligheidsregio.

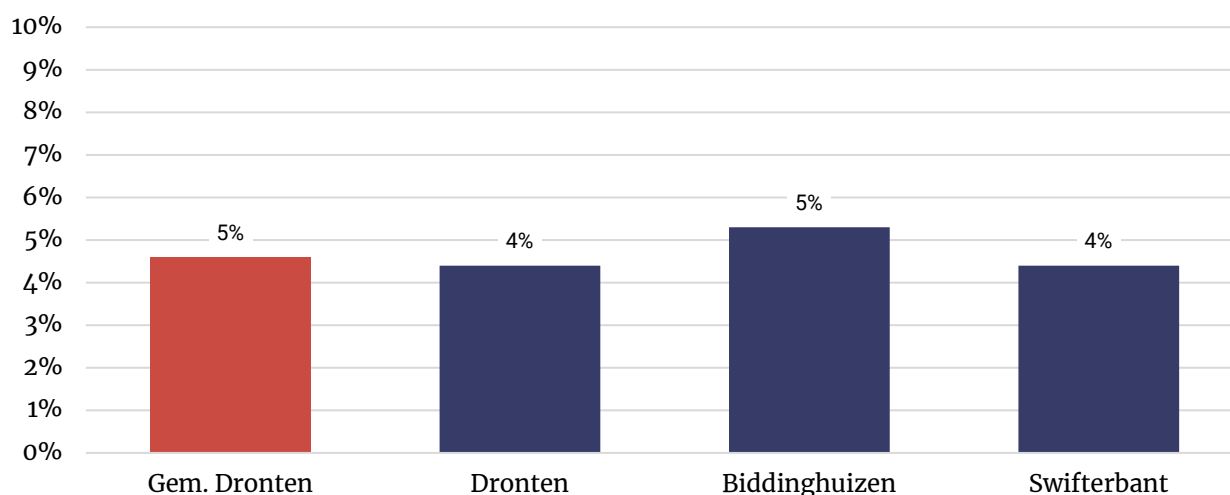
In totaal waren er in Dronten 11 geweldsdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 10 procent* gemeld bij de politie. Dit percentage geeft een indicatief beeld, want deze gegevens zijn gebaseerd op minder dan 50 waarnemingen (*).

Onder slachtoffers van geweldsdelicten in Dronten ondervond 28 procent* (indicatief) emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict.

5% van de inwoners van Dronten was in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer van een geweldsdelict. Dat is minder dan in de veiligheidsregio en Nederland.

Figuur 5.3 – Totaal slachtofferschap geweldsdelicten per kern

Het percentage slachtofferschap van geweldsdelicten is in de kernen vergelijkbaar met het gemiddelde in de gemeente (Figuur 5.3).

Tabel 5.4 – Slachtofferschap geweldsdelicten per kern

	Bedreiging	Mishandeling	Seksueel geweld
Dronten	3%	1%	2%
Biddinghuizen	4%	1%	1%
Swifterbant	3%	1%	1%
Gemeente	3%	1%	1%

Uitleg tabel

Rood: meer dan het gemeentelijk gemiddelde

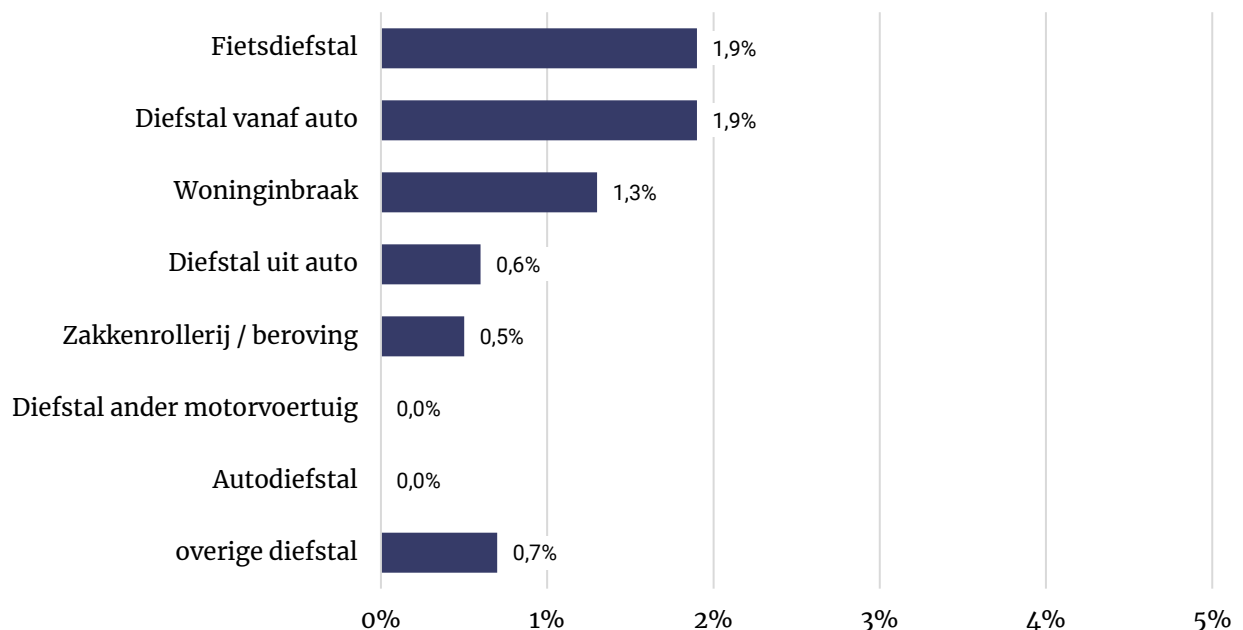
Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde

Blauw: minder dan het gemeentelijk gemiddelde

5.3 Slachtofferschap vermogensdelicten

Voor het slachtofferschap van vermogensdelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van (poging tot) woninginbraak, fietsdiefstal, diefstal uit/vanaf auto's, autodiefstal, diefstal ander motorvoertuig, (poging tot) zakkenrollerij/beroving of overige diefstal (Figuur 5.4). Fietsendiefstal en diefstal vanaf de auto komen in Dronten het vaakst voor, 2 procent was hiervan slachtoffer. Eén procent van de inwoners werd geconfronteerd met woninginbraak of een poging daartoe. Andere vormen van vermogensdelicten komen volgens inwoners (vrijwel) niet voor.

Figuur 5.4 – Slachtofferschap vermogensdelicten

Tabel 5.5 toont voor de jaren 2014 tot 2023 het percentage inwoners uit Dronten dat in totaal slachtoffer is geworden van een vermogensdelict in de afgelopen twaalf maanden. Het slachtofferschap van vermogensdelicten in Dronten is tussen 2014 en 2019, net als in alle referentiegebieden, gedaald. Nadien is dit percentage in Dronten (en het basisteam) stabiel gebleven, terwijl in de veiligheidsregio Flevoland en Nederland de dalende trend zich voortzette.

Tabel 5.5 – Slachtofferschap vermogensdelicten voor de periode 2014-2023

	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	8%		5%		7%

BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	9%	▲	6%		7%
VR Flevoland	16%	▲	11%	▲	9%
Nederland	18%	▲	12%	▲	11%

Vergeleken met de referentiegebieden is het slachtofferschap van vermogensdelicten in Dronten significant lager dan in de veiligheidsregio Flevoland (9%) en Nederland (11%). Dit komt met name doordat inwoners van Dronten minder vaak slachtoffer zijn van fietsendiefstal, (poging tot) zakkenrollerij of beroving en overige diefstal. Ook kregen zij minder te maken met (poging tot) woninginbraak dan in de veiligheidsregio. Wel waren Drontenaren significant vaker slachtoffer van diefstal vanaf de auto dan in voornoemde referentiegebieden.

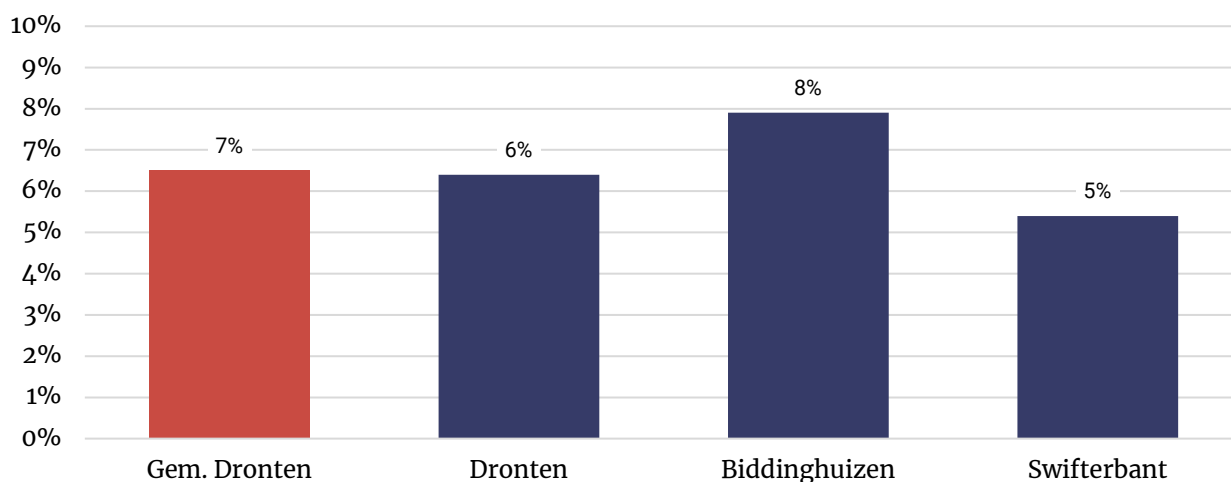
In totaal waren er in 2023 in Dronten 7 vermogensdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 43 procent* gemeld bij de politie, waarbij het gaat om een indicatief beeld.

Van de slachtoffers van vermogensdelicten in Dronten ondervond 23 procent* (indicatief) emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict.

7% van de Drontenaren was slachtoffer was in het afgelopen jaar slachtoffer van vermogensdelicten. Dit is lager dan in de veiligheidsregio en Nederland.

Figuur 5.5 – Totaal slachtofferschap vermogensdelicten per kern

Het percentage slachtofferschap van vermogensdelicten is in de kernen vergelijkbaar met het gemiddelde in de gemeente (Figuur 5.5). Wel kregen inwoners van Biddinghuizen relatief vaker te maken met (poging tot) zakkenrollerij of beroving (2%).

Tabel 5.6 – Slachtofferschap vermogensdelicten per kern

	Woning- inbraak	Fiets- diefstal	Zakkenrollerij/ beroving	Diefstal vanaf auto	Diefstal uit auto	Diefstal ander motorvoertuig	Autodiefstal	Overige diefstal
Dronten	1%	2%	0%	2%	1%	0%	0%	0%
Bidding- huizen	1%	1%	2%	2%	0%	0%	0%	2%
Swifterbant	1%	2%	0%	1%	0%	0%	0%	2%
Gemeente	1%	2%	1%	2%	1%	0%	0%	1%

5.4 Slachtofferschap vandalismedelicten

Voor het slachtofferschap van vernielingen is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van vernieling of beschadiging. Tabel 5.7 toont voor de jaren 2014 tot 2023 het percentage inwoners uit Dronten dat in totaal slachtoffer is geworden van een vandalismedelict in de afgelopen twaalf maanden. In Dronten is in het afgelopen jaar 4 procent van de inwoners slachtoffer geworden van een of meerdere vandalismedelicten. Door de jaren heen is het slachtofferschap van vernielingen in Dronten stabiel gebleven. In de referentiegebieden is het aandeel inwoners dat te maken heeft gekregen met een vandalismedelicten tussen 2014 en 2019 gedaald.

Tabel 5.7 – Slachtofferschap vandalismedelicten voor de periode 2014-2023

	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	6%		5%		4%
BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	8%	▲	5%		6%
VR Flevoland	9%	▲	6%		7%
Nederland	9%	▲	7%		7%

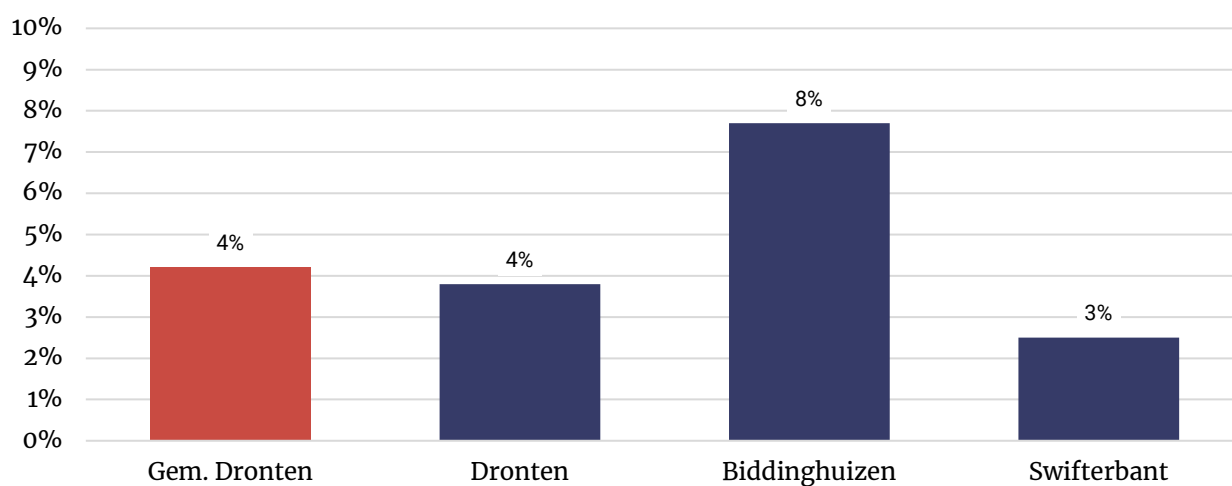
Het slachtofferschap van vandalismedelicten is in Dronten significant lager dan in de veiligheidsregio Flevoland en Nederland (beide: 7%).

In totaal waren er in Dronten 8 vernielingen per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 28 procent* gemeld bij de politie. Onder slachtoffers van vernielingen in Dronten ondervond 18 procent* emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict. Beide percentages zijn indicatief.

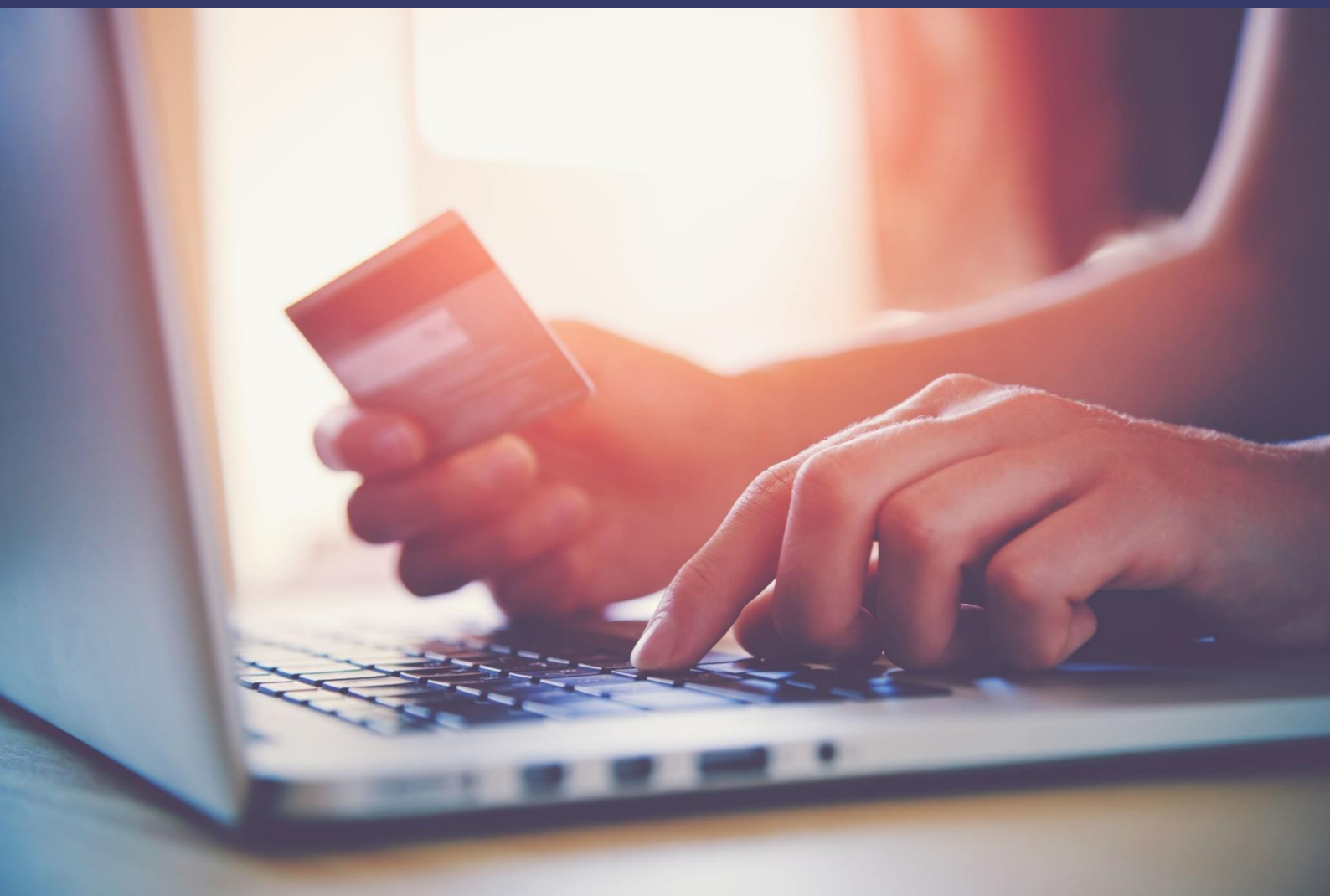
4% van de inwoners van Dronten was in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer van vandalismedelicten. Dit is minder dan in de veiligheidsregio en Nederland.

Figuur 5.6 – Totaal slachtofferschap vandalismedelicten per kern

Inwoners van Biddinghuizen waren in het afgelopen jaar vaker dan gemiddeld in de gemeente slachtoffer van een vandalismedelict (8%).

Slachtofferschap online criminaliteit

6 Slachtofferschap online criminaliteit

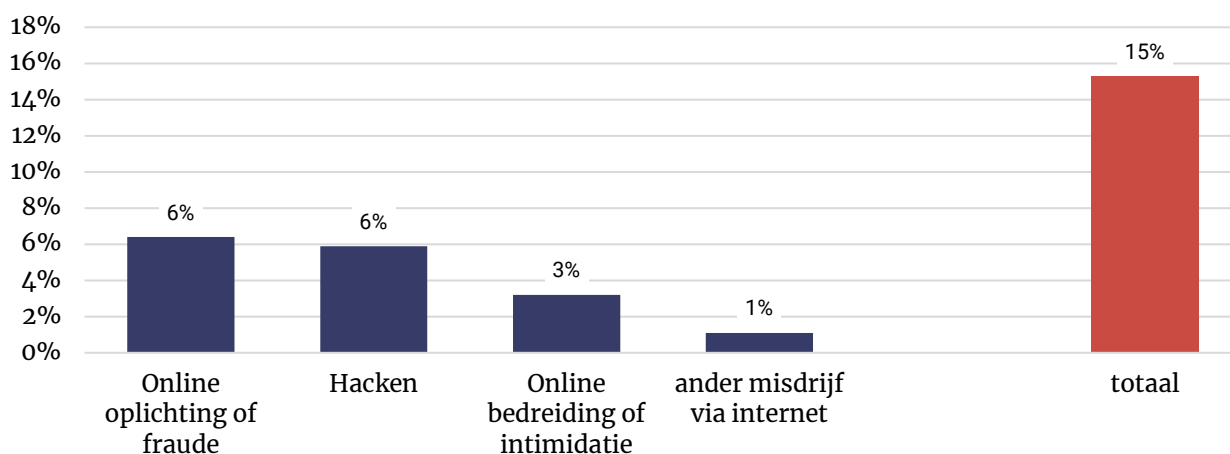
Dit hoofdstuk gaat over slachtofferschap van online criminaliteit (cybercrime). Dit is afgemeten aan het percentage inwoners van Dronten dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een delict of incident via internet, e-mail of app. Het hoofdstuk begint met een totaaloverzicht en daarna komen achtereenvolgens aan de orde slachtofferschap van online oplichting of fraude (par. 6.2), hacken (par. 6.3) en online bedreiging of intimidatie (par. 6.4).

6.1 Slachtofferschap online criminaliteit

Online criminaliteit bestaat uit drie categorieën van slachtofferschap: online oplichting of fraude, hacken en online bedreiging of intimidatie. Daarnaast is ook de restcategorie andere misdrijven via internet opgenomen in het totaal van online criminaliteit. Elk van deze cijfers is berekend op basis van het percentage inwoners dat in de afgelopen twaalf maanden persoonlijk slachtoffer is geworden van één of meerdere vormen van criminaliteit. Welke vormen van online criminaliteit horen bij welke categorie wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

In totaal is 15 procent van de inwoners in het afgelopen jaar wel eens slachtoffer geworden van een of meerdere delicten van online criminaliteit. Online oplichting of fraude komt samen met hacken het vaakst voor (beide: 6%). Daarna volgt slachtofferschap door online bedreiging en intimidatie (3%). Slachtofferschap door andere misdrijven via internet komt onder inwoners van Dronten in 1 procent van de gevallen voor.

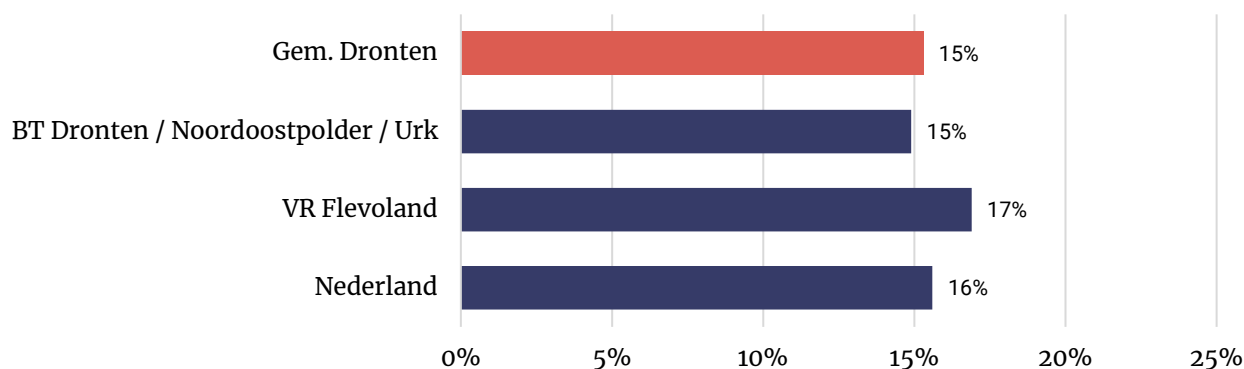
Figuur 6.1 – Slachtofferschap online criminaliteit

Het slachtofferschap van online criminaliteit in Dronten is vergelijkbaar met de referentiegebieden.

Onder slachtoffers van online criminaliteit in Dronten ondervond 24 procent emotionele, psychische of financiële problemen als gevolg van het delict.

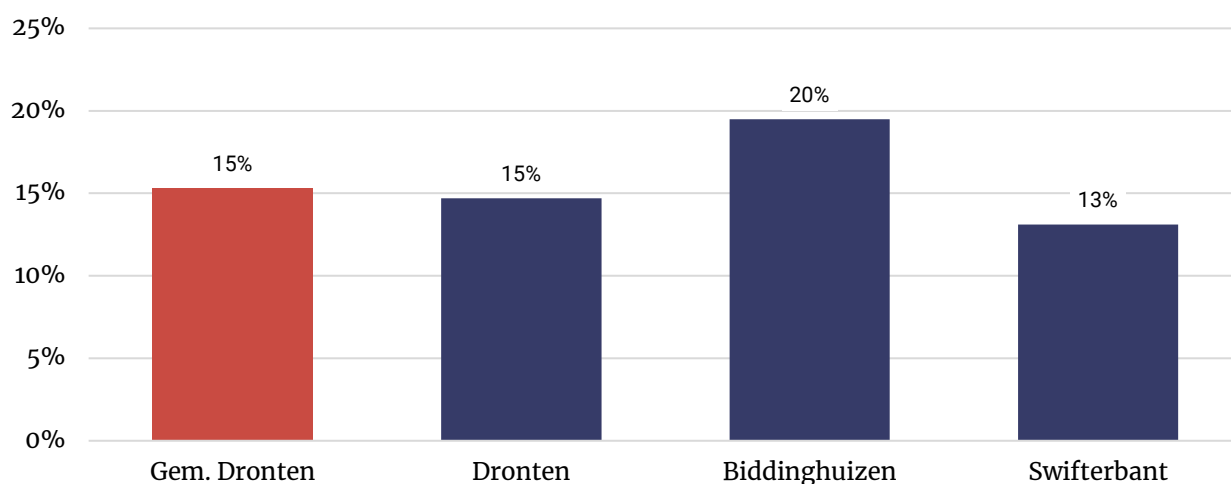
Figuur 6.2 – Slachtofferschap online criminaliteit per gebied

15% van de Drontenaren was in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer van online criminaliteit.

Figuur 6.3 toont het totaal slachtofferschap van online criminaliteit op kernniveau. Dit is in alle drie de kernen vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde. Er zijn wel enkele verschillen tussen de kernen wat betreft de vier vormen van online criminaliteit. Inwoners van de kern Dronten waren minder vaak dan gemiddeld het slachtoffer van online oplichting of fraude. In Biddinghuizen is het slachtofferschap voor deze vorm van online criminaliteit juist hoger dan gemiddeld. Daarnaast komt in Swifterbant online bedreiging of intimidatie minder vaak voor dan in de gemeente als geheel.

Figuur 6.3 – Slachtofferschap online criminaliteit per kern

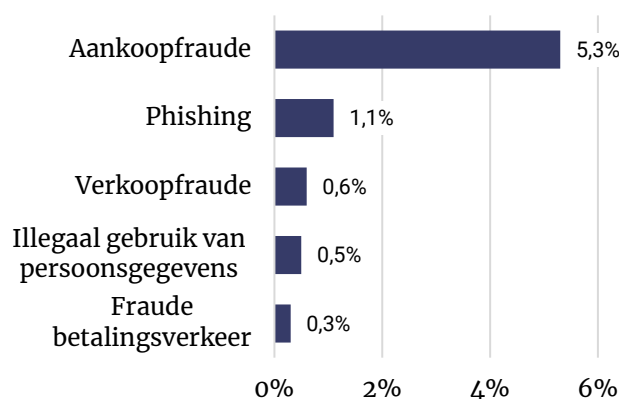

6.2 Slachtofferschap online oplichting of fraude

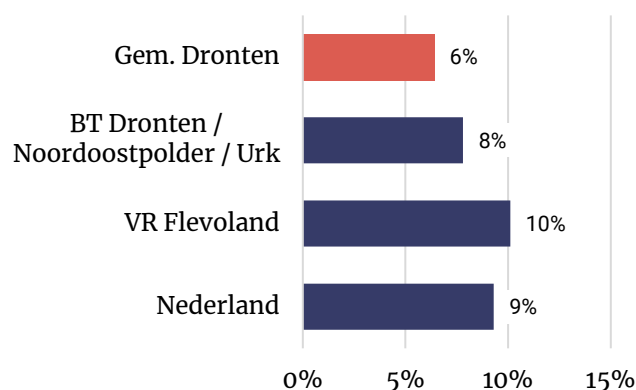
Voor het slachtofferschap van online oplichting of fraude is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van aankoopfraude, verkoopfraude, fraude betalingsverkeer, illegaal gebruik van persoonsgegevens of phishing. Dit is weergegeven in Figuur 6.4.

In Figuur 6.5 is het totale percentage inwoners van Dronten zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van online oplichting of fraude.

Figuur 6.4 – Slachtofferschap online oplichting of fraude

Figuur 6.5 – Totaal slachtofferschap online oplichting of fraude per gebied

Zes procent van de Drontenaren was in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer van online oplichting of fraude. De voornaamste vorm van online fraude is aankoopfraude, 5 procent werd hiervan slachtoffer. Slachtofferschap door phishing komt in ruim 1 procent van de gevallen voor, terwijl de overige vormen van online oplichting of fraude maar bij minder dan 1 procent van de inwoners voorkomen.

Het slachtofferschap van online oplichting of fraude is in Dronten significant lager dan in de veiligheidsregio Flevoland en Nederland (respectievelijk: 10% en 9%). Zowel aankoop-, als verkoopfraude komen in Dronten minder vaak voor dan in de veiligheidsregio.

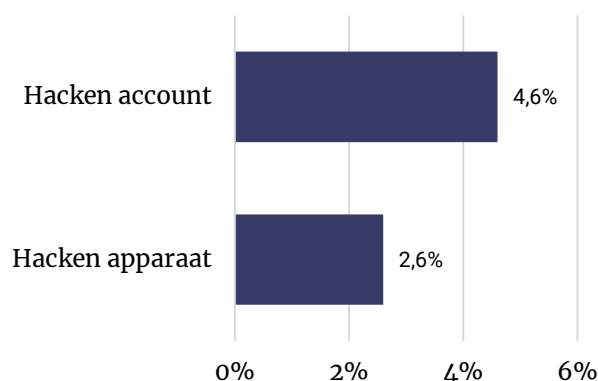

6% van de inwoners van Dronten was in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer van online oplichting of fraude. Dat is minder dan in de veiligheidsregio en Nederland.

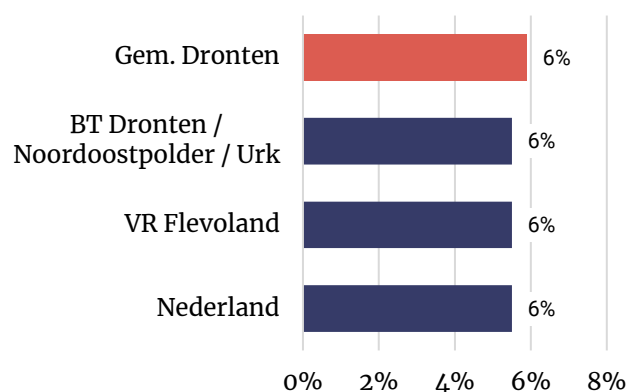
6.3 Hacken

Voor het slachtofferschap van hacken is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker te maken hebben gehad met hacking van een apparaat of een account. Dit is weergegeven in Figuur 6.6. In Figuur 6.7 is het totale percentage inwoners van Dronten zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van hacking.

Figuur 6.6 – Slachtofferschap hacken

Figuur 6.7 – Totaal slachtofferschap hacken per gebied

Zes procent van de inwoners van Dronten was in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer van hacken. Meer inwoners waren slachtoffer van het hacken van een account (5%) dan van het hacken van een apparaat (3%). Het slachtofferschap voor hacken is in Dronten vergelijkbaar met de referentiegebieden.

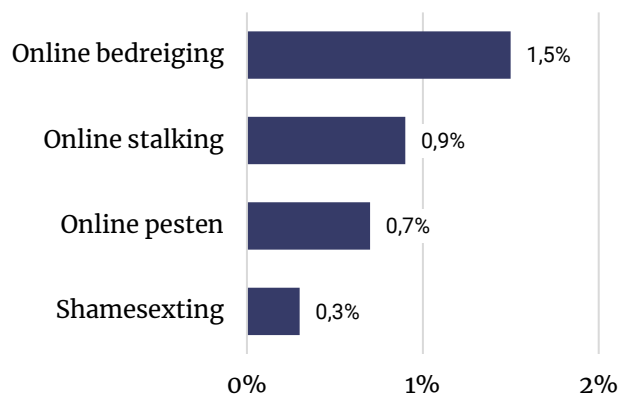

6% van de Drontenaren was in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer van hacken.

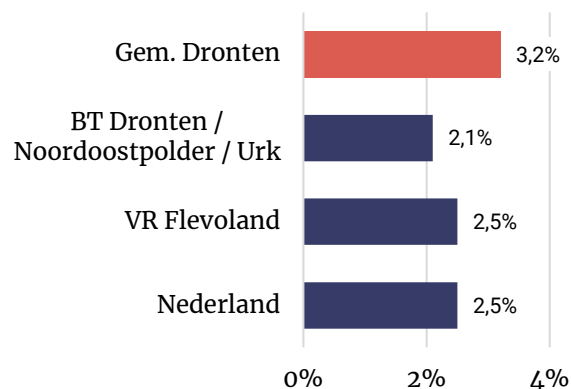
6.4 Online bedreiging of intimidatie

Voor het slachtofferschap van online bedreiging of intimidatie is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van online bedreiging, online pesten, online stalking of shamesexting. Dit is weergegeven in Figuur 6.8. In Figuur 6.9 is het totale percentage inwoners van Dronten zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van online bedreiging of intimidatie.

Figuur 6.8 – Slachtofferschap online bedreiging of intimidatie

Figuur 6.9 – Totaal slachtofferschap online bedreiging of intimidatie

Drie procent van de inwoners van Dronten was in het afgelopen jaar slachtoffer van online bedreiging of intimidatie. Slachtofferschap door online bedreiging komt, met 2 procent, het vaakst voor. Hierna volgen online stalking, online pesten en shamesexting (alle drie minder dan 1%).

Het slachtofferschap van online bedreiging of intimidatie is in Dronten vergelijkbaar met de referentiegebieden. Wel waren inwoners van Dronten significant vaker het slachtoffer van online bedreiging dan in de veiligheidsregio Flevoland (0,8%).

2% van de Drontenaren was in de afgelopen twaalf maanden slachtoffer van online bedreiging. Dit is vaker dan in de veiligheidsregio.

Preventie

7 Preventie

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de maatregelen die burgers treffen ter preventie van criminaliteit, voornamelijk in de woonomgeving. Burgers hebben immers ook een eigen verantwoordelijkheid om te voorkomen dat zij slachtoffer worden van criminaliteit. Als het gaat om persoonlijke maatregelen is criminaliteitspreventie onder te verdelen in preventief gedrag (par. 7.1), preventieve maatregelen (par. 7.2) en online preventie (par. 7.3). Het hoofdstuk sluit af met paragraaf 7.4 over buurtpreventie.

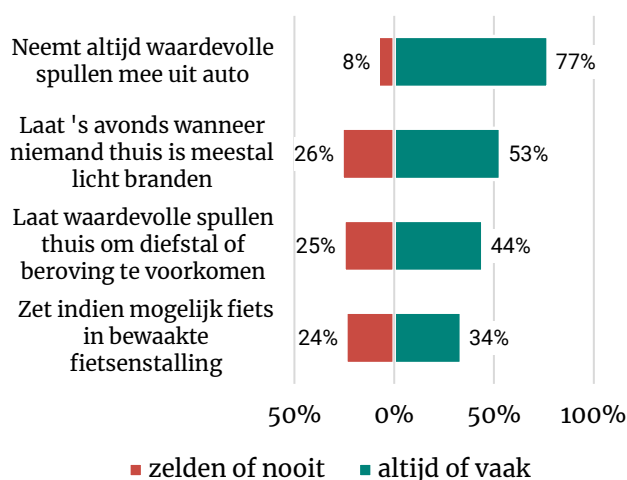
7.1 Preventief gedrag

Aan de inwoners is een viertal voorzorgsmaatregelen voorgelegd die betrekking hebben op preventie. Hierbij is gevraagd of zij wilden aangeven welke maatregelen zij hebben genomen (Figuur 7.1). Daarnaast is op basis van het gebruik van deze vier maatregelen een somscore voor preventief gedrag berekend (Figuur 7.2).

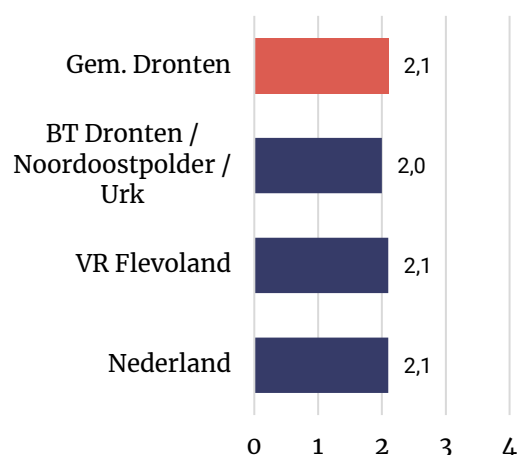

De somscore geeft een totaalbeeld van het gebruik van de vier beschreven maatregelen. Daarmee verschilt de score van de eerder toegepaste schaalscores. Voor de somscore geldt: hoe hoger de somscore, des te hoger de mate van preventief gedrag. De minimale waarde van de somscore is 0. De maximale waarde is 4.

Figuur 7.1 – Preventief gedrag (percentage)

Figuur 7.2 – Preventief gedrag (somscore 0-4)

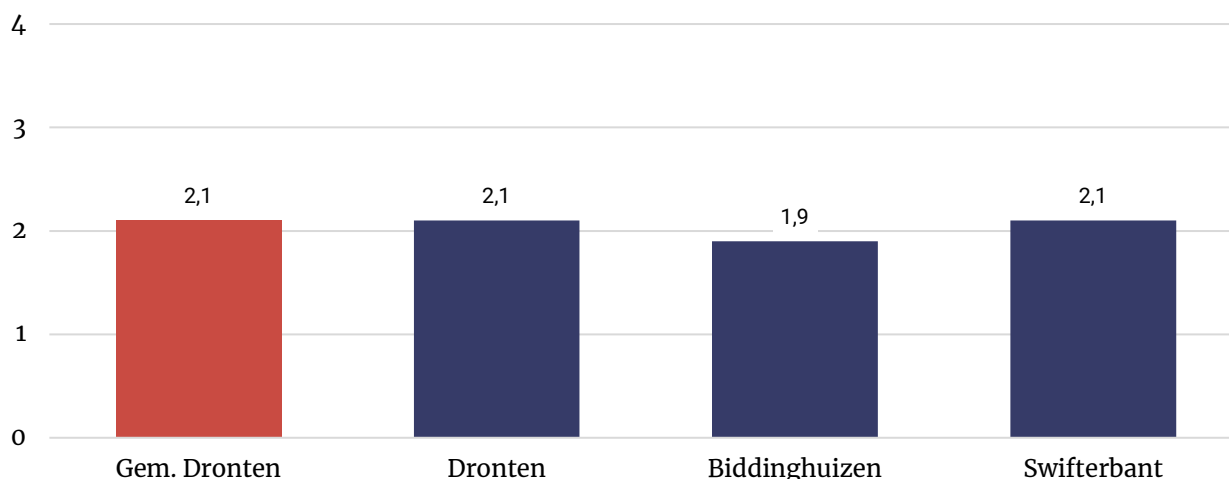
Dronten heeft een somscore van 2,1 op preventief gedrag. Het meenemen van waardevolle spullen uit de auto gebeurt het meest, ruim driekwart geeft aan dit vaak of altijd te doen. Ruim de helft van de inwoners laat (altijd of vaak) 's avonds het licht branden wanneer er niemand thuis is. Meer dan vier op de tien Drontenaren laten waardevolle spullen thuis om zo diefstal of beroving te voorkomen. Van alle maatregelen zetten zij het minst vaak hun fiets in een bewaakte stalling als die mogelijkheid er is (34%).

In Dronten is de somscore voor preventief gedrag significant hoger dan in het basisteam (2,0). Inwoners van Dronten nemen vaker waardevolle spullen mee uit de auto en laten ook vaker waardevolle spullen thuis om diefstal of beroving te voorkomen.

77% van de inwoners van Dronten neemt vaak of altijd waardevolle spullen mee uit de auto. Dit is hoger dan in het basisteam.

Figuur 7.3 – Preventief gedrag per kern (somscore 0-4)

De somscore op preventief gedrag is in de kernen vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde (Figuur 7.3). Er is wel verschil in ondernomen sociaal-preventieve maatregelen (Tabel 7.2). In Biddinghuizen zetten minder inwoners dan gemiddeld hun fiets in de bewaakte fietsenstalling (25%).

Tabel 7.1 – Sociaal preventieve maatregelen per kern (percentage altijd/vaak)

	Neem waardevolle spullen mee uit auto	Laat 's avonds wanneer niemand thuis is licht branden	Zet indien mogelijk fiets in bewaakte fietsenstalling	Laat waardevolle spullen thuis om diefstal of beroving te voorkomen
Dronten	77%	54%	36%	44%
Biddinghuizen	73%	55%	25%	41%
Swifterbant	80%	50%	32%	48%
Gemeente	77%	53%	34%	44%

Uitleg tabel

Rood: minder dan het gemeentelijk gemiddelde

Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde

Blauw: meer dan het gemeentelijk gemiddelde

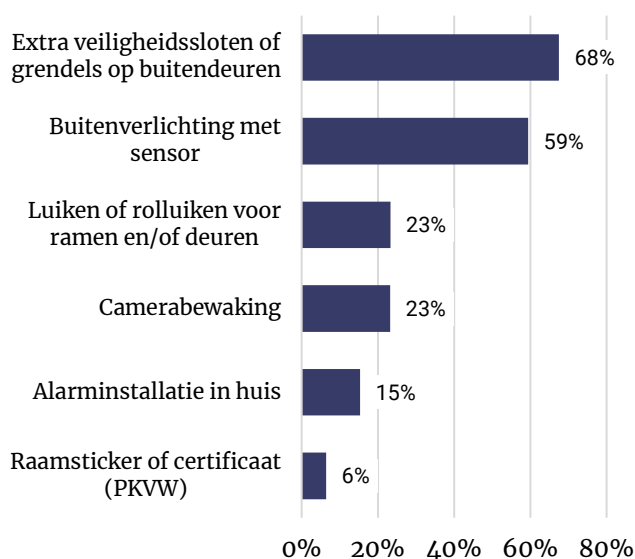
7.2 Preventieve maatregelen in en om de woning

Vervolgens is aan de inwoners een lijst met zes voorzieningen voorgelegd die betrekking hebben op het nemen van preventieve maatregelen. Hierbij gaat het vooral om de aanwezigheid van voorzieningen om woning en bezittingen te beschermen (Figuur 7.4). Op basis van deze zes voorzieningen is een somscore voor het aantal beveiligingsmaatregelen in en rondom de woning berekend (Figuur 7.5).

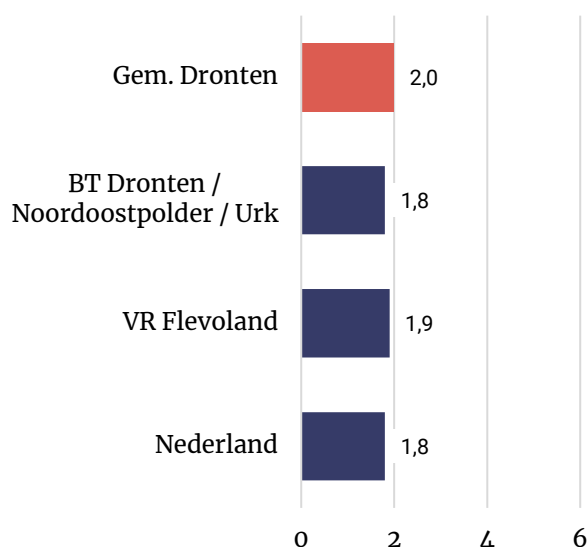

De somscore 'preventieve maatregelen' geeft het gemiddelde aantal aanwezige beveiligingsmaatregelen in en rondom woningen per huishouden in de vergelijkingsgebieden weer. De waarde van de somscore is minimaal 0 en maximaal 6.

Figuur 7.4 – Preventieve maatregelen thuis (percentage aanwezig)

Figuur 7.5 – Preventieve maatregelen thuis (somscore 0-6)

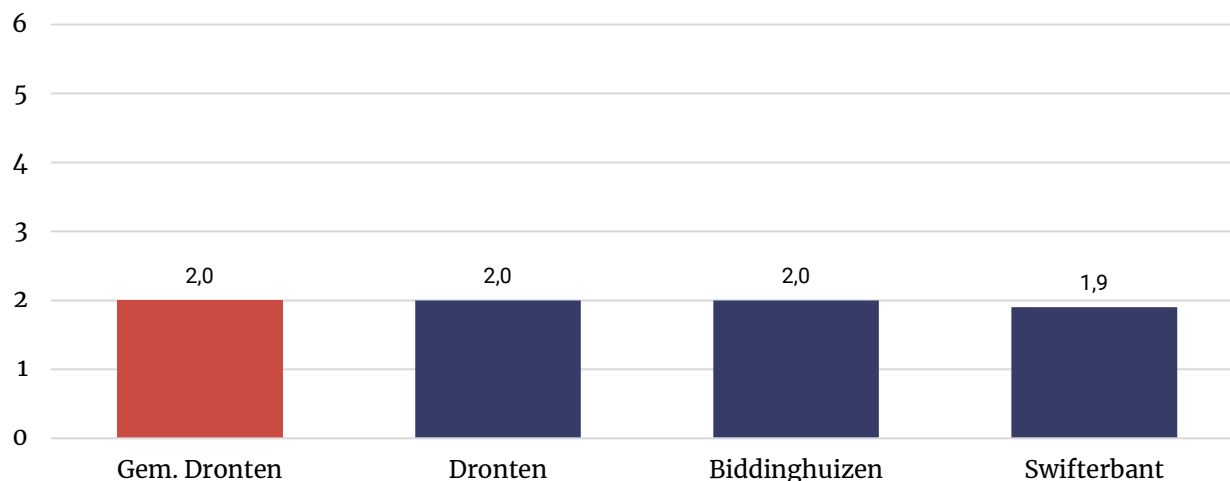
Dronten heeft een somscore van 2,0 op preventieve maatregelen die in en rondom de woning getroffen worden. Iets meer dan twee derde van de inwoners geeft aan dat extra veiligheidssloten of grendels op ramen en/of deuren aanwezig zijn, bijna zes op de tien hebben buitenverlichting met sensor. Minder vaak zijn (rol)luiken voor ramen en/of deuren, camerabewaking of een alarminstallatie in huis aanwezig. Slechts 6 procent heeft het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW).

De somscore voor preventieve maatregelen in en rondom huis is in Dronten significant hoger dan het landelijk gemiddelde (1,8). Inwoners van Dronten hebben vaker dan gemiddeld extra veiligheidssloten of grendels op ramen en deuren, evenals buitenverlichting met sensor dan in Nederland.

68% van de inwoners heeft extra veiligheidssloten of grendels op (buiten)deuren.

Figuur 7.6 – Preventieve maatregelen thuis, per kern (somscore 0-6)

De somscore voor preventieve maatregelen in en rondom huis is in de drie kernen gelijk aan het gemeentelijk gemiddelde (Figuur 7.6). Er zijn wel verschillen in de ondernomen beveiligingsmaatregelen in en rondom de woning (Tabel 7.2). Inwoners van de kern Dronten maken minder vaak dan gemiddeld gebruik van camerabewaking. In Swifterbant hebben inwoners, ten opzichte van het gemeentelijke gemiddelde, minder vaak extra veiligheidssloten of grendels en beschikken ook minder vaak over een alarminstallatie. Wel maken zij vaker dan gemiddeld gebruik van camerabewaking als preventieve maatregel (30%).

Tabel 7.2 – Preventieve maatregelen thuis, per kern (percentage aanwezig)

	Extra sloten of grendels	Luiken of rolluiken	Buiten- verlichting met sensor	Alarm- installatie	Camera- bewaking	Politiekeur- merk Veilig Wonen
Dronten	70%	25%	59%	16%	21%	5%
Biddinghuizen	65%	19%	57%	18%	29%	8%
Swifterbant	60%	21%	64%	10%	30%	9%
Gemeente	68%	23%	59%	15%	23%	6%

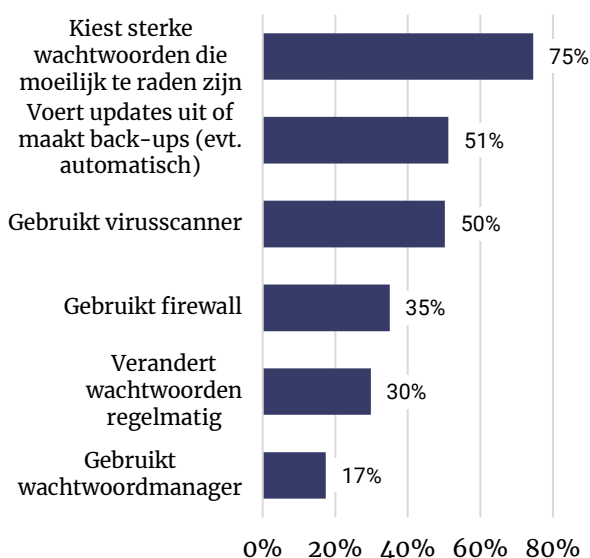
7.3 Online preventie

Inwoners konden ook aangeven welke maatregelen zij nemen om hun digitale gegevens te beschermen. Hiervoor zijn zes verschillende soorten maatregelen voorgelegd (Figuur 7.7). Op basis van deze zes voorzieningen is een somscore berekend voor 'online preventie' (Figuur 7.8).

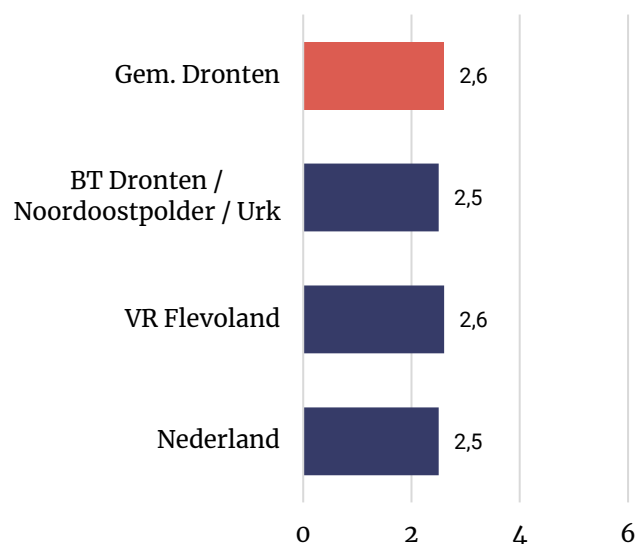

De somscore 'online preventie' geeft het gemiddelde aantal aanwezige maatregelen voor de bescherming van digitale gegevens weer. De waarde van de somscore is minimaal 0 en maximaal 6.

Figuur 7.7 – Online preventie (percentage gebruikt)

Figuur 7.8 – Online preventie (somscore 0-6)

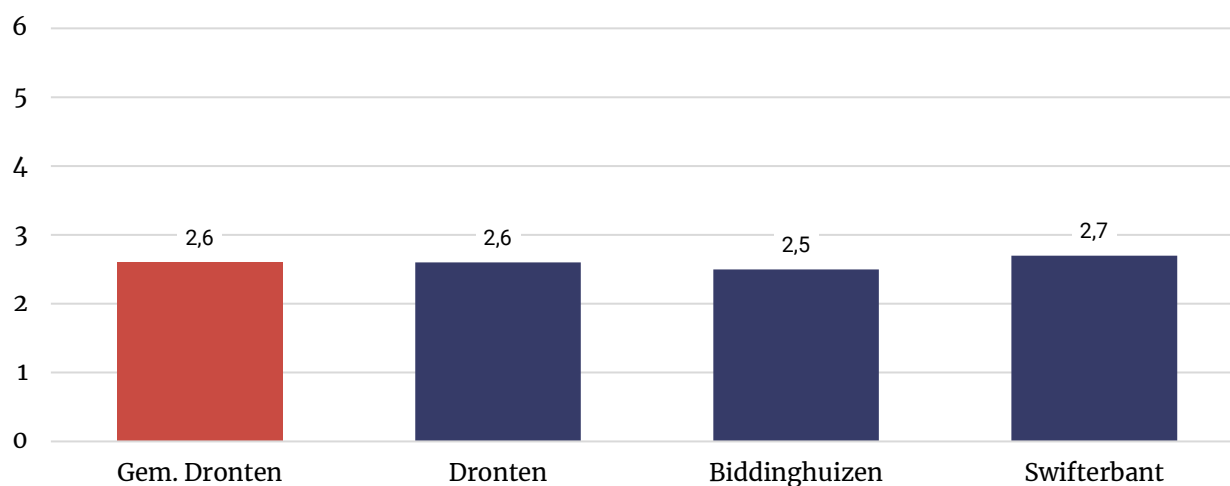
Dronten heeft een somscore van 2,6 op online preventiemaatregelen. Driekwart van de inwoners zegt sterke wachtwoorden te kiezen die moeilijk te raden zijn. De helft voert updates uit of maakt back-ups, eenzelfde deel maakt gebruik van een virusscanner. Minder vaak gebruikte maatregelen om digitale gegevens te beschermen zijn een firewall (35%), het regelmatig veranderen van wachtwoorden (30%) en het gebruik van een wachtwoordmanager (17%).

De somscore voor online preventie is in Dronten vergelijkbaar met de referentiegebieden. Wel veranderen inwoners van Dronten vaker hun wachtwoord en maken zij ook vaker gebruik van een firewall dan in het basisteam.

75% van de Drontenaren kiest sterke wachtwoorden die moeilijk te raden zijn.

Figuur 7.9 – Online preventie per kern (somscore 0-6)

De somscore voor online preventie is in de kernen vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde (Figuur 7.9). Wel maken inwoners van Biddinghuizen minder vaak dan gemiddeld gebruik van een wachtwoordmanager (12%).

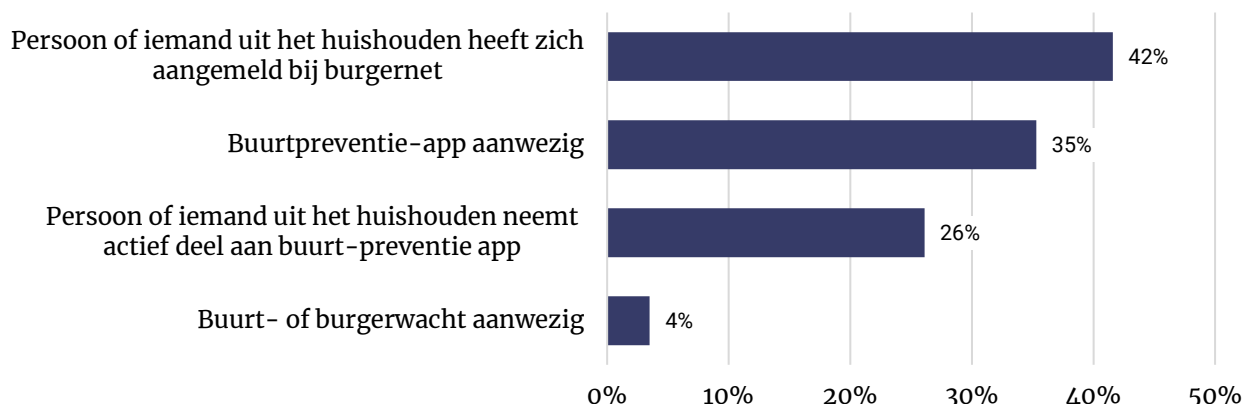
Tabel 7.3 – Online preventie per kern (percentage gebruikt)

	Sterk, moeilijk te raden wachtwoord	Wachtwoord regelmatig veranderen	Gebruik wachtwoord-manager	Gebruik virusscanner	Gebruik firewall	Updates uitvoeren of back-ups maken
Dronten	74%	30%	19%	50%	34%	51%
Biddinghuizen	73%	29%	12%	50%	36%	51%
Swifterbant	78%	30%	16%	54%	39%	53%
Gemeente	75%	30%	17%	50%	35%	51%

7.4 Buurtpreventie

In de Veiligheidsmonitor zit ook een vragenblok over verschillende vormen van buurtpreventie. Inwoners van de gemeente Dronten kunnen aangeven of er buurt- of burgerwacht en/of WhatsApp buurtpreventie aanwezig is en of er iemand uit het huishouden actief deelneemt aan een buurtpreventie-app of zich heeft aangemeld bij Burgernet (Figuur 7.10).

Figuur 7.10 – Buurtpreventie (percentage)

Een aanmelding bij Burgernet is de meest voorkomende vorm van buurtpreventie in Dronten (42%). Ruim een derde van de inwoners zegt dat er een WhatsApp-buurtpreventie in de eigen woonbuurt aanwezig is, terwijl een kwart aangeeft (zelf of iemand uit het huishouden) actief deel te nemen aan een buurtpreventie-app. Volgens 4 procent van de inwoners is er een buurt- of burgerwacht in de eigen woonbuurt aanwezig.

In Dronten zijn er significant meer inwoners aangemeld bij Burgernet dan in de referentiegebieden. Het aandeel inwoners dat actief deelneemt aan een WhatsApp-buurtpreventie is eveneens groter dan in de veiligheidsregio en Nederland (beide: 23%). Daarentegen is er in Dronten minder vaak een buurt- of burgerwacht aanwezig dan in voornoemde referentiegebieden (respectievelijk: 9% en 7%).

In de kern Dronten zijn inwoners vaker dan gemiddeld in de gemeente aangemeld bij een buurtpreventie-app, evenals bij Burgernet (Tabel 7.4). In Biddinghuizen zijn er relatief minder inwoners dan gemiddeld aangemeld bij Burgernet. Ook het percentage aanmeldingen bij een WhatsApp-buurtpreventie is in Swifterbant lager.

Tabel 7.4 – Buurtpreventie per kern (percentage aanwezig of percentage deelname)

	Heeft WhatsApp buurtpreventie	Aangemeld bij WhatsApp buurtpreventie	Aangemeld bij Burgernet	Heeft buurt- of burgerwacht
Dronten	37%	29%	45%	4%
Biddinghuizen	31%	21%	33%	3%
Swifterbant	31%	18%	37%	2%
Gemeente	35%	26%	42%	4%

Burgers en politie

8 Burgers en politie

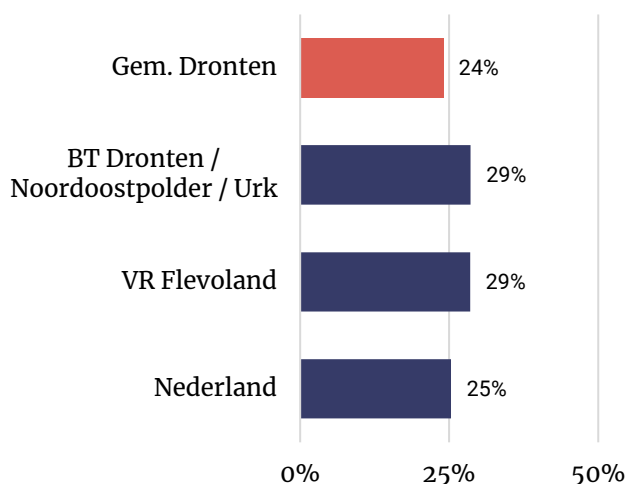
In dit hoofdstuk staat de tevredenheid over het functioneren van de politie centraal. Allereerst wordt de tevredenheid over contacten tussen burgers en de politie beschreven (par. 8.1), en vervolgens de bejegening bij de laatste controle door de politie (par. 8.2). Daarna beschrijft dit hoofdstuk het functioneren van de politie in de buurt (par. 8.3) en het functioneren van de politie in het algemeen (par. 8.4).

8.1 Contacten burgers met politie

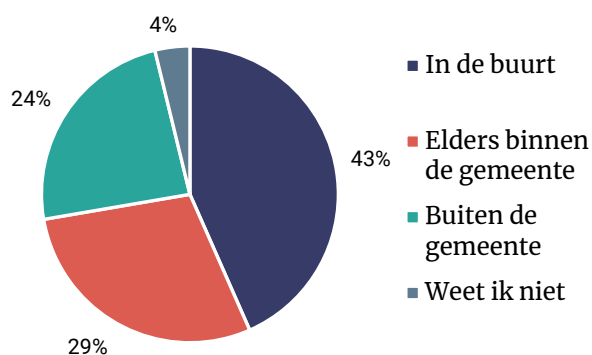
Deze paragraaf beschrijft de contacten van de inwoners van Dronten met de politie. Achtereenvolgens gaan we in op het percentage dat contact heeft gehad, de reden(en) hiervoor en de tevredenheid over dit contact.

Figuur 8.1 laat het percentage inwoners zien dat contact heeft gehad met de politie in de afgelopen twaalf maanden in vergelijking met de referentiegebieden. In Figuur 8.2 wordt voor het laatste contact met de politie getoond of dat in de buurt, elders in de gemeente of buiten de gemeente was.

Figuur 8.1 – Contact met de politie

Figuur 8.2 – Contact met de politie (basis: inwoners die contact met de politie hebben gehad)

Bijna een kwart van de inwoners van Dronten (24%) heeft in de afgelopen twaalf maanden een of meerdere keren contact gehad met de politie. Het aandeel inwoners dat in contact is geweest met de politie is in Dronten significant lager dan in het basisteam en de veiligheidsregio (beide: 29%).

Van de Drontenaren die contact hadden met de politie had het grootste deel, namelijk 43 procent, het laatste contact met de politie in de eigen buurt. Drie op de tien hadden het laatste contact met de politie elders binnen de gemeente en voor een kwart vond het laatste contact met de politie plaats buiten de gemeente.

Tabel 8.1 gaat verder in op het contact dat inwoners hebben gehad met de politie. Waarom hebben zij contact gehad en op wiens initiatief? Van de inwoners die contact hebben gehad met de politie geeft bijna de helft aan dat het laatste contact ging om een aangifte of melding (45%). Voor een op de tien was de reden voor hun contact met de politie een bekeuring of waarschuwing. Bij 44 procent van de inwoners ging het om andere contacten. Bijna negen op de tien contacten tussen politie en burger vonden in Dronten plaats op initiatief van de burger. In de overige gevallen lag het initiatief bij de politie.

Tabel 8.1 – Reden en initiatief contact (basis: inwoners die contact met politie hebben gehad)

REDEN CONTACT	%	INITIATIEF CONTACT	%
Bekeuring of waarschuwing	11%	Politie	13%
Aangifte of melding	45%	Burger	87%
Andere contacten	44%		

Tevredenheid

Aan de inwoners van Dronten die in het afgelopen jaar contact hadden met de politie is gevraagd of zij tevreden zijn over hun laatste contact met de politie. Tabel 8.2 toont voor de jaren 2014 tot 2023 het percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over het optreden van de politie bij het laatste contact. In Dronten is de tevredenheid over het optreden van de politie tussen 2019 en 2023 toegenomen (van 61% naar 72%). Deze ontwikkeling is onderdeel van een positieve trend die begint in 2014. Deze gunstige lijn is eveneens zichtbaar in de veiligheidsregio Flevoland. Landelijk gezien is er na een stijging van de tevredenheid over het optreden van de politie tussen 2014 en 2019, in de daaropvolgende periode sprake van een dalende trend (gedaald van 69% naar 68%).

Tabel 8.2 – Tevredenheid over optreden politie voor periode 2014-2023 – laatste contact (% (zeer) tevreden)

	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	54%	▲	61%	▲	72%
BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	61%	▲	73%		72%
VR Flevoland	57%	▲	64%	▲	70%
Nederland	63%	▲	69%	▼	68%

72% van de inwoners is tevreden over het contact met de politie.

Inwoners die minder tevreden waren konden aangeven wat hiervoor de redenen waren. Hieruit komt een top 3 van redenen voor ontevredenheid over contact met de politie. Bij het interpreteren van deze resultaten is het belangrijk om te weten dat deze percentages zijn gebaseerd op minder dan 50 waarnemingen en daardoor indicatieve resultaten betreffen (*)

Nr. 1:
64%*

1. Problemen niet
opgelost

Nr. 2:
40%*

2. Achteraf
niet/onvoldoende op de
hoogte gehouden

Nr. 3:
38%*

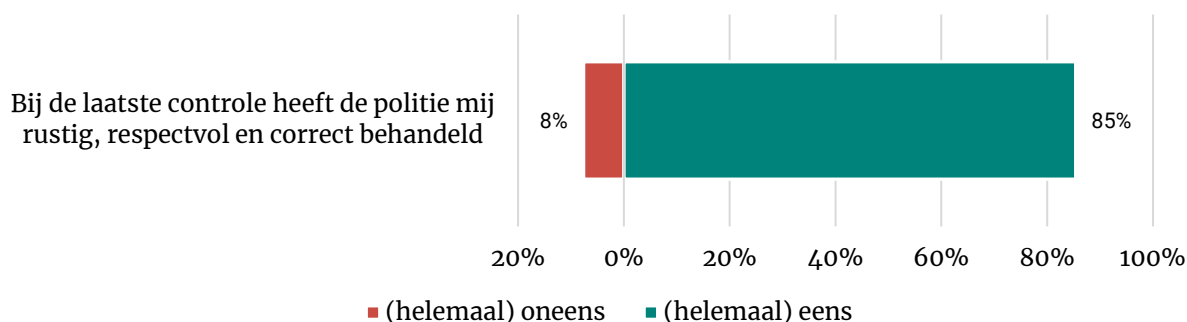
3. Politie liet me te lang
wachten, was te laat of
kwam niet

8.2 Controle door de politie

In de Veiligheidsmonitor 2023 is voor het eerst aan inwoners gevraagd of zij in de afgelopen twaalf maanden zijn gecontroleerd door de politie. In de gemeente Dronten is dit het geval voor 9 procent van de inwoners. Aan deze groep inwoners is vervolgens de volgende uitspraak voorgelegd: 'bij de laatste controle heeft de politie mij rustig, respectvol en correct behandeld' (Figuur 8.3).

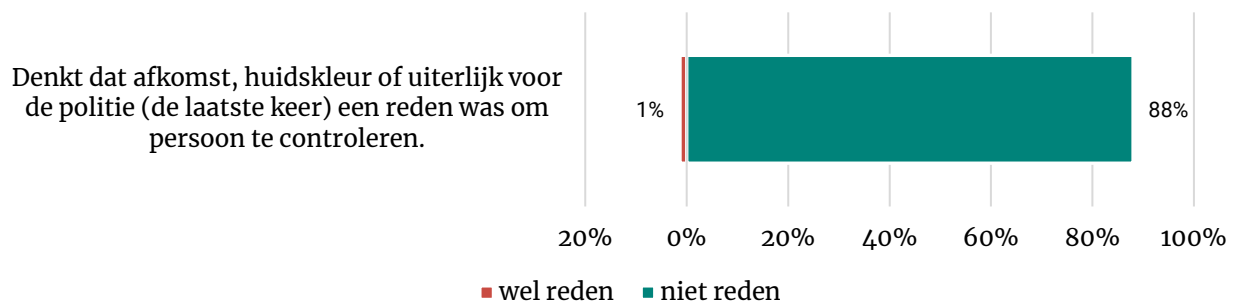
In Dronten geeft 85 procent van de inwoners die in het afgelopen jaar gecontroleerd zijn door de politie aan dat zij het (helemaal) eens zijn met deze stelling. Dit is vergelijkbaar met de referentiegebieden.

Figuur 8.3 – Controle door de politie (basis: inwoners die zijn gecontroleerd door de politie)

Aan de groep inwoners die in de afgelopen twaalf maanden is gecontroleerd door de politie, is ook gevraagd of zij denken dat hun afkomst, huidskleur of uiterlijk voor de politie (bij de laatste controle) een reden was om hen te controleren. Bij deze vraag gaf 1 procent van de gecontroleerde inwoners aan dat zij vermoedden dat dit het geval was (Figuur 8.4). Dit is significant lager dan in de veiligheidsregio Flevoland en Nederland (respectievelijk: 13% en 9%).

Figuur 8.4 – Reden voor controle door de politie (basis: inwoners die zijn gecontroleerd door de politie)

8.3 Functioneren politie in de buurt

Over het functioneren van de politie in de buurt zijn aan inwoners verschillende vragen gesteld. Allereerst is inwoners gevraagd een algemeen oordeel te geven over het functioneren van de politie in de buurt. Vervolgens is aan de inwoners gevraagd naar hun oordeel over de zichtbaarheid van de politie in de buurt. Ten slotte is een aantal stellingen voorgelegd die verder inzoomen op het functioneren van de politie in de woonbuurt.

Tevredenheid

Tabel 8.3 en Figuur 8.5 geven het oordeel van inwoners over het functioneren en de zichtbaarheid van de politie weer op gemeenteniveau. In Figuur 8.6 en Figuur 8.7 staat de tevredenheid over het functioneren en de zichtbaarheid van de politie per kern.

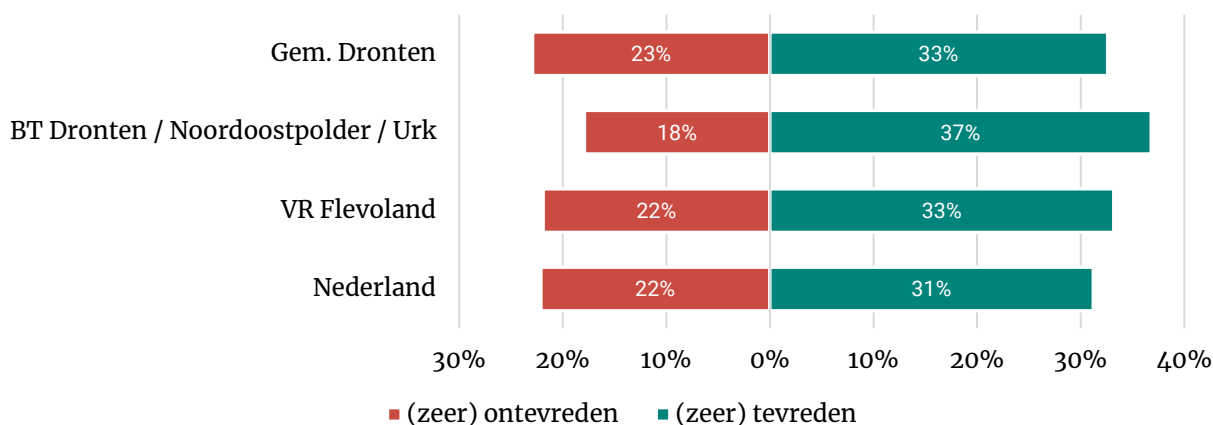
Tabel 8.3 toont voor de jaren 2014 tot 2023 het percentage inwoners van de gemeente Dronten dat (zeer) tevreden is over het functioneren van de politie in de buurt. De tevredenheid over het functioneren van de politie in de buurt is in Dronten tussen 2019 en 2023 stabiel gebleven, na een eerdere ongunstige daling tussen 2014 en 2019. In de referentiegebieden was in diezelfde periode juist sprake van een verbetering, die zich in de veiligheidsregio tussen 2019 en 2023 voortzette en in het basisteam en Nederland omkeerde in een dalende trend.

Tabel 8.3 – Tevredenheid over functioneren politie in de buurt voor periode 2014-2023 (% (zeer) tevreden)

	2014	Ontw.	2019	Ontw.	2023
Dronten	42%	▼	36%	○	35%
BT Dronten/ Noordoostpolder/Urk	42%	▲	47%	▼	45%
VR Flevoland	35%	▲	37%	▲	39%
Nederland	36%	▲	38%	▼	36%

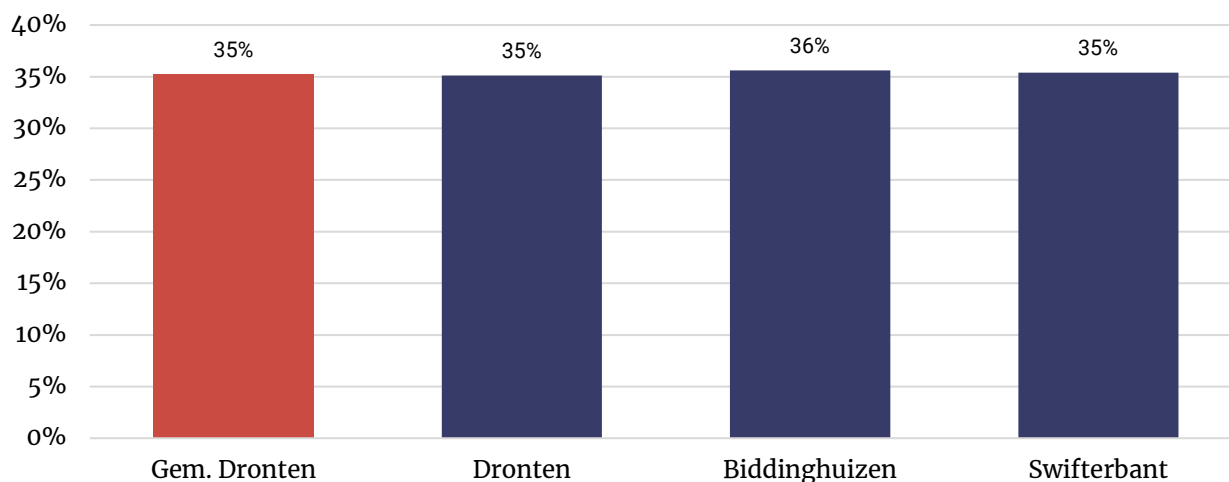
Ruim een derde van de Drontenaren (35%) is in 2023 (zeer) tevreden over hoe de politie functioneert in de buurt (Tabel 8.3). Dit aandeel is in Dronten hiermee significant lager dan in het basisteam (45%) en vergelijkbaar met de veiligheidsregio en Nederland. Daarnaast is een derde van de inwoners van Dronten (33%) (heel) tevreden over de zichtbaarheid van de politie in de buurt. Deze tevredenheid is in Dronten vergelijkbaar met de referentiegebieden. Inwoners van Dronten zijn wel vaker (zeer) ontevreden met de zichtbaarheid van de politie in de buurt dan gemiddeld in het basisteam.

Figuur 8.5 – Oordeel zichtbaarheid politie in de buurt

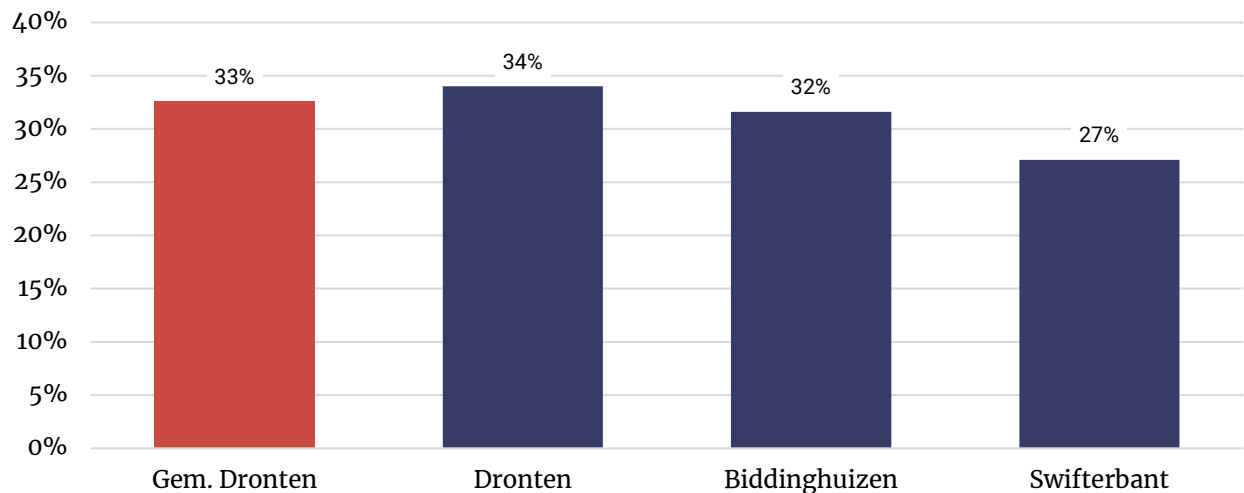
Inwoners van de kernen beoordelen het functioneren van de politie in de buurt gelijk aan het gemeentelijke gemiddelde (Figuur 8.6). Wel zijn in Swifterbant relatief meer inwoners (zeer) ontevreden over het functioneren van de politie in de buurt (11% tegenover 6%).

Figuur 8.6 – Tevredenheid over functioneren politie in de buurt (percentage (zeer) tevreden)

Ook zijn er geen significante verschillen in de tevredenheid over de zichtbaarheid van politie in de buurt tussen de kernen en de gemeente (Figuur 8.7).

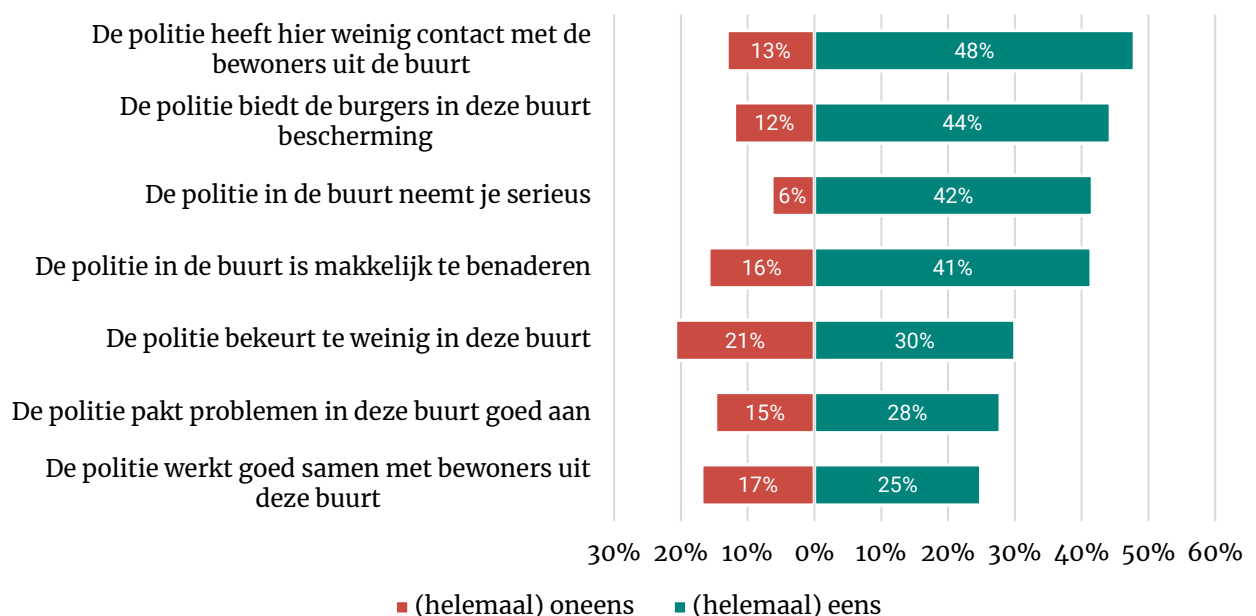
Figuur 8.7 – Tevredenheid over zichtbaarheid politie in de buurt (percentage (zeer) tevreden)

Stellingen over het functioneren van de politie

Naast een algemeen oordeel over het functioneren en de zichtbaarheid van de politie in de buurt is aan de inwoners een aantal stellingen voorgelegd over het functioneren van de politie in de buurt. Figuur 8.8 geeft het percentage inwoners weer dat het (helemaal) eens of (helemaal) oneens is met de stellingen.

Figuur 8.8 – Stellingen over functioneren politie in de buurt (basis: inwoners met oordeel over functioneren)

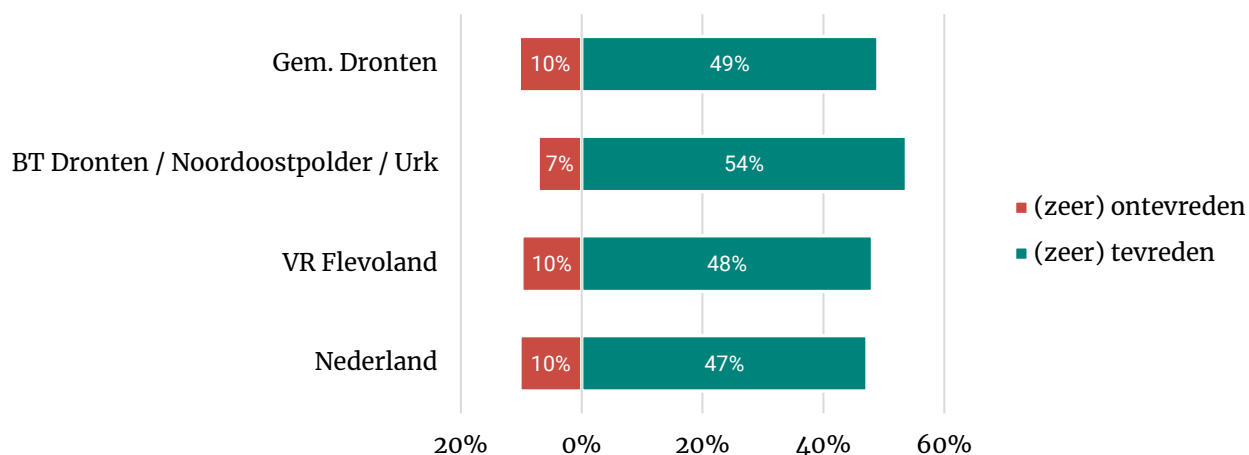

Bijna de helft van de inwoners van Dronten die een oordeel hebben over het functioneren van de politie is van mening dat de politie weinig contact heeft met de bewoners uit de buurt (48%). Ruim vier op de tien onderschrijven daarentegen ook de stelling dat de politie de burger bescherming biedt in de buurt (44%). Een vergelijkbaar aandeel zegt dat de politie in de buurt bewoners serieus neemt en dat politie in de buurt voor hen makkelijk is te benaderen. Drontenaren vinden in mindere dat de politie goed met bewoners samenwerkt (25%).

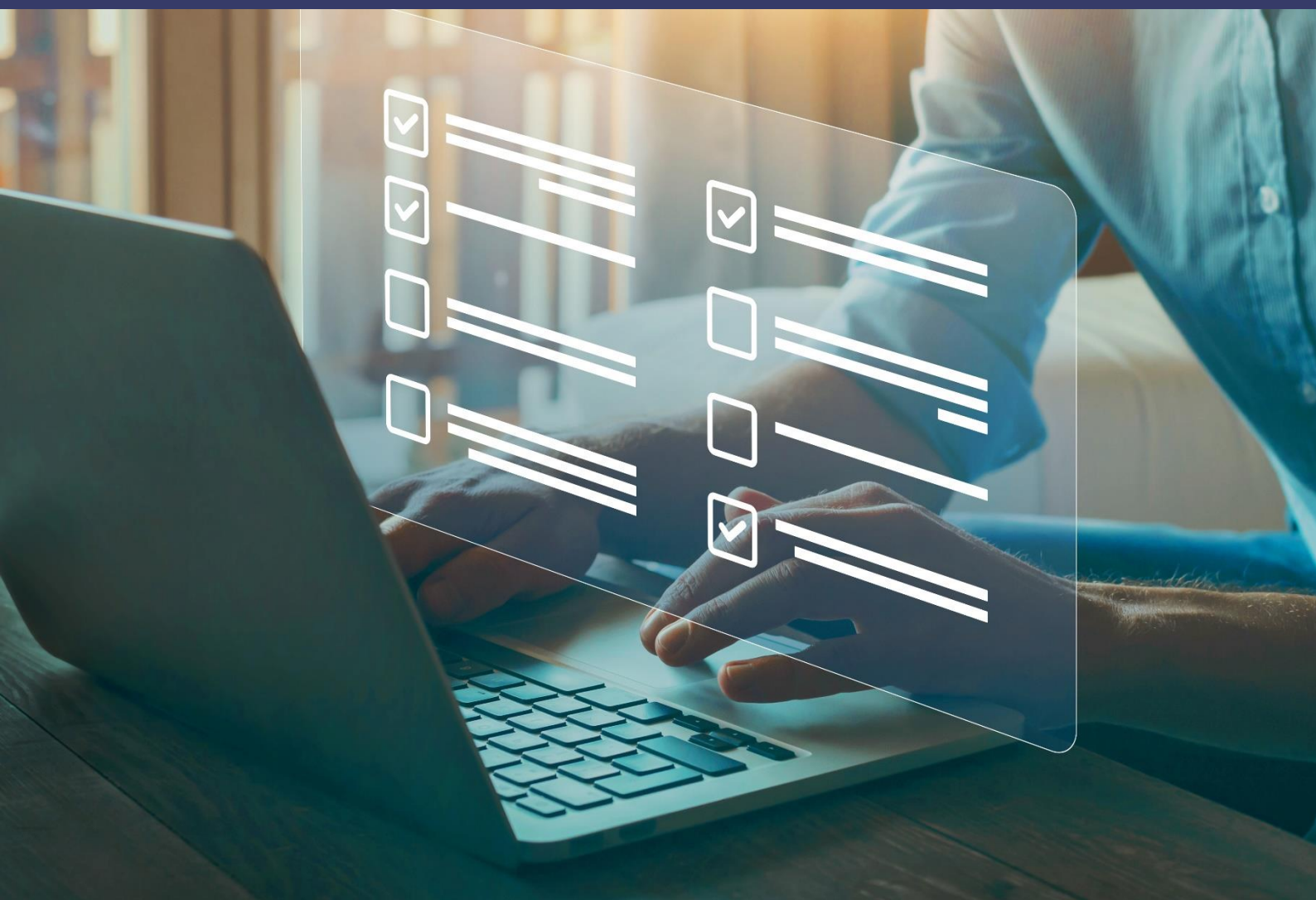
8.4 Functioneren politie in het algemeen

In deze laatste paragraaf van dit hoofdstuk staat het functioneren van de politie in het algemeen centraal. Inwoners van Dronten is gevraagd om een oordeel te geven over het functioneren van de politie in het algemeen (Figuur 8.9). Bijna de helft van de inwoners in Dronten (49%) is (zeer) tevreden over het algemeen functioneren van de politie, een op de tien is (zeer) ontevreden. De tevredenheid over het algemeen functioneren van de politie is vergelijkbaar met de referentiegebieden. Wel zijn relatief meer inwoners in Dronten (zeer) ontevreden over het algemene functioneren van de politie dan in het basisteam.

Figuur 8.9 – Tevredenheid over het functioneren van de politie in het algemeen

Vrije ruimte

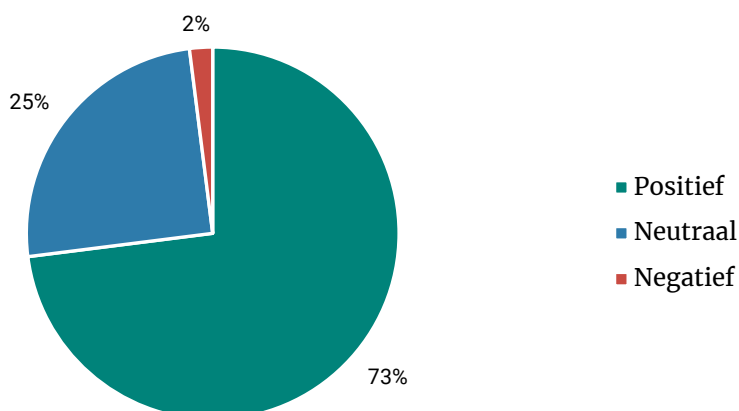
9 Evenementen

Op verzoek van de gemeente Dronten zijn in de vrije ruimte aan inwoners aanvullende vragen voorgelegd over evenementen. Hoofdstuk 9 gaat achtereenvolgens in op de mening van inwoners over georganiseerde evenementen in Dronten (par. 9.1) en de ervaren overlast door deze evenementen (par. 9.2).

9.1 Evenementen in Dronten

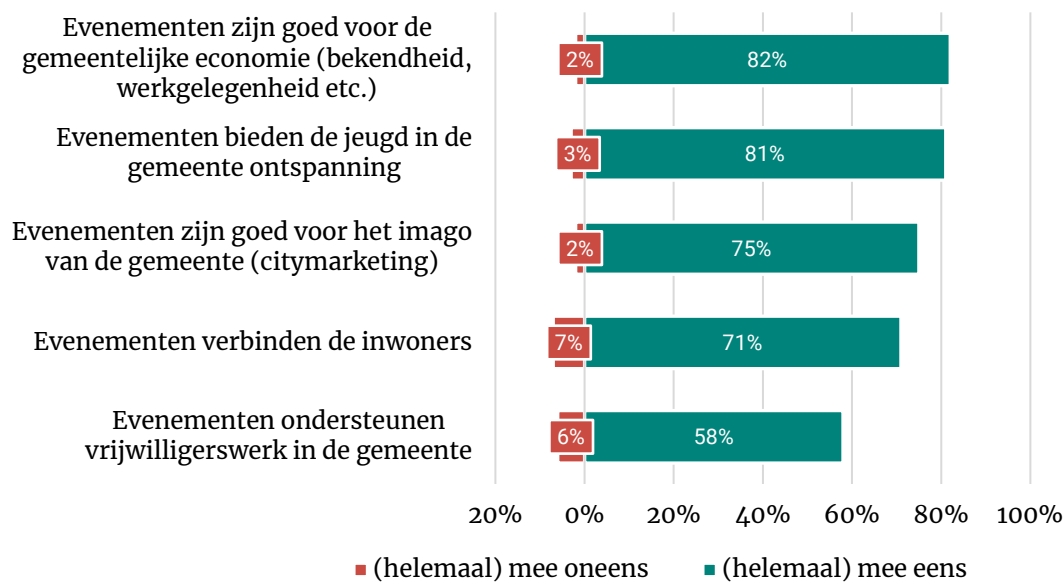
In deze paragraaf richten we ons op evenementen die plaatsvinden in Dronten. In de gemeente Dronten vinden een aantal grote evenementen plaats, zoals de Pinksterconferentie, Defqon.1, Lowlands, Polderfest, de Meerpaaldagen en de wielerrondes en redelijk wat kleinere evenementen. Er is aan de inwoners gevraagd wat zij ervan vinden dat deze grote en kleinere evenementen worden georganiseerd in hun gemeente (Figuur 9.1). Vervolgens zijn aan hen enkele stellingen voorgelegd over de impact van het organiseren van dergelijke evenementen in de gemeente Dronten (Figuur 9.2).

Figuur 9.1 - Houding ten opzichte van evenementen in de gemeente Dronten (percentage)

Bijna driekwart van de inwoners van Dronten (73%) staat positief tegenover het organiseren van zowel grote, als kleinere evenementen in hun gemeente. Zij vinden het leuk dat er binnen de gemeente Dronten veel georganiseerd wordt. Een kwart van de Drontenaren is hier neutraal over, terwijl slechts 2 procent negatief tegenover deze evenementen staat. Vergelijken met de kernen zijn minder inwoners van Swifterbant positief gestemd over de georganiseerde evenementen dan gemiddeld in de gemeente. Inwoners van Biddinghuizen geven vaker dan gemiddeld aan dat zij liever (veel) minder evenementen in de gemeente zien.

Figuur 9.2 - Stellingen invloed van evenementen op gemeente Dronten (percentage)

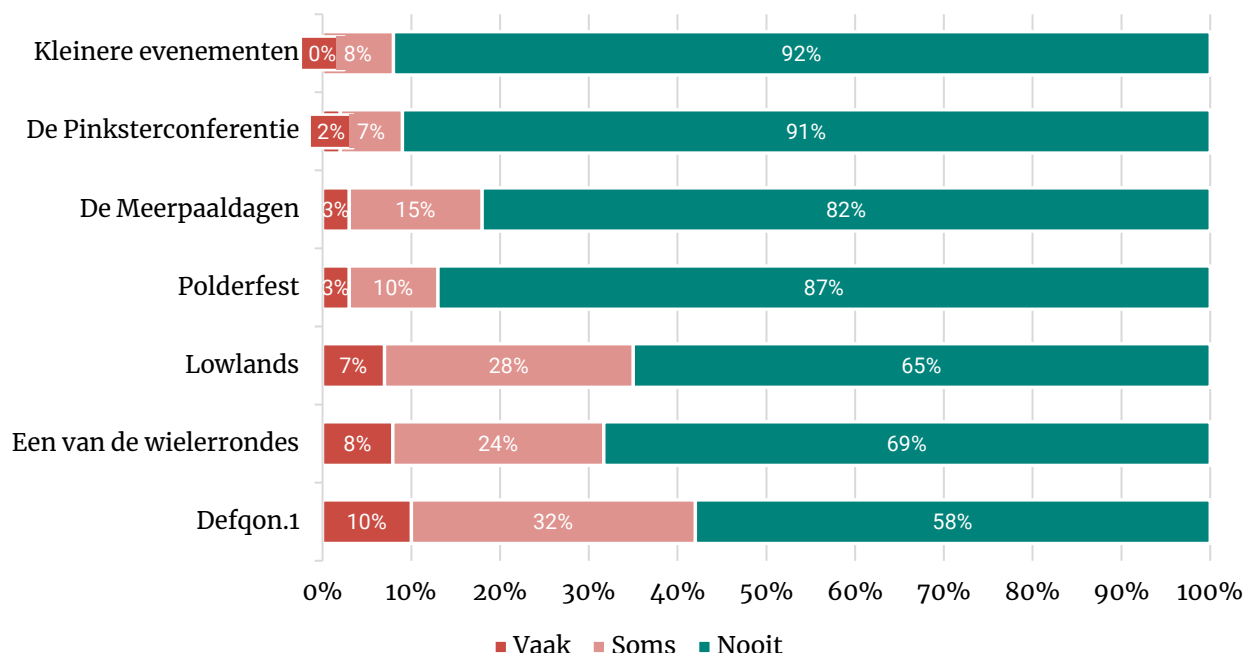

Ruim acht op de tien Drontenaren (82%) geven aan dat evenementen een positieve impact hebben op de gemeentelijke economie. Een vergelijkbaar percentage vindt dat evenementen ontspanning bieden voor de jeugd. Driekwart is van mening dat evenementen bijdragen aan het imago van de gemeente Dronten. Iets meer dan zeven op de tien zeggen dat evenementen zorgen voor meer verbinding tussen de inwoners, terwijl bijna zes op de tien het er (helemaal) mee eens zijn dat evenementen vrijwilligerswerk in de gemeente ondersteunen.

9.2 Overlast door evenementen

Inwoners van Dronten is vervolgens gevraagd van welke grote of kleinere evenementen zij overlast ervaren (Figuur 9.3). Onder de inwoners die wel eens overlast ervaren van een of meerdere evenementen is aanvullend nagegaan welke vormen van overlast zij ervaren (Figuur 9.4).

Figuur 9.3 - Ervaren overlast door grote en kleinere evenementen (percentage)

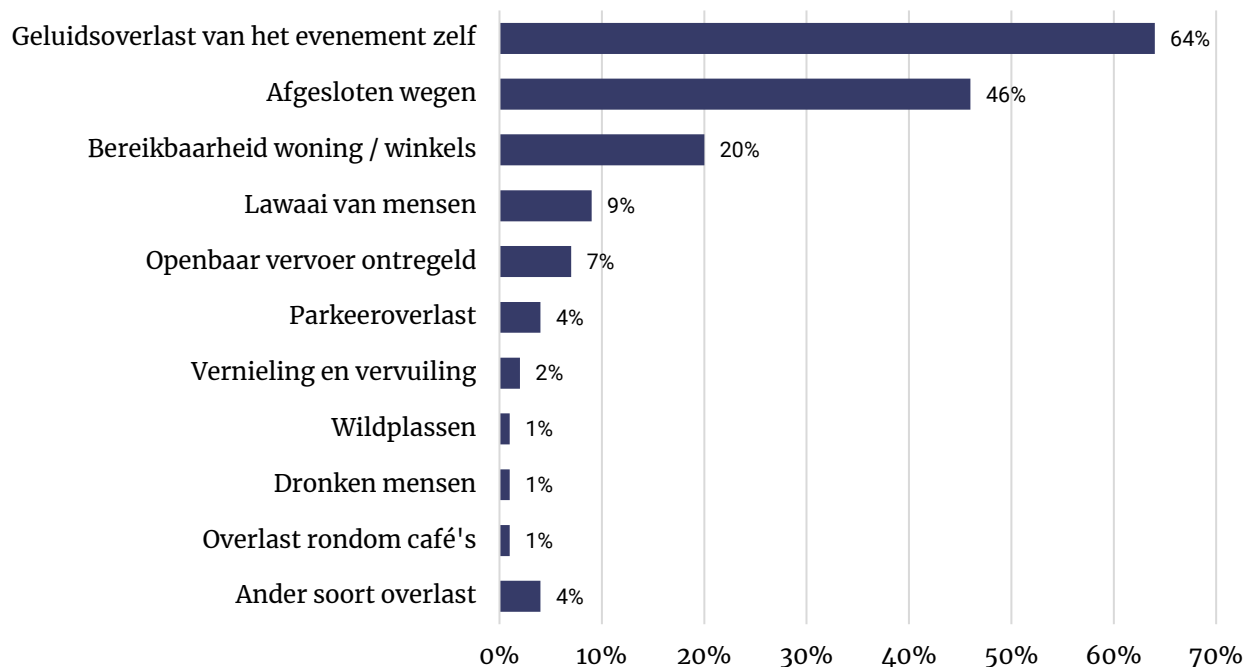
Inwoners van Dronten ervaren over het algemeen meer overlast door grote evenementen dan door kleinere evenementen. Uit bovenstaande figuur blijkt dat Drontenaren de meeste overlast ervaren door Defqon.1 (10% vaak, 32% soms). Bijna zes op de tien geven aan nooit overlast te ervaren van dit evenement. De Pinksterconferentie wordt door inwoners van Dronten als minst overlastgevend ervaren (2% vaak, 7% soms). Iets meer dan negen op de tien zeggen hier nooit overlast van te hebben. Wat betreft kleinere evenementen geeft slechts 8 procent van de inwoners aan hier wel eens overlast van te ervaren (0% vaak, 8% soms).

Tabel 9.1 – Ervaren overlast grote en kleinere evenementen per kern (percentage 'vaak')

	De Pinksterconferentie	Defqon.1	Lowlands	Polderfest	De Meerpaaldagen	Een van de wielerrondes	Kleinere evenementen
Dronten	1%	11%	5%	3%	3%	10%	1%
Biddinghuizen	5%	14%	17%	1%	1%	3%	0%
Swifterbant	2%	2%	2%	3%	2%	4%	0%
Gemeente	2%	10%	7%	3%	3%	8%	0%

Tabel 9.1 laat zien dat inwoners van Swifterbant over het algemeen minder vaak dan gemiddeld in de gemeente overlast ervaren door de grotere evenementen Defqon.1, Lowlands en een van de wielerrondes die in de gemeente worden gehouden. In de kern Dronten ervaren inwoners daarentegen vaker dan gemiddeld overlast door een van de wielerrondes. Vanzelfsprekend hebben inwoners van Biddinghuizen meer overlast door Lowlands en de Pinksterconferentie, aangezien deze evenementen in deze kern worden georganiseerd.

Figuur 9.4 - Vormen van overlast door evenementen (basis: van de inwoners die soms of vaak overlast ervaren van 1 of meer evenementen; maximaal twee antwoorden mogelijk)

Inwoners van Dronten die (soms of vaak) overlast door evenementen ervaren, ondervinden het meest geluidsoverlast van het evenement zelf; bijna twee derde ervaart hiervan veel overlast (64%). Bijna de helft (46%) geeft aan tijdens evenementen overlast te ervaren door afgesloten wegen. Voor twee op de tien Drontenaren zorgt de slechte bereikbaarheid van winkels of woningen voor overlast. De overige vormen van evenementenoverlast komen in Dronten aanzienlijk minder vaak voor.

In de kern Dronten komen de volgende vormen van evenementenoverlast vaker dan gemiddeld in de gemeente voor: openbaar vervoer ontregeld en parkeeroverlast (Tabel 9.2a en Tabel 9.2b). Inwoners van Biddinghuizen ervaren deze vormen van overlast juist in mindere mate. Daarnaast ervaren zij minder vaak dan gemiddeld in de gemeente overlast door lawaai van mensen. Inwoners van Swifterbant ondervinden minder geluidsoverlast door het evenement zelf en overlast die veroorzaakt wordt door ontregeld openbaar vervoer. Wel ervaren zij relatief meer overlast door vernieling en vervuiling.

Tabel 9.2a – Vorm van overlast door evenementen per kern (percentage)

	Geluidsoverlast van het evenement zelf	Wildplassen	Bereikbaarheid woning / winkels	Afgesloten wegen	Openbaar vervoer ontregeld
Dronten	66%	1%	18%	49%	10%
Biddinghuizen	67%	2%	26%	41%	1%
Swifterbant	51%	1%	19%	37%	0%
Gemeente	64%	1%	20%	46%	7%

Tabel 9.2b – Vorm van overlast door evenementen per kern (percentage)

	Parkeer- overlast	Lawaai van mensen	Dronken mensen	Overlast rondom cafés	Vernieling en vervuiling	Ander soort overlast
Dronten	5%	10%	0%	1%	1%	2%
Bidding- huizen	1%	4%	3%	0%	3%	9%
Swifterbant	2%	9%	3%	0%	6%	9%
Gemeente	4%	9%	1%	1%	2%	4%

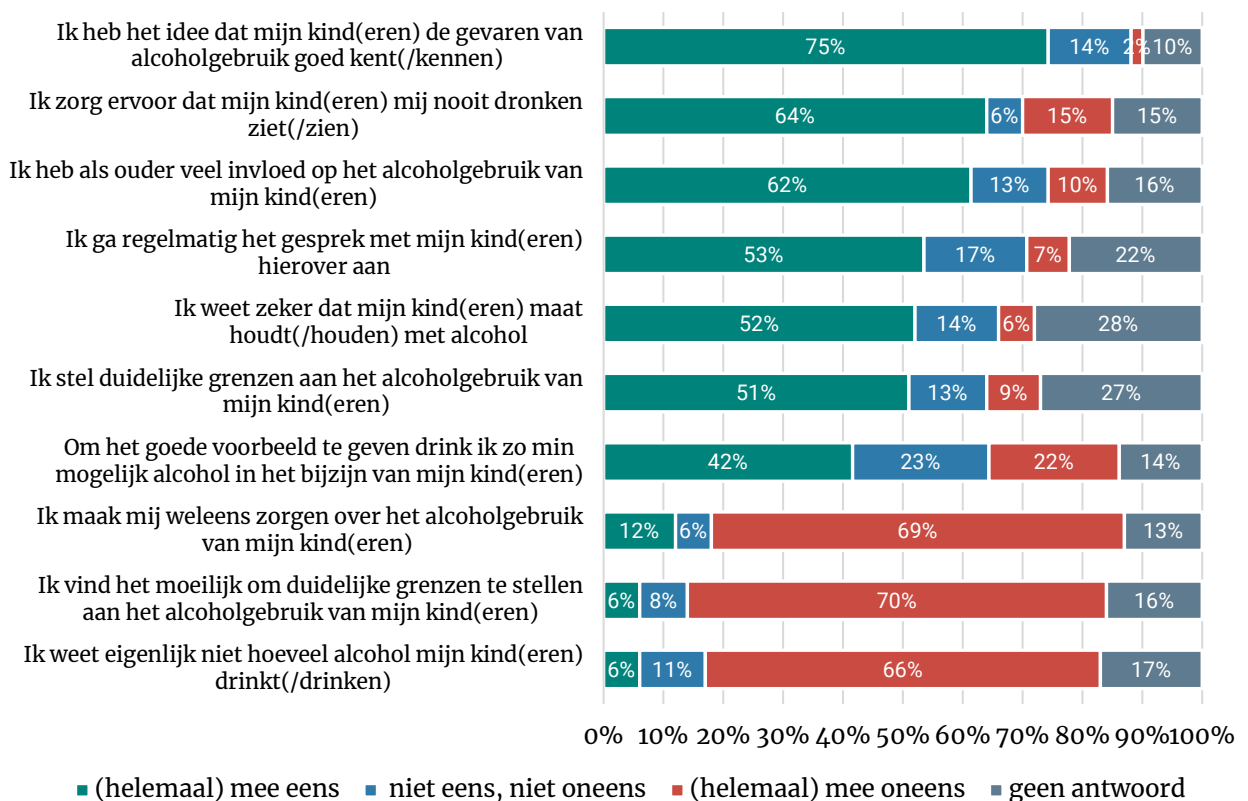
10 Alcoholgebruik onder jongeren

In hoofdstuk 10 staat het thema uit de vrije ruimte over alcoholgebruik onder jongeren in Dronten centraal. Aan alle inwoners met thuiswonende kinderen van 10 tot en met 23 jaar is gevraagd naar hun eigen alcoholgebruik en dat van hun kinderen (par. 10.1), welke regels er gelden voor het alcoholgebruik van thuiswonende kinderen en wat ouders doen als hun kind aangeschoten thuiskomt (par. 10.2.).

10.1 Rol van ouders in het alcoholgebruik van jongeren

Aan inwoners met thuiswonende kinderen in de leeftijd van 10 tot en met 23 jaar (20% van de respons) zijn tien stellingen voorgelegd over hun eigen alcoholgebruik en dat van hun kinderen (Figuur 10.1).

Figuur 10.1 - Rol van ouders bij alcoholgebruik van jongeren (percentage van inwoners met thuiswonende kinderen 10-23 jaar)

Wat betreft hun eigen alcoholgebruik zegt bijna twee derde van de ouders / verzorgers ervoor te zorgen dat hun kind(eren) hen nooit dronken zien. Vier op de tien ouders / verzorgers willen het goede voorbeeld geven door zo min mogelijk alcohol te drinken in het bijzijn van hun kind(eren).

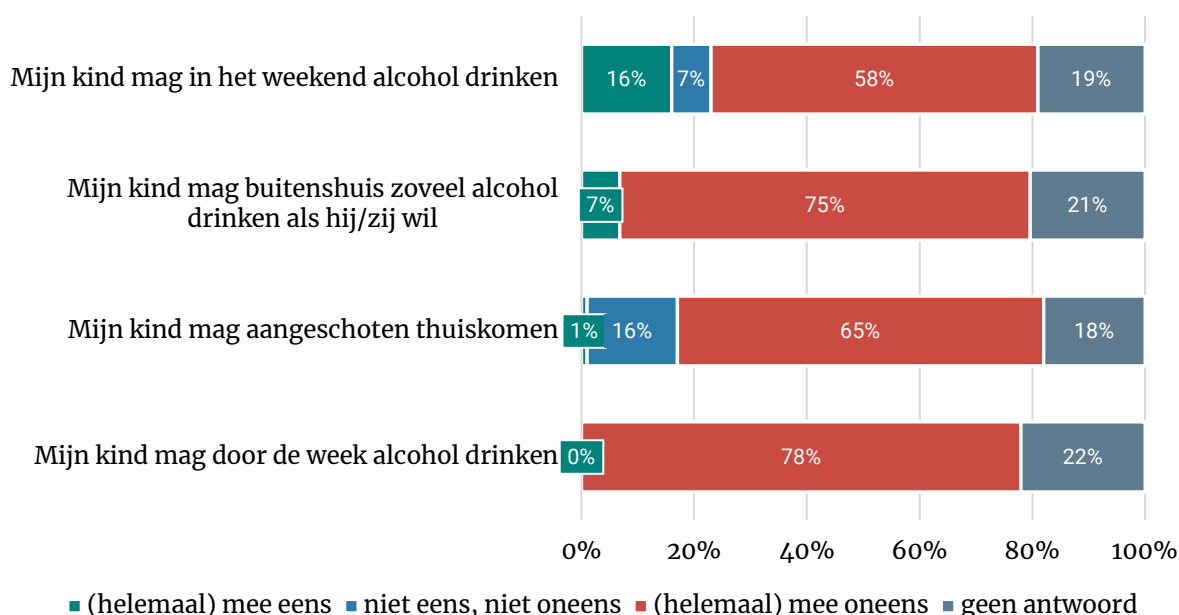
Over het alcoholgebruik door de kinderen zegt ruim de helft van de ouders / verzorgers zeker te weten dat hun kind(eren) maat houdt (/houden) met alcohol. Een op de acht maakt zich wel eens zorgen om het alcoholgebruik van hun kind(eren). Zes procent geeft aan eigenlijk niet te weten hoeveel alcohol hun kind(eren) drinkt (/drinken).

In de overige stellingen over alcoholopvoeding valt op dat driekwart van de ouders / verzorgers het idee heeft dat hun kind(eren) de gevaren van alcohol goed kent (/kennen). Zes op de tien ouders / verzorgers vinden dat zij veel invloed hebben op het alcoholgebruik van hun kind(eren). De helft van de ouders / verzorgers gaat hierover regelmatig met hen in gesprek en, eveneens de helft, stelt duidelijke grenzen aan het alcoholgebruik. Zes procent van de ouders / verzorgers zegt het moeilijk te vinden om grenzen te stellen.

10.2 Regels omtrent alcoholgebruik

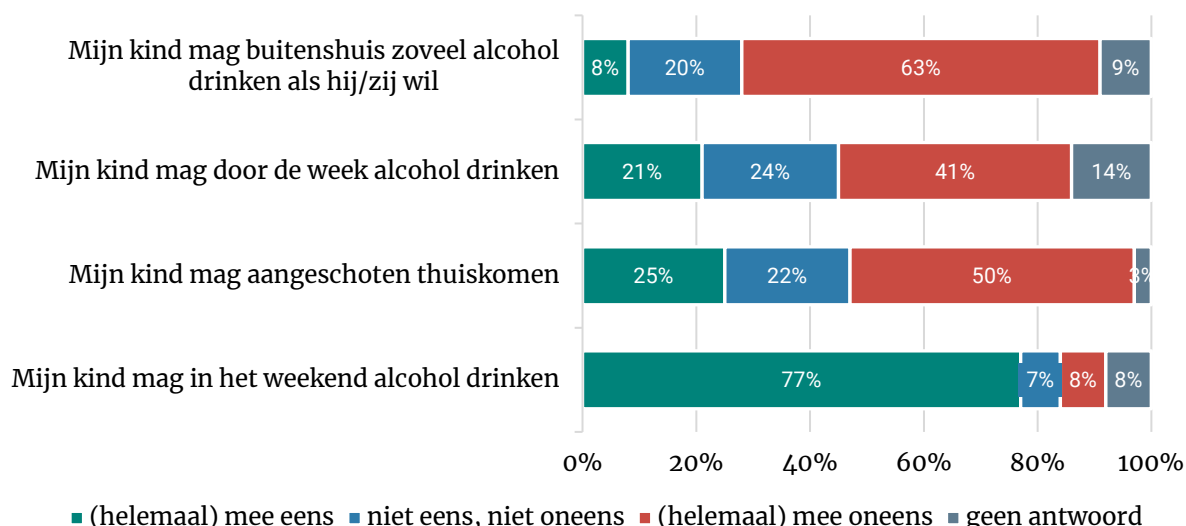
Aan de inwoners van Dronten met thuiswonende kind(eren) is gevraagd welke regels gelden voor het nuttigen van alcohol voor 10-17-jarigen (Figuur 10.2). Dezelfde regels zijn voorgelegd aan ouders met thuiswonende kind(eren) tussen de 18 en 23 jaar (Figuur 10.3).

Figuur 10.2 - Regels omtrent alcoholgebruik voor 10 tot 17-jarigen (basis: ouders met kinderen tussen de 10 en 17 jaar)

Het merendeel van de ouders met minderjarige kinderen tussen de 10 en 17 jaar hanteert strenge regels omtrent alcoholgebruik. Ruim driekwart van de ouders (78%) is het (helemaal) oneens met de regel dat hun kind door de week alcohol mag drinken. Geen van de ouders staat dit toe (0%). Wat betreft het alcoholgebruik in het weekend zijn ouders minder streng: een op de zeven (16%) geeft aan dat hun kind in het weekend alcohol mag drinken, terwijl bijna zes op de tien ouders het (helemaal) niet eens zijn met deze regel. Slechts 1 procent is het (helemaal) eens met de stelling dat hun kind aangeschoten mag thuiskomen en 7 procent geeft aan dat hun kind buitenshuis zoveel alcohol mag drinken als hij/zij wil.

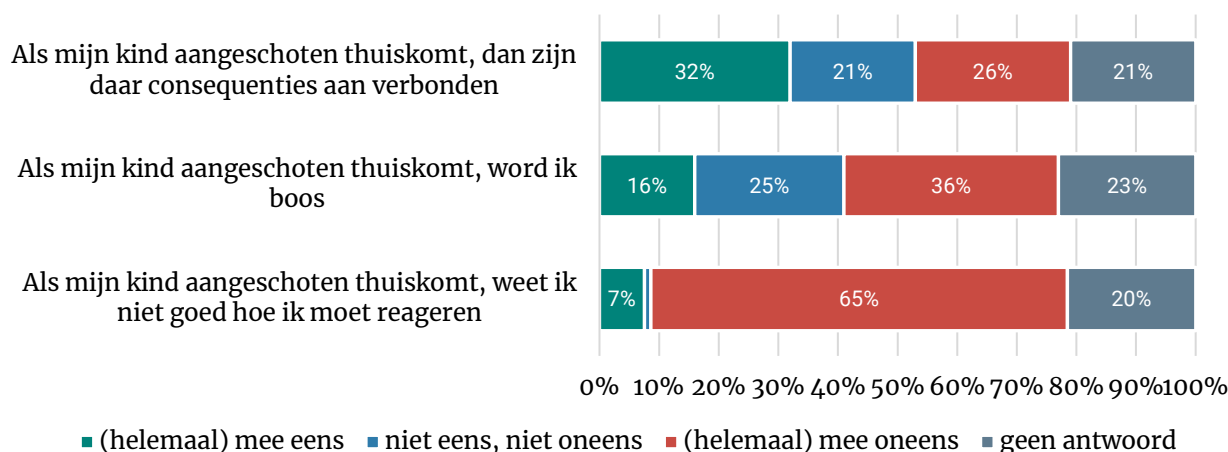
Figuur 10.3 - Regels omtrent alcoholgebruik voor 18 tot 23-jarigen (basis: ouders met kinderen in de leeftijd van 18 tot en met 23 jaar*)

Ruim driekwart van de ouders is het (helemaal) eens met de regel dat hun volwassen kind (18-23 jaar) in het weekend alcohol mag drinken (77%). Voor alcoholgebruik door de week ligt dit percentage lager (21%). Een kwart van de ouders met meerderjarige kinderen is het (helemaal) eens met de stelling dat hun kind aangeschoten mag thuiskomen, terwijl de helft het hiermee (helemaal) niet eens is. Acht procent van de ouders is het er (helemaal) mee eens dat hun kind buitenshuis zoveel alcohol mag drinken als hij/zij wil, terwijl ruim zes op de tien het hiermee (helemaal) oneens zijn. Bij het interpreteren van deze resultaten is het belangrijk om te weten dat deze percentages zijn gebaseerd op minder dan 50 waarnemingen en daardoor indicatieve resultaten betreffen (*).

Vervolgens is aan alle ouders gevraagd wat zij doen als hun kind(eren) aangeschoten thuiskomt(en) (Figuur 10.4).

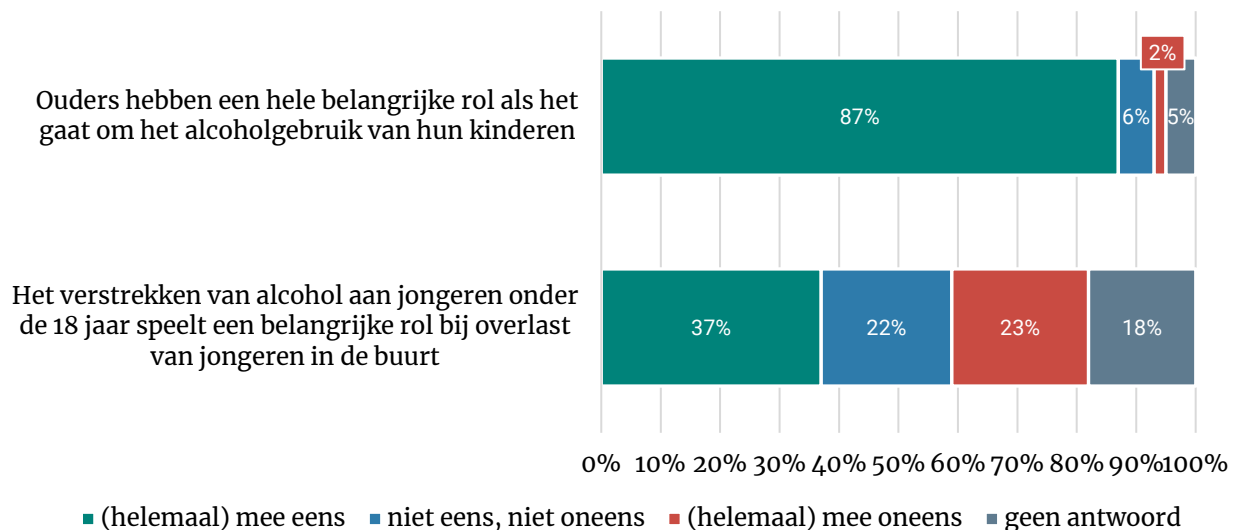
Figuur 10.4 - Consequenties aangeschoten thuiskomen (basis: inwoners met thuiswonende kinderen tussen de 10 en 23 jaar)

Een derde van de ouders geeft aan dat er consequenties aan verbonden zijn als hun kind aangeschoten thuiskomt (32%). Een op de zes wordt boos wanneer hun kind in deze toestand thuiskomt. Slechts 7 procent van de ouders zegt niet goed te weten hoe zij in een dergelijke situatie moeten reageren, twee derde van de ouders weet dit wel.

Ten slotte is aan alle inwoners gevraagd hoe belangrijk zij de rol van ouders vinden bij het alcoholgebruik van hun kinderen, en in hoeverre het verstrekken van alcohol aan jongeren onder de 18 jaar bijdraagt aan overlast van jongeren in de buurt (Figuur 10.5).

Figuur 10.5 - Stellingen over alcoholgebruik van jongeren (percentage)

Bijna negen op de tien inwoners van Dronten (87%) zijn van mening dat ouders een belangrijke rol spelen in het alcoholgebruik van hun kinderen. Bijna vier op de tien (37%) geven aan dat alcoholverstrekking aan jongeren onder de 18 jaar bij kan dragen aan overlast van jongeren in de buurt, een kwart is het hiermee (helemaal) oneens.

Trends en patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor

11 Bijlage - Trends en patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor

Deze samenvatting van trends en patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor is bedoeld voor het gemak van de lezer en om de resultaten uit het rapport in een breder perspectief te plaatsen.

11.1 Landelijke trends in de Veiligheidsmonitor

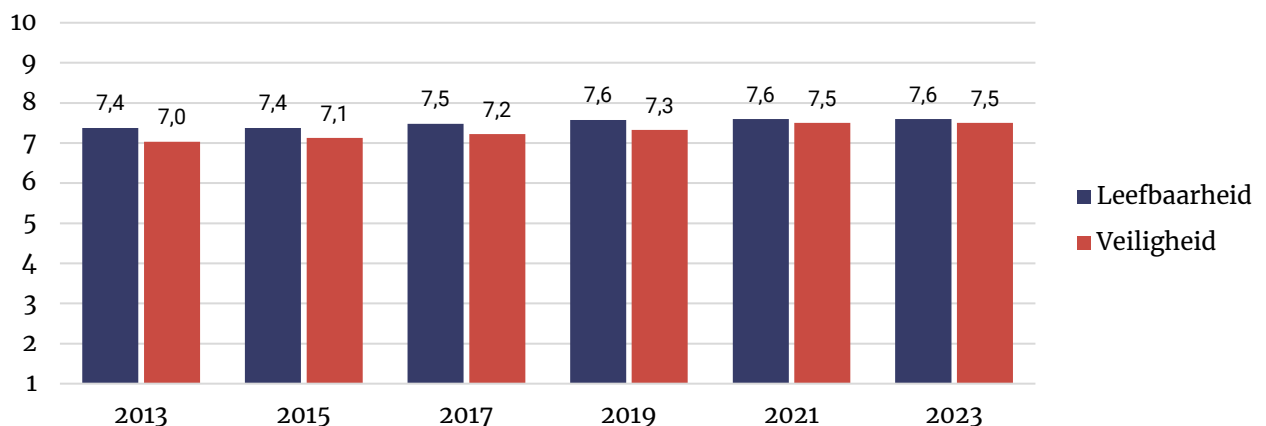
In het eerste hoofdstuk van deze bijlage worden de belangrijkste landelijke trends uit de Veiligheidsmonitor samengevat. Deze trends staan uitgebreid beschreven in de landelijke rapportage ([CBS, 2024](#)).

Beoordeling leefbaarheid en veiligheid

Het rapportcijfer voor veiligheid in de buurt liet tot en met 2021 een stijgende trend zien. Gemiddeld werden Nederlanders steeds positiever over hoe veilig wonen het is in de buurt. Tussen 2021 en 2023 is de waardering voor de veiligheid in de buurt gestabiliseerd. In beide jaren ligt het gemiddelde rapportcijfer op 7,5 (CBS, p. 16).

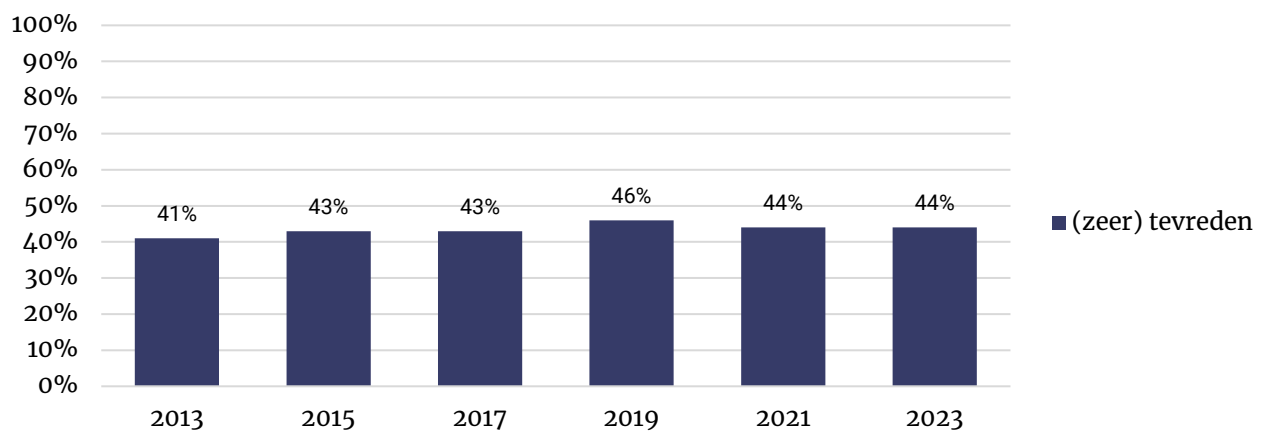
Het rapportcijfer voor de leefbaarheid van de woonbuurt liet in de periode 2015–2019 eveneens een (lichte) stijgende trend zien. Vanaf 2019 is sprake van een stabilisatie. Nederlanders beoordelen de leefbaarheid van hun woonbuurt in 2019, 2021 en 2023 gemiddeld met het rapportcijfer 7,6 (p. 94).

Figuur 11.1 – Rapportcijfers leefbaarheid en veiligheid woonbuurt, trend 2013-2023

De mate van tevredenheid die Nederlanders ervaren over het functioneren van de gemeente wat betreft haar aanpak van leefbaarheid en veiligheid is in 2023 niet veranderd ten opzichte van 2021 en ligt op 44 procent dat (zeer) tevreden is. Tot en met 2019 was er sprake van een positieve trend wat betreft het aandeel inwoners dat (zeer) tevreden is over hoe de eigen gemeente functioneert op het gebied van veiligheid en leefbaarheid. In 2013 gaf 41 procent van de Nederlanders aan (zeer) tevreden te zijn over dit functioneren, terwijl in 2019 de gemiddelde tevredenheid op 46 procent lag.

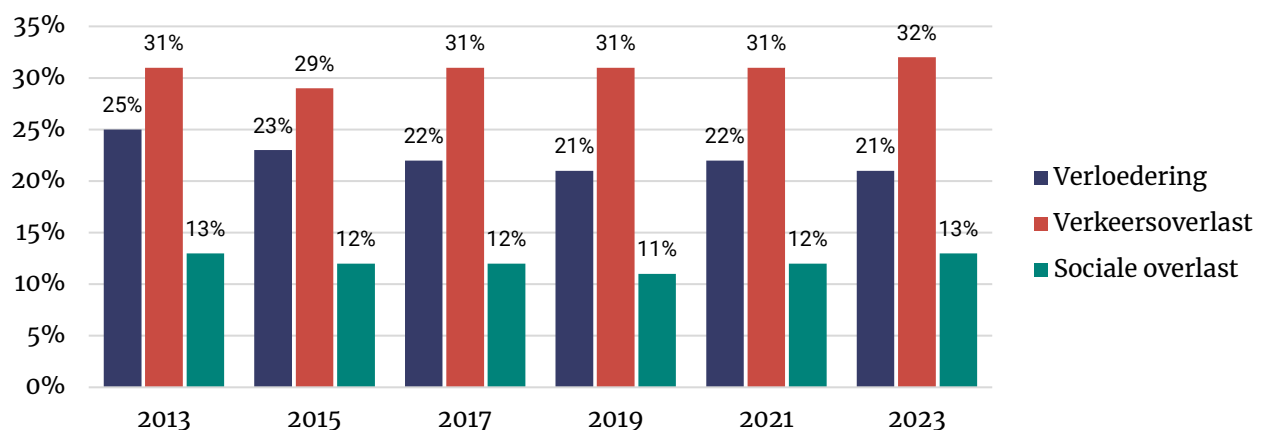
Figuur 11.2 – Oordeel functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid, trend 2013-2023

Overlast

In 2023 heeft 45 procent van de Nederlanders zelf veel overlast ervaren van één of meerdere vormen van overlast die voor kunnen komen in de woonbuurt. Dit is vergelijkbaar met 2021. In 2023 is er sprake van een lichte toename van de ervaren sociale overlast ten opzichte van 2021. Ook tussen 2019 en 2021 nam sociale overlast al toe. Het aandeel Nederlanders dat veel sociale overlast ervaart in de woonbuurt ligt nu weer op het niveau van 2013 (13%). De ervaren verkeersoverlast is over de gehele periode 2013-2023 nagenoeg gelijk gebleven. De ervaren fysieke verloedering is in 2023 ongeveer gelijk gebleven ten opzichte van 2021 (21% tegenover 22%), maar ligt lager dan 10 jaar geleden (toen 25%).

Figuur 11.3 – Ervaren overlast in de buurt, trend 2013-2023

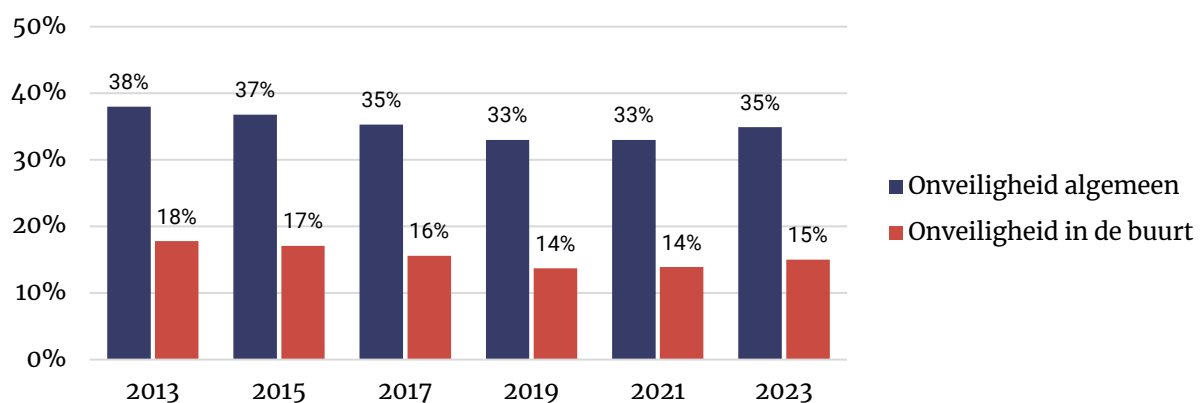
Veiligheidsbeleving

In 2023 geeft 15 procent van de Nederlanders aan zich weleens onveilig te voelen in de eigen buurt (p. 27). Dit betreft een stijging ten opzichte van 2021, toen dit aandeel 14 procent bedroeg. In de periode 2013 en 2019 was er sprake van een afname in de onveiligheidsgevoelens van Nederlanders in de eigen buurt (van 18% naar 14%).

In de Veiligheidsmonitor wordt naast de veiligheidsbeleving in de buurt ook gevraagd naar de veiligheidsbeleving van Nederlanders in algemene zin. Meer dan een derde van de Nederlanders (35%) geeft aan dat zij zich in het algemeen weleens onveilig voelen. Dit aandeel is hiermee ruim twee keer zo groot als het aandeel dat zich weleens onveilig voelt in de eigen buurt (p. 27). In 2021 gaf 33 procent van de Nederlanders aan zich weleens onveilig te voelen in algemene zin. Het aandeel Nederlanders met algemene onveiligheidsgevoelens ligt in 2023 dus hoger dan in 2021, maar lager dan in 2013 (toen 38%).

Het percentage inwoners dat zich vaak onveilig voelt ligt voor zowel de veiligheidsbeleving in de eigen buurt als in algemene zin op 2 procent. Voor de algemene veiligheidsbeleving is dit een stabilisatie, bij de veiligheidsbeleving in de buurt is er sprake van een lichte stijging ten opzichte van 2021 (p. 27).

Figuur 11.4 – Onveiligheidsgevoel, trend 2013-2023

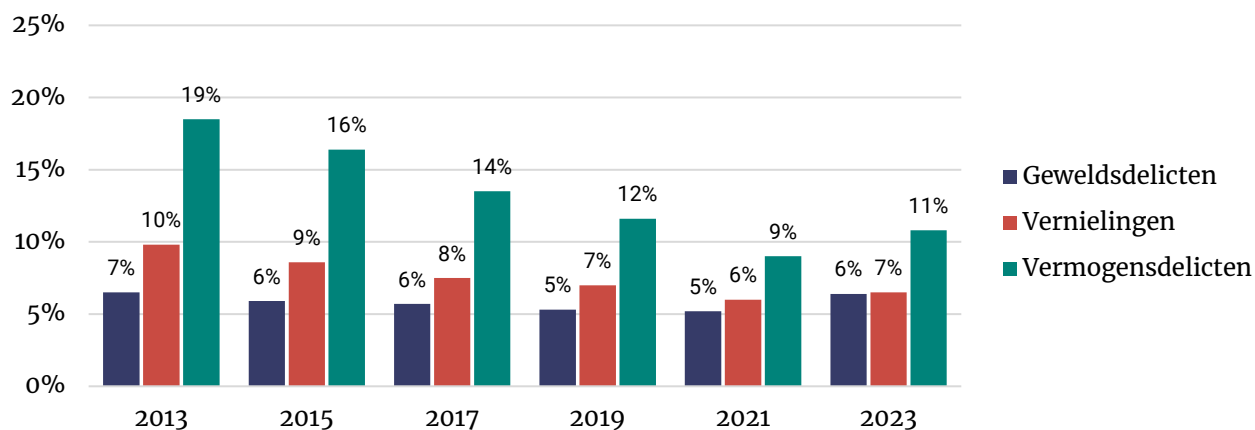

Slachtofferschap traditionele criminaliteit

In totaal is een op de vijf Nederlanders (20%) in 2023 slachtoffer geworden van een of meerdere vormen van traditionele criminaliteit (gewelddelicten, vermogensdelicten of vernielingen). Dit is een duidelijke stijging ten opzichte van 2021, toen het totale slachtofferschap 17 procent bedroeg (p. 36). Net zoals in eerdere jaren kwamen vermogensdelicten het vaakst voor (gestegen van 9% naar 11%), gevolgd door vernielingen (gestegen van 6% naar 7%) en gewelddelicten (gestegen van 5% naar 6%). De stijging is relatief het sterkst bij gewelddelicten (p. 38). Tussen 2013 en 2021 vertoonden vermogensdelicten en vandalismedelicten nog een dalende trend. Het slachtofferschap gewelddelicten ligt in 2023 weer op het niveau van 2015 en 2017 (6%).

Een slachtoffer van traditionele criminaliteit kan bij de politie melding of aangifte doen van het delict. In 2023 is 33 procent van alle ondervonden delicten traditionele criminaliteit bij de politie gemeld en van 27 procent werd aangifte gedaan (p. 45). Deze percentages zijn lager dan in 2021 toen 35 procent van alle delicten werd gemeld en van 29 procent aangifte werd gedaan. In 2021 was de aangiftebereidheid na een lange periode van daling (2013-2019) toegenomen. Deze stijging zet in 2023 dus niet door.

Figuur 11.5 – Persoonlijk slachtofferschap traditionele criminaliteit, trend 2013-2023

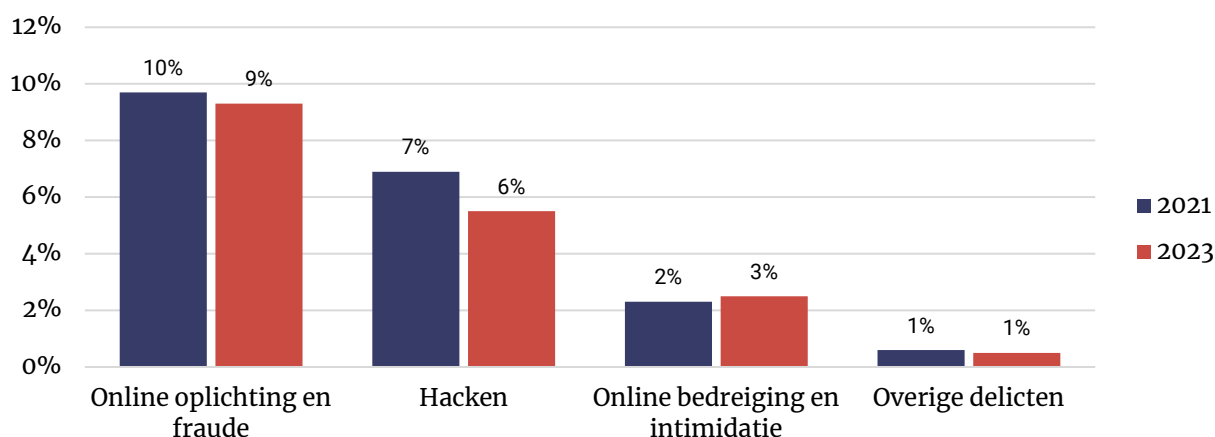
Online criminaliteit

In 2023 is 16 procent van de Nederlanders slachtoffer geworden van online criminaliteit (p. 48). Het slachtofferschap is hiermee afgenomen ten opzichte van 2021 (daling van 17% naar 16%). De daling is met name zichtbaar bij slachtofferschap hacken (van 7% naar 6%).

Aangezien de vragen gericht op online criminaliteit in de Veiligheidsmonitor 2021 grondig zijn veranderd ten opzichte van eerdere edities, kunnen de percentages slachtofferschap niet worden vergeleken met de metingen voor 2021. In de landelijke rapportage voor de Veiligheidsmonitor 2021 ([CBS, 2022](#)) is een benadering gedaan van de ontwikkeling tussen 2013 en 2021. Hieruit blijkt dat online criminaliteit tussen 2013 en 2021 een stijgende lijn vertoont. De toename was vooral duidelijk vanaf 2018 en het sterkst bij aankoopfraude. Maar tussen 2021 en 2023 was er dus sprake van een daling.

Van alle slachtoffers van online criminaliteit heeft 46 procent bij een instantie gemeld wat hen is overkomen, 17 procent heeft aangifte gedaan bij de politie. Een melding bij online pesten, stalken en shamesexting kan ook gedaan zijn bij familie, vrienden, op school of op het werk. In het geval van online bedreiging gaat het uitsluitend om melding bij de politie.

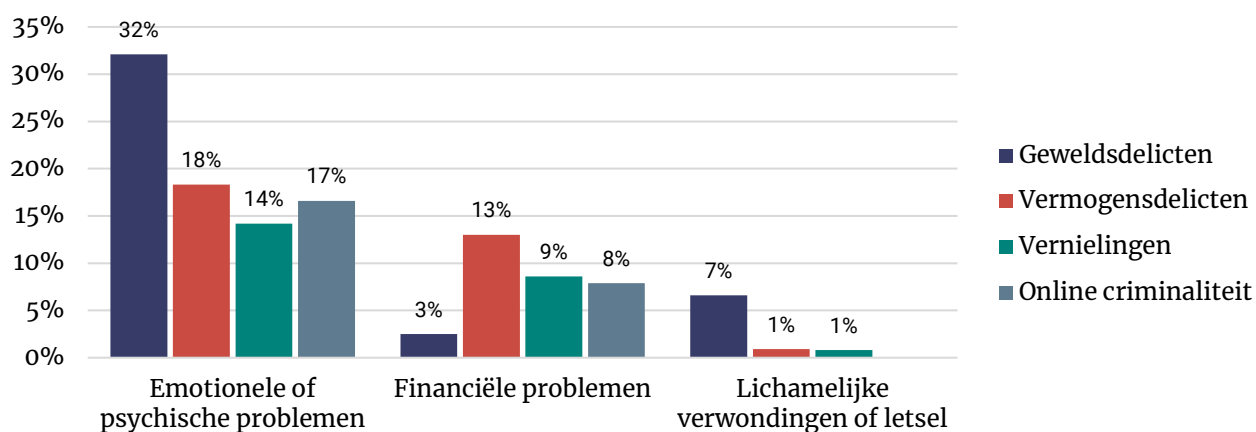
Figuur 11.6 – Persoonlijk slachtofferschap online criminaliteit, ontwikkeling 2021-2023

Gevolgen van criminaliteit

Meer dan een kwart van de slachtoffers van traditionele criminaliteit (28%) en een vijfde van de slachtoffers van online criminaliteit (21%) geeft aan emotionele, lichamelijk of financiële problemen te ondervinden als gevolg van het delict waar zij slachtoffer van zijn geworden (CBS, 2024, p. 43). Gewelddelicten leidden het vaakst tot één van deze gevolgen (35%). Net als in 2021 kwamen emotionele of psychische problemen het vaakst voor: 22 procent van de slachtoffers kreeg hier mee te maken. Bij alle type delicten ondervonden slachtoffers het vaakst emotionele of psychische problemen. Er zitten grote verschillen in de gevolgen tussen type online criminaliteit. Bij phishing is het percentage inwoners dat financieel in de problemen komt het grootst. Hacken en aankoopfraude bezorgen slachtoffers het minst vaak problemen.

Figuur 11.7 – Gevolgen criminaliteit naar type delict, 2023

Preventie

Het preventieve gedrag van inwoners varieert tussen meer en minder verstedelijkte gebieden. In stedelijke buurten nemen inwoners minder voorzorgsmaatregelen om te voorkomen dat ze slachtoffer worden van criminaliteit, bijvoorbeeld 's avonds licht laten branden bij afwezigheid, dan in niet-stedelijke buurten, zoals op het platteland (p. 72). Een soortgelijk patroon is zichtbaar bij de voorzieningen die inwoners treffen voor het beveiligen van hun woning. In sterk stedelijke buurten heeft bijvoorbeeld 28 procent van de bewoners buitenverlichting met sensor, terwijl dit aandeel in niet-stedelijke buurten op 65 procent ligt.

De mate van WhatsApp-buurtpreventie wordt groter naarmate de stedelijkheid van een gebied afneemt. Het aandeel inwoners dat zegt dat er WhatsApp-buurtpreventie aanwezig is, is in niet-stedelijke buurten 2,5 keer zo groot als in zeer stedelijke buurten, namelijk 48 procent tegenover 19 procent (p. 77). Ook de deelname aan WhatsApp-buurtpreventie wordt kleiner naarmate de stedelijkheid van een gebied toeneemt. Deze patronen komen overeen met de patronen die zichtbaar waren in 2021.

Het totale gebruik van maatregelen om digitale gegevens te beschermen is niet veranderd ten opzichte van 2021. Wel wordt het gebruik van sterke wachtwoorden en een wachtwoordmanager iets vaker gedaan, terwijl minder Nederlanders een virusscanner of firewall gebruiken (p. 78).

11.2 Patronen in de Veiligheidsmonitor

In het tweede hoofdstuk van deze bijlage bespreken we een aantal patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor in de resultaten uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en stedelijkheid. Dit is een samenvatting van de patronen die in het landelijke rapport worden beschreven. Meer informatie en cijfermateriaal is beschikbaar via Statline van CBS of Ipsos I&O.

Leefbaarheid en buurtoverlast

De tevredenheid van Nederlanders over het functioneren van de gemeentelijke aanpak van leefbaarheid en veiligheid vertoont geen duidelijke verschillen naar de mate van stedelijkheid van het gebied (p. 16). Dit was in 2021 ook het geval. In de 70.000+ -gemeenten is het percentage inwoners dat tevreden is over de gemeentelijke aanpak (42%) ook vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde (44%).

Net zoals in eerdere jaren is de zichtbaarheid van handhavers in de buurt groter in stedelijke gemeenten dan in minder stedelijke gemeenten. Ook de tevredenheid over het functioneren van gemeentelijke handhavers neemt toe naarmate een gemeente meer stedelijk is. In niet-stedelijke gemeenten is 20 procent van de inwoners (zeer) tevreden over het functioneren van gemeentelijke handhavers, in zeer stedelijke gemeenten ligt dit op 27 procent (p. 20).

In gebieden die meer verstedelijkt zijn, ervaren inwoners meer buurtoverlast (p. 23). Ook het inwonertal heeft invloed op de ervaren overlast. Hoe groter de gemeente hoe met meer inwoners aangegeven buurtoverlast te ervaren. In de 70.000+ -gemeenten ervaart de helft van de inwoners veel buurtoverlast, terwijl het gemiddelde op 45 procent ligt (p. 26).

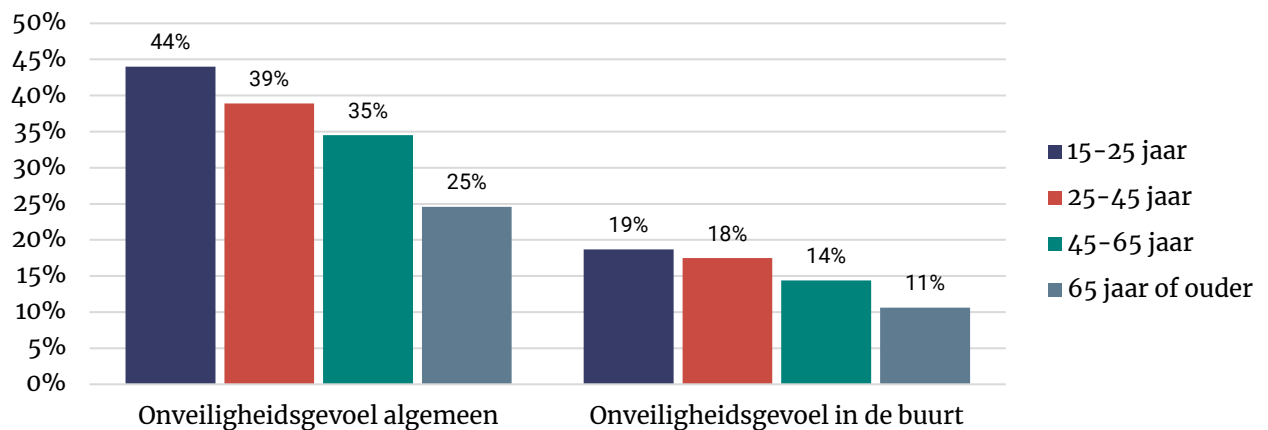
Veiligheidsbeleving

Er is sprake van verschillen in veiligheidsbeleving op basis van leeftijd (p. 28). Jongere mensen (zowel 15- tot 25-jarigen als 25- tot 45-jarigen) zeggen vaker zich onveilig te voelen dan oudere mensen (45- tot 65-jarigen, maar vooral 65-plussers). Dit geldt voor zowel veiligheidsbeleving in het algemeen als in de eigen woonbuurt. In 2019 en 2021 was er een soortgelijk patroon zichtbaar.

De veiligheidsbeleving van inwoners verschilt in Nederland ook naar geslacht: vrouwen ervaren vaker onveiligheidsgevoelens dan mannen, zowel in de woonbuurt (18% tegenover 12%) als in algemene zin (44% tegenover 26%). Vrouwen in de leeftijdscategorie 15 tot 25 jaar voelen zich het vaakst onveilig. Van deze groep ervaart 25 procent weleens onveiligheidsgevoelens in de buurt, terwijl ruim zes op de tien jonge vrouwen (61%) zich weleens onveilig voelen in algemene zin (p. 29).

De mate van ervaren onveiligheidsgevoelens varieert tevens op basis van seksuele oriëntatie. Homoseksuele en biseksuele mannen ervaren vaker onveiligheidsgevoelens in de buurt en in het algemeen dan heteroseksuele mannen. Vooral biseksuele vrouwen voelen zich vaak onveilig: 24 procent voelt zich weleens onveilig in de buurt en 59 procent weleens in het algemeen. Er is geen verschil tussen homoseksuele vrouwen en heteroseksuele vrouwen (p. 29).

Figuur 11.8 – Onveiligheidsgevoel naar leeftijd, 2023

Slachtofferschap criminaliteit

Het slachtofferschap van criminaliteit verschilt naar geslacht en vooral naar leeftijd. Mannen zijn vaker slachtoffer van met name vernielingen en vermogensdelicten, van geweldsdelicten zijn mannen en vrouwen even vaak slachtoffer (p.39). Groter zijn de verschillen naar leeftijd. Jongeren zijn vaker slachtoffer dan ouderen. In totaal zijn 15- tot 25-jarigen (29%) en 25- tot 45-jarigen (24%) meer dan twee keer zo vaak slachtoffer als 65-plussers (11%).

Bij online criminaliteit zijn er vrijwel geen verschillen naar geslacht (vrouwen wel vaker slachtoffer online stalking). Jongeren zijn wel vaker slachtoffer van online criminaliteit dan ouderen, maar de verschillen tussen 15- tot 25-jarigen (18%) en 65-plussers (11%) zijn kleiner dan bij traditionele criminaliteit.

Bronnen:

Centraal Bureau voor de Statistiek (2022). Veiligheidsmonitor 2021, Den Haag (online publicatie).
<https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2022/09/veiligheidsmonitor-2021>

Centraal Bureau voor de Statistiek (2024). Veiligheidsmonitor 2023, Den Haag (online publicatie).
<https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2024/09/veiligheidsmonitor-2023>

Contactgegevens

Ipsos I&O

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
053 - 200 52 00

KVK-nummer 08198802
nl-info-publiek@ipsos.com
www.ipsos-publiek.nl

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
020 - 308 48 00
nl-info-publiek@ipsos.com
www.ipsos-publiek.nl

